

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՁՅՈՒՂ**

«ԴԵԿՈՐԱՏԻՎ-ԿԻՐԱԾԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ» ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Ծրագրի մասնագիրը (սպեցիֆիկացիան)

1. Ծրագրի անվանումը և մասնագիտության թվանիշը	Դեկորատիվ-կիրառական արվեստ 021401.00.6
2. Բուհը	Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաձյուղ
3. Ծրագիրը հավատարմագրված է	-
4. Շնորհվող որակավորումը	Արվեստի բակալավր
5. Ծրագրի մեկնարկի ուսումնական տարին	2022/23
6. Ուսումնառության լեզուն	Գրական հայերեն
7. Ուսուցման ձևը	Առլեռ

8. Ծրագրի ընդունելության չափանիշները

Դիմորդը պետք է ունենա.

- Միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության վկայական,
- Կամ նախնական մասնագիտական կրթության վկայական, որում կա գրառում դիմորդի՝ միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն ստանալու վերաբերյալ,
- Կամ միջին մասնագիտական կրթության վկայական,

Դիմորդը հանձնում է ընդունելության քննություններ հետևյալ առարկաներից՝ «Գծանկարչություն», «Կոմպոզիցիա»:

Ընդունելությունը կատարվում է ԵՊՀ ԻՄ-ում հանձնած ընդունելության քննությունների արդյունքների հիման վրա:

9. Ծրագրի նպատակները

- Պատրաստել բարձր որակավորման բակալավր-մասնագետներ, ովքեր տիրապետում են դեկորատիվ-կիրառական արվեստի գեղարվեստակատարողական մեթոդներին և ունեն ստեղծագործական մտածելակերպ
- Ուսանողների համար ապահովել կրթական միջավայր և տեսական և գործնական դասընթացների շնորհիվ շրջանավարտների մոտ ձևավորել գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ, որոնք անհրաժեշտ են մասնագիտական ոլորտում հաջողությունների հասնելու, ուսանողների ստեղծագործական, գեղագիտական, ինտելեկտուալ և վերլուծական կարողությունների զարգացման համար:

10. Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և խմացություն

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիքների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները

Ա4. Նկարագրելու թանգարանային աշխատանքը և բացատրելու ցուցահանդեսների կազմակերպման տեխնորոգիաները:

Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Բ1. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները
Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու նկարչության հնարները և բացատրելու դրանց ընտրությունը
Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը
Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները
Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետալի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ
Բ7. Հիմնվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.
Գ1. Հայերեն և երկու օսուար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները!
Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը:
Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոշում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները!
Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն
Գ6. Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնությունը

11. Ծրագրի ուսումնական պլանը
Կցված է

12. Ուսումնական պլանի քարտեզը
Կցված է

13. Տեղեկատվություն գնահատման կարգի վերաբերյալ «Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի Իջևանի մասնաճյուղի ուսումնական գործընթացի կազմակերպման կարգ, էջ 7-13:
--

14. Ապագա կարիերայի հնարավորությունները «Դեկորատիվ կիրառական արվեստ» կրթական ծրագրի շրջանավարտները կարող են աշխատանքի անցնել կրթության և մշակույթի ոլորտներում, գեղագիտական կենտրոններում, գորգագործության, խեցեգործության, փայտի և մետալի արտադրամասերում՝ գրադենելով հետևյալ պաշտոնները.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ հետազոտող, ▪ ուսումնական վարպետներ, ▪ մասնագետ-խորհրդատուներ, ▪ վարպետ - մասնագետ, ▪ գեղագիտական կենտրոնի ուսուցիչ, ▪ նկարիչ-ձևավորող:

15. Ուսումնառության օժանդակության ռեսուրսներ և ձևեր (եթե կան)

Ուսումնառության գործընթացում օգտագործում են հետևյալ օժանդակ ռեսուրսները.

- գիպսե, կավե, պլաստմասե ռեկվիզիտներ նախորմորտների համար,
- մոլբերտներ և գծագրական վահանակներ,
- խեցեգործության և քանդակի համար նախատեսված սեղանիկներ,
- մուֆելային վառարան,
- համակարգիչներ,
- գորգագործության և կարպետագործության տորբեր և շրջանակներ,
- մետաղի մշակման լաբորատոր սարքավորումներ,
- փայտի գեղարվեստական մշակման լաբորատորիայի սարքավորումներ,
- պրոյեկտորները

16. Համապատասխան կրթական չափորոշիչները
կամ առարկայական կողմնորոշիչ(ներ)ը

ԵՊՀ ԻՄ «Դեկորատիվ-կիրառական արվեստ»
մասնագիտություն

17. Ծրագրային այլ կողմնորոշիչներ

ԵԳՊԱ «Դեկորատիվ-կիրառական արվեստ» մասնագիտության կրթական ծրագիր

18. Պրոֆեսորադասախոսական համակազմին ներկայացվող պահանջներ

ՈՐՈՇԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱԶՄԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ

1. Ընդհանրական կարողություններ

Դասավանդման/մանկավարժական

- Դասընթացի ուսումնական առարկայական ծրագիր կազմելու կարողություն,
- Մեթոդական պատրաստություն՝ դասավանդման, գնահատման ժամանակակից մեթոդների, տեխնոլոգիաների տիրապետում
- Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքների, նպատակների և խնդիրների հստակ գիտակցման ու պարզաբանման կարողություն:
- Ուսանողների ակտիվության խրախուսման և մոտիվացնելու կարողություն:
- Ընդհանուր նպատակ սահմանելու և դրա իրականացման ուղղությամբ ջանքերը համատեղելու հմտություն:
- Ուսանողների հետ անհատական աշխատանք կատարելու կարողություն:
- Ուսանողներին վերլուծական հմտությունները զարգացնելու, փաստերն ու իրողությունները ընդհանրացնելու, երևույթները համակողմանիորեն գնահատելու, տեսական եզրակացություններ կատարելու կարողությունների ներդրման ձգուման առկայություն:

Հետազոտական

- Հետազոտական աշխատանքների իրականացման հմտությունը
- Մանկավարժական դիագնոստիկական գործառույթների տիրապետում:
- Բաց նոր գաղափարների և հեռանկարների համար:
- Ինտերիսացիպիլինար և համալիր հետազոտությունների մեթոդաբանության, մացություն և իրականացման հմտություն:
- Դասավանդման, հետազոտությունների իրականացման ուսումնասիրության մեթոդների ձիւտ ընտրության և կիրառման հմտություն:

Հաղորդակցման

- Ուսանողի հետ միջանձնային հարաբերությունների հաստատման և կառուցողական փոխանակություններ կառուցելու կարողություններ:
- Դասընթացը և դասապրոցեսը պլանավորելու, լսարանը կառավարելու կարողություններ:
- առնվազն մեկ օտար լեզվի իմացությունը

ՏՀՏ կիրառություն

- Բազային համակարգչային (MS Office փաթեթի ազատ տիրապետում՝ Word, Excel, Power-Point) – 4 – հմտություններ:
- Լուսացուցադրություններ պատրաստելու և ներկայացնելու կարողություն (pptx, prezi, canva կամ այլը)

Այլ

- Մանկավարժական էթիկայի կանոնների տիրապետում:
- Բարձրագույն կրթության ոլորտի իրավական նորմերի իմացություն և կիրառման կարողություն

2. Մասնագիտական կարողություններ

- Դասավանդման ոլորտի հիմնախնդիրների և մեթոդաբանական հիմքերի տիրապետում
- Դասավանդման գործունեության հիմքում ընկած դասընթացի հիմնական հասկացությունների, հայեցակարգային մոտեցումների, տեսակետների սահմանման կարողություն՝ հաշվի առնելով լսարանի առանձնահատկությունները՝
- Ուսուցման գործընթացում ժամանակակից մեթոդների և տեխնոլոգիաների կիրառման կարողությունը՝
- Ուսուցման գործընթացում միջառարկայական կապեր ստեղծելու կարողությունը՝
- Դասավանդվող առարկայի ոլորտում խնդիրներ ձևակերպելու, անհրաժեշտ նյութեր և ուսուցման միջոցներ ընտրելու կարողությունը՝
- Առցանց ձևերով, լուսացուցադրությունների և այլ եղանակներով ուսումնական նյութեր պատրաստելու և ներկայացնելու կարողություն և հմտությունը՝
- Ոլորտի մեթոդական առաջավոր փորձի իմացություն և ստեղծագործական կիրառման կարողությունը՝
- Կրթական ծրագրի վերջնարդյունքներին առարկայական/մոդուլային ծրագրերի վերջնարդյունքները համապատասխանեցնելու կարողությունը:

3. Ընդհանուր պահանջներ

Գիտական աստիճան և կոչում

- Որպես գիտական կամ գիտական աստիճանի առկայություն դասավանդվող առարկայի/մոդուլի ոլորտում:
- Գիտական կոչման առկայություն /ցանկալի է բակալավրատում, պարտադիր՝ մագիստրատուրայի համար / :
- Հետազոտական աշխատանքների առկայություն մանկավարժության կամ դասավանդվող առարկայի/մոդուլի ոլորտում:
- Մասնակցություն հանրապետական և միջազգային գիտաժողովներին:

Մանկավարժական փորձ

- Գիտական կամ մանկավարժական աշխատանքի փորձառություն (նվազագույնը 3 տարի)՝
- Պաշտոնի անձնագրով գրաղեցող պաշտոնին (դասախոս, ասիստենտ, դոցենտ, պրոֆեսոր) ներկայացվող:
- Մասնակցություն որակավորման բարձրացման դասընթացներին վերջին 5 տարիների ընթացքում

Պրակտիկ աշխատանքի փորձ /ցանկալի է/

- Մասնագիտական գործունեության փորձառություն:

Այլ պահանջներ

- Առցանց ուսուցման տեխնոլոգիաների տիրապետում:
- Դասապրոցես Moodie ծրագրով իրականացում:

Պետք է նկատի ունենալ, որ ծրագրի մասնագիրը տալիս է ծրագրի հիմնական բնութագրերի համառոտ նկարագրությունը և այն կրթական վերջնարդյունքները, որոնք ենթադրվում է, որ ձեռք կբերի ուսանողը, եթե նա լիարժեք կերպով օգտվի ծրագրի ընձեռած ուսումնառության հնարավորություններիցը Ծրագրի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվություն կարելի է գտնել ԵՊՀ ԻՍ կայքում:

«ԴԵԿՈՐԱՏԻՎ-ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ» ԾՐԱԳՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ա. Գիտելիք և իմացություն			
Ա1	Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների տեղագործությունները:		
Ա2	Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի՝		
Ա3	Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները՝		
Ա4.	Նկարագրելու թանգարանային աշխատանքը և բացատրելու ցուցահանդեսի կազմակերպման տեխնորոգիաները:		
Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ			
Բ1	Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները՝	Գ1	Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները՝
Բ2	Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու նկարչության հնարները և բացատրելու դրանց ընտրությունը՝	Գ2	Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով երիկայի նորմերը:
Բ3	Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնարաններու դրանց իմաստային նշանակությունը՝	Գ3	Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջնաժամկետ ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով՝
Բ4	Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները՝	Գ4	Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները՝
Բ5	Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները՝	Գ5	Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն՝
Բ6	Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաները՝	Գ6	Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն՝
Բ7	Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:	Գ6	Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն՝

«ԴԵԿՈՐԱՏԻՎ-ԿԻՐԱԾԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍ» ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ՔԱՐՏԵԶԸ

Կրթական մոդուլի անվանումը	Դասիցը	Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները																
		U1	U2	U3	U4	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	q1	q2	q3	q4	q5	q6
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍՍ (ՊԱՐՏԱԴԻՐ)																		
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	0302/B04			x						x		x	x			x		
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	0302/B10			x						x		x	x			x		
Անգլերեն/ֆրանսերեն/ վրացերեն-1	0305/B14	x								x			x			x		
Անգլերեն/ֆրանսերեն/ վրացերեն-2	0305/B15	x								x			x			x		
Ռուսերեն -1	0305/B02												x			x	x	
Ռուսերեն -2	0305/B08												x			x	x	
Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակ. բնակ. առաջին բուժօգնություն	0001/B03												x				x	
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	0105/B07					x	x											
Փիլիսոփայության հիմունքներ	0304/B11			x									x	x				
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	0304/B01	x											x		x			
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	0304/B06	x											x		x			
Ֆիզաստիարակություն	0001/B05																x	
Ֆիզաստիարակություն	0001/B09																x	
Ֆիզաստիարակություն	0001/B12																x	
Ֆիզաստիարակություն	0001/B13																x	
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍՍ (ԿԱՄԼԱՏՐԱԿԱՆ 4)		U1	U2	U3	U4	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	q1	q2	q3	q4	q5	q6
Բարոյագիտության հիմունքներ	0303/B16													x	x			
Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	0105/B16								x									
Գործարարության հիմունքներ	0201/B16							x	x				x			x		
Կրոնագիտության հիմունքներ	0304/B16	x					x											
Հոգեբանության հիմունքներ	0303/B16											x		x				
Մշակութաբանության հիմունքներ	0202/B16	x										x						
Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	0303/B16												x	x				
Տնտեսագիտության հիմունքներ	0201/B16							x					x	x	x	x		
Տրամաբանության հիմունքներ	0304/B16							x					x			x		
Քաղաքագիտության հիմունքներ	0304/B16											x	x	x				
Իրավունքի հիմունքներ	0304/B16											x	x	x				

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	0104/B16													x		x	x	
ՄԱՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՅԱՍՄԱՍ (ՊԱՐՏԱԴԻՐ)		U1	U2	U3	U4	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	Q6
Գծագրություն	0403/B17			x				x		x	x							
Գունատեսություն	0404/B18							x	x		x							
Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում-1	0404/B19	x		x			x	x	x				x					
Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում-2	0404/B22	x		x			x	x	x				x					
Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում-3	0404/B24	x		x			x	x	x				x	x	x		x	
Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում-4	0404/B27	x		x			x	x	x				x	x	x			
"ՀԲ" Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում-5	0404/B32	x		x			x	x	x				x					
Հետազոտության պլանավորում և մեթոդներ	0404/B20	x	x	x				x		x			x	x	x		x	x
"ՀԲ" Օրնամենտալ ոճավորում	0404/B221	x		x				x		x			x	x	x			
Նյութերի տեխնոլոգիա	0404/B23			x				x					x				x	
Քանդակ և պլաստիկ մոդելավորում	0403/B25					x		x	x		x							
Մետաղի գեղարվեստական մշակում-1	0404/B26	x	x	x				x	x	x	x		x				x	
Մետաղի գեղարվեստական մշակում-2	0404/B29	x	x	x				x	x	x	x		x				x	
Խեցեգործություն-1	0404/B28	x	x	x				x	x	x	x		x					
Խեցեգործություն -2	0404/B33	x	x	x				x	x	x	x		x					
"ՀԲ" Մանրանկարչություն-1	0404/B30	x	x	x				x	x	x	x		x	x			x	
Մանրանկարչություն-2	0404/B34	x	x	x				x	x	x	x		x					
Փայտի գեղարվեստական մշակում-1	0404/B31	x	x	x				x	x	x	x		x				x	x
Փայտի գեղարվեստական մշակում-2	0404/B36	x	x	x				x	x	x	x		x				x	x
Համակարգչային գրաֆիկա	0404/B35					x	x		x	x			x	x				
Նկարչություն-1	0403/B37		x					x	x	x	x							
Նկարչություն-2	0403/B38		x					x	x	x	x							
Նկարչություն-3	0403/B39		x					x	x	x	x							
Նկարչություն-4	0403/B41		x					x	x	x	x							
Նկարչություն-5	0403/B43		x					x	x	x	x							
Նկարչություն-6	0403/B44		x					x	x	x	x							
Արվեստի պատմություն-1	0202/B40	x	x													x		
"ՀԲ" Արվեստի պատմություն-2	0202/B42	x	x													x		
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՍՈՂՈՒԼՆԵՐ		U1	U2	U3	U4	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	Q6
Մասնագիտական պրակտիկա-1	0404/B45	x	x	x		x	x		x	x		x	x	x	x	x		
Մասնագիտական պրակտիկա-2	0404/B46			x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Մասնագիտական պրակտիկա-3	0404/B48			x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	

Ավարտական աշխատանք	0404/B47			x		x	x		x	x		x	x		x	x		
ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ (ԿԱՍՀԱՏՐԱԿԱՆ)		U1	U2	U3	U4	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	Q6
Ապակենկարչություն	0404/B50	x		x			x	x	x			x						
Ապլիկացիա	0404/B50			x				x			x	x				x		
ԴԿԱ պատմություն	0404/B50	x	x					x			x	x				x		
Թանգարանային գործ և ցուցահանդեսային տեխնոլոգիաներ	0201/B50	x	x	x	x							x	x	x		x	x	
Տիկնիկագործություն	0404/B50			x				x			x	x				x		
Տարագի պատմություն	0404/B50		x	x				x			x	x				x		

«ԴԵԿՈՐԱՏԻՎ-ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍ» ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ

**«ԴԵԿՈՐԱՏԻՎ-ԿԻՐԱԾԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ» ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉՆԵՐԸ**

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ / ՊԱՐՏԱԴԻՐ

1.0304/B01	2.Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.15/0/15	
6.1-ին կիսամյակ	7.Ստուգաք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել հայ ժողովրդի ծագումից մինչև 17-րդ դարն ընկած ժամանակահատվածի պատմությունը։ Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք Հայկական լեռնաշխարհի պատմական աշխարհագրության, համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնաղբյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտական բարձր մակարդակով։ Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն ՀՀ քաղաքական լավագույն ապագայի կերտման նպատակով։ Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՝ ճանաչողական, թե՝ կիրառական նշանակություն։		
Դասընթացի խնդիրները։ Զեավորել հստակ պատմերացում հայոց հին և միջնադարյան պետականությունների առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին։		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Զեավորել պատմական փաստերը համադրելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կարողություն։ ✓ Ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետագա դասընթացների հետ տրամաբանական կամ պատճառահետևանքային կապ ապահովելու համար։ 		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն։		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը։ 2. Նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները։ 3. Ներկայացնելու համապատասխան ժամանակաշրջանում ստեղծված հոգևոր և նյութական մշակույթի արժեքները, լուսաբանելու Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսության, ռազմական և այլ բնագավառներ ու նվաճումները։ 		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ։		
<ol style="list-style-type: none"> 1. բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը, 2. արժնորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում, 3. արժնորելու ինչպես նախաքրիստոնեական, այնպես էլ քրիստոնեական դարաշրջաններում ստեղծված մեր մշակութային արժեքները։ 		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ։		
<ol style="list-style-type: none"> 1. տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության բնորոշ առանձնահատկությունները, ինչը և հնարավորություն կտա քաղաքական կողմնորոշում ունենալու ներկայում և ապագայում, 2. բանավիճելով 		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները։		
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաշափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները։		
Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկալարության և պատվիրատունների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով եթիկայի նորմերը։		
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները։		

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. դասախոտություն		
2. ուժեքատ		
3. անհատական և խմբային առաջադրանքներ՝		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Ստուգարք. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անցկացվում է բանավոր հարցում:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Հայաստանը հնագույն շրջանում: Թեմա 2. Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Վանի թագավորությունը /Ք.ա. 9-6-րդ դդ/: Երվանդունիների թագավորությունը: Թեմա 3. Մեծ Հայքի թագավորության վերելքը Արտաշեայն շրջանում: Թեմա 4. Արշակունիների թագավորությունը: Թեմա 5. Հայաստանը վաղ միջնադարում: Թեմա 6. Հայաստանը զարգացած միջնադարում: Թեմա 7. Հայաստանը ուշ միջնադարում:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Հայոց պատմություն, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2012:		
2. Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ. Մելիք-Բախչյանի խմբագրությամբ), Երևան, 1975:		
3. Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2000:		
4. Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Երևան, 2009:		
1. 0305/B02	2. Ուսուերեն -1	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 Ժամ/շաբ.	5. 0/60/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել բանավոր և գրավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակություններ, ելնելով հաղորդակցման հիմնական պահանջմունքներից		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա:		
2. Վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք:		
3. Խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները:		
4. Հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշտիքին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. Ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված քերականական նյութը,		
2. Ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված անհրաժեշտ բառապաշտ,		
3. կիրառելու ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. կարդալու, պատմելու, մեկնաբանելու և վերարտադրելու գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստեր գրքերից, թերթերից, ամսագրերից:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. շարադրելու տեքստ (20 նախադասություն) առաջարկված որևէ թեմայով (իր, ընտանիքի, ուսման, ազատ ժամանակի, հայրենիքի, հայրենի քաղաքի, եղանակի, հետաքրքրությունների և այլնի մասին),		
2. հասկանալու և կարողանալ սկսելու, շարունակելու և ավարտելու երկխոսությունները:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները՝		
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները՝		
Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բառակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողությունը		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. Քննարկում /բանավեճ:		
2. Համագործակցային աշխատանք:		
3. Էվրիստիկական մեթոդ:		
4. Մտագրոն:		

5. Ինդուկտիվ մեթոդ:
6. Դեղուկտիվ մեթոդ:
7. Վերլուծական մեթոդ:
8. Խոսքային կամ բանավոր մեթոդ:
9. Գրավոր մեթոդ:
10. Բացատրական մեթոդ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:
13. Դասընթացը բաղկացն է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հնչյունաբանություն: Զայնավորների և բաղաձայնների դասակարգումը: Արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: Թեմա 2. Բառագիտություն. բառիմաստ, մենիմաստ և բազմիմաստ բառեր: Բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստները: Հոմանիշներ, հականիշներ, համանուններ, հարանուններ: Դարձվածքներ: Թեմա 3. Բառակազմություն, բառի ձևաբանական կազմը /արմատներ, ածանցներ, վերջավորություններ, նրանց ուղղագրությունը/: Թեմա 4. Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները /բառ, ձևույթ/: Խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: Գոյական անուն, քերականական կարգերը, գոյականի ուղղագրությունը: Ածական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Թվական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Դերանուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Բայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Русский язык. Под общ. ред. Л.М.Мкртчяна. Еր., изд-во ЕГУ, 2004. 2. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация Речь., П. Б. Балаян, Л. А. Тер-Саркисян, Б. С. Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015г. 3. Учебные пособия по специальности.

1.0001/B03	2. Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 30/30/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է սովորողների մոտ ձևավորել ԱԻ-ների մասին պատկերացում, ԱԻ-ներում գործելու հմտություններ, փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ հմտություններ և տարաբնույթ պատահարների ժամանակ հնարավոր վնասվածքների և այլ ախտահարումների դեպքում առաջին բուժօգնության ցուցաբերման անհրաժեշտ կարողություններ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. Ներկայացնելու տարաբնույթ ԱԻ-ների հետևանքով ստեղծված իրավիճակները և դրան դիմակայելու ուղիները, 2. Ներկայացնելու տեղեկատվություն ԱԻ-ում և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից բնակչության պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումների մասին, 3. Մեկնաբանելու ՀՀ-ում հավանական ԱԻ-ներից բխող ռիսկերի գնահատման մեթոդները, 4. Ներկայացնելու համաձարակային իրավիճակներում վարակի տարածման հնարավոր ուղիներն ու բացատրելու դրանցից պաշտպանության ձևերը, 5. Ներկայացնելու առաջին բուժօգնություն ցուցաբերելու հիմնահարցերը բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. զնահատելու տուժածի վիճակը (առաջնային և երկրորդային զննում), վնասվածքի տեսակն ու ծանրությունը և ցույց տալ առաջին բուժօգնություն, 2. դրսերելու նախընտրելի վարքագիծ տարաբնույթ արտակարգ իրավիճակներում, 3. ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն տարաբնույթ վնասվածքների և ախտահարումների դեպքերում, 4. օգտագործելու ձեռք բերված կարողությունները ԱԻ և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից իրականացվող միջոցառումների ընթացքում:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում, 2. աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ, 3. վերլուծելու իրավիճակը և կատարելու անհրաժեշտ գործողություններ իր և շրջապատի համար:		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքը.
Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, ղեկավարության և պատվիրատունների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը:
Գ6. Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնությունը
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար, 3. հարցադրումներ և քննարկումներ, 4. լաբորատոր աշխատանքներ, 5. տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. Սոսուզարք. Ստուգարքն անցկացվում է բանափոր հարցման միջոցով Հարցերի 50%-ին պատասխանելու դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. <u>Բաժին 1.</u> Արտակարգ իրավիճակներ ու պատահարներ: Թեմա 1. Արտակարգ իրավիճակների նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: Թեմա 2. Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կանխարգելման միջոցառումները: <u>Բաժին 2.</u> Քաղաքացիական պաշտպանություն: Թեմա 3. Բնակչության գործողությունները ահարեկությունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: Թեմա 4. Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: Թեմա 5. Բնակչության պաշտպանության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: Թեմա 6. Փաղաքարական աշխատանքների կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը: <u>Բաժին 3.</u> Ահ-ում բնակչության առաջին բուժօգնություն: Թեմա 8. Առաջին բուժօգնությունն ու մինչքծշկական օգնությունն արտակարգ իրավիճակներում: Թեմա 9. Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակավորումը արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: Թեմա 10. Սուր հիվանդություններ և քունավորումներ: Թեմա 11. Հակառակածարակային միջոցառումներն արտակարգ իրավիճակներում: Թեմա 12. Վնասաձներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Աղամյան Մ., «Փոխադրական անշարժացում», ուսումնամեթոդական աշխատանք, Եր., 2011: 2. Մարկարյան Ռ., Զանզուղազյան Ն., Օհանջանյան Մ., Հարությունյան Ա., Հարությունյան Վ., Բաղդասարյան Լ., Հարարյան Ռ., Վարդանյան Ջ., «Քաղաքաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր», Եր., 2006: 3. Մանասյան Վ., «Միրտ-թոքային վերակենդանացման մինչքծշկական մեթոդների ուսուցումը» (ուսումնամեթոդական աշխատանք), Եր., 2007: 4. Մանուկյան Մ., Ճաղարյան Գ., «Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնահարցեր», ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2017: 5. «Մինչքծշկական օգնությունը բնակչությանը արտակարգ իրավիճակներում», ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2000:

1. 0302/B04	2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել խոսքը, նրա դրսևորման ձևերը, ուղղախոսական ու արտասանական նորմերը, խոսքի բաղադրիչների կապակցման միջոցները, խոսքի մասերի գործածության յուրահատկությունները, գրագրության ձևերը և խոսքային էթիկան, կառուցել արտահայտիչ ու ներգրրծուն գրավոր ու բանափոր խոսք:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ուսուցանել խոսքի մշակույթի ընդհանուր օրինաչափությունները, լեզվական և գրական նորմերը, հնչյունական, բառային և քերականական մակարդակներն ու նրանց կիրառության յուրահատկությունները,		
2. ձևավորել ու մշակել գրական խոսքի բարձր ճաշակ ու մշակույթ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. ներկայացնելու խոսքի ընդհանուր հատկանիշները, դրսորման ձևերը, սահմանելու և ճիշտ կիրառելու լեզվական և հնչունական-արտասանական, ուղղախոսական նորմերը,
 2. ձևավորելու բանավոր խոսքի և գրավոր խոսքի բարձր մակարդակ՝ ճիշտ և տեղին կիրառելով լեզվական տարբեր իրողությունները (բառապաշարի շերտեր, ձևախմաստային խմբեր, դարձվածքներ և այլն),
 3. սահմանելու, բացատրելու գրական, լեզվական, ոճական նորմաները, որոնք կիրառելի են ժամանակակից հայերենում:
- բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.
1. կառուցելու հարուստ բառապաշարով, շարահյուսորեն ճշգրիտ կապակցված գրավոր և բանավոր խոսք,
 2. գործառելու գրագրության ձևերը, ուղղախոսության և արտասանվածքի նորմերը բանավոր խոսքում:
- գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.
1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,
 2. աշխատելու թիմում:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարածի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոգիաները և մեթոդները

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները

Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները

Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողությունը

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Քննարկում /բանավեճ:
2. Համագործակցային աշխատանք:
3. Մտագրություն:
4. Վերլուծական մեթոդ:
5. Խոսքային կամ բանավոր մեթոդ:
6. Գրավոր մեթոդ:
7. Բացատրական մեթոդ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Խոսքի մշակույթ առարկան, նպատակը և խնդիրները: Խոսքի դրսորման ձևերը: Լեզվական նորմ: Թեմա 2. Հնչունական /արտասանական/ մակարդակ: Գրագրության ձևեր: Թեմա 3. Բառային մակարդակ: Թեմա 4. Քերականական մակարդակ: Զենքանություն: Թեմա 5. Շարահյուսություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ավետիքայան Յուրի, Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, ԵՊՀ, Եր., 2014:
2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, ԵՊՀ, Եր., 2015:
3. Ասատրյան Մ. Ե. , Ժամանակակից հայոց լեզու /Զենքանություն/, Եր, 2002:
4. Բաղդիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003:
5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր, 2003:
6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Երևան, 1997:

1.0001/B05,B09	2.Ֆիզդաստիարակություն	3.0 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.1-ին, 2-րդ կիսամյակներ	7.Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է հաշվի առնելով հասարակության և անհատի զարգացման հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակչիմայական պայմանները և ուսանողների ֆիզիկական		

զարգացման ու շարժողական ընդունակությունների առանձնահատկությունները՝ ուսանողների մոտ ձևավորել սոցիալապես անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների ծավալը լիարժեք ֆիզիկական պատրաստություն ստանալու, ամենօրյա կյանքի ու կրթության պահանջները ապահովելու և շարունակելու վերաբերյալ։ Կարևոր է ուղարկել ուսանողների գիտակցական մակարդակի բարձրացումը դասընթացը նպատակ ունի։

- ապահովել երիտասարդ սերնդի կրթադաստիարակչական գործընթացը,
- նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը,
- բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնել ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց, կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց,
- նպաստել սովորողների մտավոր, հոգևոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը,
- զարգացնել ուսանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտ արագաշարժություն, ուժ, ձկունություն, դիմացկունություն, ճարպկություն, կոռորդինացիա և այլն։

Դասընթացի խնդիրներն են։

- հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում,
- ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ,
- ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային զարգացման գործունեության և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում,
- ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնաղաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունքը,

ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններ ու հմտություններ։

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. սահմանելու անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները,
2. թվարկելու կոփման կանոնները և բացատրել դրանց նշանակությունը,
3. ներկայացնելու ֆիզիկական դաստիարակության պարապմունքների ժամանակ անվտանգության պահպանման կանոնները,
4. ներկայացնելու առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքները,
5. առանձնացնելու վնասակար սովորությունները և բացատրելու դրանց կործանարար ազդեցությունը անձի մտավոր և ֆիզիկական զարգացման վրա։

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու նորմատիվներին համապատասխան ֆիզիկական վարժություններ (ակրորատիկ վարժություններ, վազք, հեռացատկ),
2. ցուցաբերելու շարժողական ընդունակություններ ու ֆունկցիոնալ կարողություններ ուսուցանվող մարզաձևերում,
3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ։

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. աջակցելու կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս անցկացվող մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի ու սպորտային միջոցառումների կազմակերպմանը,
2. դասընթացի ժամանակ կազմակերպելու թիմային մրցախաղեր տարբեր սպորտաձևերից,
3. կազմելու իր և ընկերների առողջ կենսակերպի ապահովման ուսումնամարզական պարապմունքների պլան։

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքը.

Գ6. Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ .

- տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ),
- մեթոդական-գրքնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
- ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
- անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ),
- ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ),

2. արտառուսումնական պարապմունքներ.

- ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում,
- վերականգնողական միջոցառումների իրականացում,
- մասնակցություն պարապմունքներին՝ ըստ նախընտրած մարզաձևերի,
- ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով,
- մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում,
- մարզաառողջարարական ճամբարների կազմակերպում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.

Դասընթացն ավարտվում է ստուգաքրով: Ստուգաքրը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:

13. Դասընթացի բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

1-ին կիսամյակ

Թեմա 1. Ֆիզիկական դաստիարակություն, նրա դերն ու նշանակությունը ընդհանուր կրթական համակարգում: Ֆիզկուլտուրայի և սպորտի հիգիենիկ հիմունքները: Անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները: Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլք: Թեմա 2. Մարմնի կոփման կանոնները և դրանց նշանակությունը: Վագրի տեխնիկայի ուսուցում: Վագր. փոփոխական արագությամբ, արգելվների հաղթահարումով, 60 մ /ցածր մեկնարկից/, 500 մ /աղջիկներ/, 1000 մ /տղաներ/: Հեռացատկ: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում: Հեռացատկ տեղից: Թեմա 3. Սպորտային խաղերի դերն ու նշանակությունը ուսանողի մտավոր և ֆիզիկական դաստիարակության, ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման գործում: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում, գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ուսուցում: Գնդակի վարում և փոխանցում 2 ձեռքով: Զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկայի ուսուցում: Թեմա 4. Ուսանողի առողջ կենցաղավարության հիմունքները, նրա արդյունավետության չափանիշները, պայքարը բացասական երևույթների դեմ: Երկկողմանի խաղ (վոլեյբոլ, բասկետբոլ):

2-րդ կիսամյակ

Թեմա 1. Ըստհանուր ֆիզիկական և սպորտային պատրաստության դերը ֆիզիկական դաստիարակության գործում: Շարժողական ընդունակությունների կատարելագործման հիմունքները: Մարմնամարզություն: Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ» պատկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գլորումներ, գլուխկոնծի երկարությամբ: Թեմա 2. Ֆիզիկական բեռնվածության ծավալը ուսանողական տարիքում, նրա միջոցով ֆիզիկական զարգացման և մարմնակազմության հնարավորություններն ու շտկման պայմանները: Մարմնամարզություն: Մարզանստարանի վրա հենում պատկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղրում: Թեմա 3. Ինքնուրույն պարապմունքների մեթոդական հիմունքները, նրանց ձևերը և տարիքային և սեռային առանձնահատկությունները: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. վերևից սկզբնահարվածի տեխնիկայի ուսուցում: Սպորտային խաղեր փետրագնդակ, սեղանի թենիս. տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ուսուցում: Սպորտային խաղ բասկետբոլ. գնդակին տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում, պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում, գնդակի նետում զամբյուղի մեջ: Թեմա 4. Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Հարձակողական հարվածի տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում: Խաղի պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում: Երկկողմանի խաղ: Թեմա 5. Ինքնուրույն պարապմունքների հիգիենան և ինքնահսկումը: Վագր. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական վագր: Կարճ վագրի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վագր արգելվների հաղթահարումով (աղջիկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Երկար վագրի տեխնիկայի առանձնահատկությունները: Վագր 500 մ (աղջիկներ), 1000 մ (տղաներ): Հեռացատկ: Հեռացատկ տեղից զույգ ոտքերի հրումով: Թեմա 6. Մասնակցությունը սպորտային մրցումների, դրանց ֆիզիկական և

հոգևոր դաստիարակչական նշանակությունը: Թեմա 8. Ստուգարքային ձևերի նախապատրաստում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Սամվելյան Լ. Ա., Պետրոսյան Գ. Ա., Թումանյան Հ. Գ., Գրիգորյան Ա. Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Երևան, ՎՄՎ-ՊՐԻՍ, 2007թ.։
2. Ազիզյան Գ. Ն., Վանեսյան Հ. Մ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
3. Ավագյան Է. Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:
4. Բաբայան Հ. Ս., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործընթացում, Եր., 2000:
5. Բաբայան Մ. Ա., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:
6. Բոյախյան Գ. Ե., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:
7. Թումանյան Հ. Գ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:
8. Մելիքսեթյան Ռ. Տ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991:
9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007:
10. Նահապետյան Ս. Ա., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:

1. 0304/B06	2. Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 15/0/15	
6. 2-րդկիսամյակ	7. Ստուգարք	
8 . Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել հայ ժողովրդի 17-րդ դարից մինչև մեր օրերը ընկած ժամանակահատվածի պատմությունը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնադրյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտության ամենավերջին ձեռքբերումների մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն մեր ապագայի կառուցման գործածելու նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն: Հայոց պատմությունը դիտարկվում է համաշխարհային պատմության համատեքստում:		
Դասընթացի խնդիրները.		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ձևավորել հաստակ պատկերացում հայոց նոր և նորագույն պատմության առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին: ✓ Ձևավորել պատմական փաստերը համարելու, երևոյթները համակողմանի գնահատելու կարողություն: ✓ Ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետագա դասընթացների ուսումնասիրման, քննարկման և ներկայացման համար: 		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկական գիտելիք և իմացություն.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը, 2. Նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները: 		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը, 2. արժնորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում 		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. տարբերակելու և զնահատելու մեր պատմության որոշակի օրինաչափությունները, ինչը ևս հնարավորություն կտա ապագայում ճիշտ կողմնորոշվելու: 		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունները.		
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները		
Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ,		

պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. ռեֆերատ,
3. անհատական և խմբային առաջադրանքները

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարք. Նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հայ ազատագրական շարժումները 16-18-րդ դարերում: Թեմա 2. Ռուսաստանի ներթափանցումը Անդրկովկաս 19-րդ դարի սկզբին: Թեմա 3. Հայկական հարցի միջազգայնացումը: Թեմա 4. Ազատագրական խմբակների, կազմակերպությունների ու քաղաքական-ազգային կուսակցությունների ձևավորումը: Թեմա 5. Ազգային-ազատագրական գիննված պայքարի փուլը: Թեմա 6. Իրավիճակը Հայաստանը 20-րդ դարի սկզբին: Արևմտահայության Մեծ Եղեռնը և ինքնապաշտպանական մարտերը: Թեմա 7. Հայաստանը 1917թ. ռուսական հեղափոխությունների շրջանում: Թեմա 8. Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920թթ.: Թեմա 9.

Խորհրդային Հայաստանը 1920-1991թթ.: Թեմա 10. Հայաստանի Երրորդ Հանրապետությունը: Թեմա 11.

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հայոց պատմություն, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2012:
2. Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ. Մելիք-Բախչյանի խմբագրությամբ), Երևան, 1975:
3. Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2000:
4. Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Սարյան Ա.), Երևան, 2009:

1. 0105/B07	2. Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.1-ին կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել կենսուրատի կառուցվածքի տեսական հիմնահարցերը և «մարդ-կենսուրա» համակարգում նրանց փոխազդեցությունը, ինչպես նաև պատրաստել որակյալ մասնագետներ, որոնք կարող են գնահատել շրջակա միջավայրի աղտոտման աստիճանը, որպես հասարակության գործունեության արդյունք և նախազգուշացնելու կամ կանխարգելելու անթրոպոգեն գործունեության ոչ ցանկալի հետևանքները: Նպաստել հասկանալու էկոլոգիական հիմնախնդիրների եռթյունը և զարգացնել այդ խնդիրները լուծելու ունակությունը:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ուսանողների տալ հիմնարար գիտելիքներ՝ էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունների և օրենքների, էկոլոգիական համակարգերի և գործնթացների, շրջակա միջավայրի էկոլոգիական հնարակությունների, բնական և տեխնոլոգի միջավայրերի, ժամանակակից զարգացման տեսդենցների, էկոլոգիական մշակույթի, որպես գործոնի ձևավորման, էկոլոգիական ձգնաժամերի, էկոլոգիայի բնագավառում միջազգային իրավական նորմերի, Հայաստանի Հանրապետությունում գործող էկոլոգիական օրենսդրության մասին, ուսանողների մոտ զարգացնել հմտություններ բնագիտությունից, էկոլոգիայից, բնապահպանությունից՝ ձևավորելով դիտարկելու, ստեղծագործելու, հետազոտելու ունակությունները, տրամաբանական և գիտական լեզվամտածողությունները, եզրակացություն անելու կարողությունները:		
2. դաստիարակել քաղաքացիական դիրքորոշում և պատասխանատվություն՝ մարդկության և բնական միջավայրի նկատմամբ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. սահմանելու էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունները, էկոլոգիական հիմնական և կարևոր օրենքները, սկզբունքները, օրինաչափությունները և կանոնները,		
2. նշելու շրջակա միջավայրի զարգացման կոնցեպցիաները և թվարկելու մթնոլորտի, ջրոլորտի և հողոլորտի վրա հիմնական անթրոպոգեն ազդեցություն ունեցող աղտոտող նյութերը և ներկայացնելու նրանց վերլուծության մեթոդները:		
3. բացատրելու, թե ի՞նչ ազդեցություն կարող է ունենալ բնակչության վրա շրջակա միջավայրի աղտոտման հետևանքները:		

<p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ:</p> <ol style="list-style-type: none"> Էկոլոգիական գնահատական տալու շրջակա միջավայրի հիմնական գործուներին, նախազգուշական միջոցառումներ ներկայացնելու՝ զերծ պահելով շրջակա միջավայրը Էկոլոգիական աղետներից, անցկացնել մոնիթորինգ և գնահատելու տարածաշրջանի Էկոլոգիական իրավիճակը, համապատասխան եզրակացություն տալ այն նպաստող գործուների մասին, որոնք կբարելավեն տարածաշրջանի էկոլոգիան:
<p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ:</p> <ol style="list-style-type: none"> ցուցաբերելու ինքնուրույն ուսումնասիրելու ունակություն, հետազոտություններ անելու՝ ստացած տեղեկությունը արհեստավարժ օգտագործելու խնդիրների լուծման նպատակով, կիրառելու կանխատեսման մեթոդ՝ որոշելու համար, թե այս կամ այն գործոնը, ինչպիսի ազդեցություն կարող է ունենալ տվյալ էկոհամակարգի վրա:
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Բ1. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները</p> <p>Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու նկարչության հնարները և բացատրելու դրանց ընտրությունը</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> Պասիվ դասախոսություն Ակտիվ դասախոսություն <ul style="list-style-type: none"> ✓ հարց ու պատասխան ✓ զրույց Բնտերակտիվ դասախոսություն <ul style="list-style-type: none"> ✓ «Power Point» համակարգչային ծրագրով դրվագների ցուցադրում ✓ հարց ու պատասխան ✓ բանավեճ ✓ զրույց
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <ol style="list-style-type: none"> Բանավոր քննում՝ ըստ նախապես ներկայացված հարցաշարի կամ դասախոսի կողմից առաջադրված թեմայով ռեֆերատի զեկուցում: Այն ուսանողները, որոնք ամբողջական դասընթացի մաս կազմող 5 և ավելի թեմաներից կամ ինքնուրույն աշխատանքներից թեմաներից գնահատվել են «ստուգված», ապա ստանում են «Ստուգված»:
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.</p> <p>Թեմա 1. Էկոլոգիայի համառոտ պատմությունը: Էկոլոգիայի կառուցվածքը, առարկան և օբյեկտը: Լիբիխի մինիմումի, Վիյամի գործուների անկախության և Շեֆորդի տուերանտության օրենքները: Թեմա 2. Էկոհամակարգի գործունեության սկզբունքները: Էկոհամակարգի կառուցվածքը: Պրոդուցենտներ, կոնսումենտներ, ռեդուցենտներ /ավտոտրոֆներ, հետերոտրոֆներ/: Թեմա 3. Օրգանիզմների գոյության միջավայրը և պայմանները: Կենսական, ոչ կենսական, մարդաբն, սահմանափակող գործուներ: Օրգանիզմների հարմարվելը միջավայրի պայմաններին: Թեմա 4. Էներգիայի և նյութերի հոսքը էկոհամակարգում: Էկոհամակարգերի էներգետիկական դասակարգումը: Էներգիայի և նյութերի փոխանցումը էկոհամակարգերում, էներգիայի կորուստները սննդային շղթաներում: Ազոտի, ֆոսֆորի, ծծմբի, ածխածնի շրջանառությունը: Թեմա 5. Մարդու առողջության էկոլոգիական ասպեկտները: Միջավայրի քիմիական, կենսաբանական աղտոտումը, միջավայրի աղտոտումը աղմուկով, սննդամթերքների աղտոտումը: Գյուղատնտեսական և ուրբանիստական համակարգեր: Թեմա 6. Անսպառ և սպառվող պաշարները: Մարդու ազդեցությունը կենսոլորտի վրա: Արդյունաբերության առաջընթացը և բնապահպանության հիմնախնդիրները: Արդյունաբերության էկոլոգիացման սկզբունքները: Թեմա 7. Քարոզութիւն կառուցվածքը: Մթնոլորտի կառուցվածքը, նշանակությունը: Զուրը երկրի վրա և նրա հատկությունները; Կենսոլորտի կառուցվածքը: Հողը, նրա կառուցվածքը և նշանակությունը բնության մեջ: Թեմա 8. Պոպուլյացիայի բնութագիրը, ծնելիություն և մահացություն, պոպուլյացիայի սեռային կազմը, պոպուլյացիաիների միջև գոյություն ունեցող փոխազդեցության ձևերը, զիշատիչ-զոհ փոխհարաբերությունը: Թեմա 9. Մթնոլորտային օդի աղտոտման հիմնական աղբյուրները և դրա էկոլոգիական հետևանքները: Զրույրտի վրա մարդաբն բացասական ազդեցությունները: Քարոզութիւն և բնահողի վրա մարդաբն բացասական ազդեցությունները: Երկրի կլիմայի փոփոխության և անապատացման հիմնախնդիրները:</p>

14. Հիմնական գրականության ցանկ.
- Գրիգորյան Կ., Եսայան Ա., Ժամանակակից համակարգերի վերաբերյալ պահպանության հիմունքները, 2010:
 - Գրիգորյան Ա., Աղայան Ա., ՀՀ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների համակարգի ներկայացումը, Երևան, 2008:
 - Մելքոնյան Լ., Գալստյան Մ., Բնապահպանության հիմունքները: Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան, 2010:
 - Շահինյան Մ., Թամրազյան Ն., Եկոլոգիա, Երևան, 2002:
 - Վալովա Վ.Դ., Օсновы экологии: Учебное пособие.-5-е изд., Москва, 2005.

1. 0305/B08	2. Ոուսերեն -2	3. 4 ECTS կրթիչ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 0/60/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ապահովել և կատարելագործել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը:		
Դասընթացի խնդիրներն են.		
1. Ճնավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա,		
2. Վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք,		
3. Խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները,		
4. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշտիքի՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. գործածելու տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը,		
2. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,		
3. գործածելու մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջամտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,		
2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձեսկերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,		
3. վերարտադրելու մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնելու նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ,		
4. թարգմանելու մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն և հակառակը,		
5. զանազանելու մասնագիտական հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. գնահատելու, վերլուծելու և զուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը,		
2. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:		
11. Դասընթացը ճնավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխադրության գործոնները		
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները		
Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողությունը		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. քննարկում /քանավեճ		
2. համագործակցային աշխատանք		
3. Եվրաստիկական մեթոդ		
4. մտագրող		

5. ինդուկտիվ մեթոդ
6. դեղուկտիվ մեթոդ
7. վերլուծական մեթոդ
8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ
9. գրավոր մեթոդ
10. բացատրական մեթոդ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաքննությունը անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից: Բաժին 1. Զնաբանություն: Դերբայ, դերբայական դարձված, ուղղագրությունը: Մակրայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Կապեր, շաղկապներ, մասնիկներ, ձայնարկություններ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Բաժին 2. Շարահյուսություն. շարահյուսության հիմնական միավորները /բառակապակցություն, նախադասություն, նախադասության անդամներ/: Պարզ նախադասություն, դասակարգումը, նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամները: Բարդ նախադասություն, դասակարգումը, տեսակները: Բաժին 3. Մասնագիտական տեքստ, կառուցվածքը, տվյալ մասնագիտության տերմիններին համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները: Բաժին 4. Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության հիմնական խնդիրները: Գիտական գեկույցների և մասնագիտական ռեֆերատների կառուցման հիմնական սկզբունքները:
14. Հիմնական գրականության ցանկ 1. Ռусский язык, Под общ. ред. Л. М.Мкртчяна, Еր., изд-во ЕГУ, 2004. 2. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация. Речь. П.Б.Балаян, Л.А.Тер-Саркисян, Б.С.Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015г. 3. Учебные пособия по специальности.

1.0302/B 10	2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7. Ստուգաք	
8. Դասընթացի նպատակն է հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցների յուրացմամբ, գործառական բոլոր ոճերի առանձնահատկությունների իմացությամբ ու անսխալ գրագետ գործառմամբ, ձևավորել կարողություններ՝ գեղարվեստական խոսքի հնչյունական, բառային ու քերականական առանձնահատկությունները ինքնուրույն մեկնաբանելու և արժենորելու համար, ծանոթացնել հրապարակային խոսքի ընդհանուր կառուցվածքները և հիմնական հատկանիշներին և կիրառելի դարձնել ուսումնական գործընթացներում:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. բացահայտել արտահայտչական և պատկերավորման միջոցների դերը խոսքում, խոսքի գործառական տարրերակների համակարգը /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/, գեղարվեստական և հրապարակային խոսքի խնդիրները, կառուցվածքը, լեզվական առանձնահատկությունները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու խոսքի արժանիքները, 2. կիրառելու արտահայտչական և պատկերավորման միջոցները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. լուսաբանելու գործառական ոճերի դասակարգման հիմունքները և ոճերի առանձնահատկությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. կառուցելու պատկերավոր և գրագետ խոսքարվեստ, վերացնելու խոսքային անձշտությունները, դրսենորելու խոսքային բարձր էթիկետ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները		
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները		

Բ7. Հիմնելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները

Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողությունը

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. քննարկում /բանավեճ
2. համագործակցային աշխատանք
3. մտագրոհ
4. վերլուծական մեթոդ
5. խոսրային կամ բանավոր մեթոդ
6. գրավոր մեթոդ
7. բացատրական մեթոդ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Խոսքի արժանիքները: Թեմա 2. Խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներ: Թեմա 3. Խոսքի գործառական տարրերակներ /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/: Թեմա 4. Գեղարվեստական ոճ: Հրապարակային խոր:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ավետիսյան Յու., Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, Եր., 2014:
2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, Եր., 2015:
3. Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու/Զնարքանություն/, Եր., 2002:
4. Բաղիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003:
5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր, 2003:
6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Եր., 1997:

1. 0304/B11	2. Փիլիսոփայության հիմունքներ	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 30/0/30	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	

8. Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայացքով զինված մարդ, ձևավորել փիլիսոփայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված և լավ մասնագետի համար:

Դասընթացի խնդիրները.

1. բացահայտել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները,
2. բացատրել կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները,
3. հիմնարար գիտությունների տվյալների փիլիսոփայական մեկնաբանությունների միջոցով աջակցել ուսանողի համակարգված աշխարհայացքի, բաղադրակրթական զարգացումների, արդի միտումներին և այդ համատեքստում ազգային մրցունակ համակարգի մասին պատկերացումների ձևավորմանը:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. սահմանելու կեցության համընդհանուր օրենքները, կատեգորիաները, հիմնական ձևերն ու առանձնահատկությունները,
2. բացահայտելու ճանաչողության, գիտության էության առանձնահատկությունները,
3. ներկայացնելու աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի փիլիսոփայական հայեցակարգի ընդհանուր և տարրերակից առանձնահատկությունները, ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքների և հավատի, ռացիոնալ և իոացիոնալ սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

<p>1. տարբերելու գիտականը ոչ գիտականից, ճշմարիտը կեղծից, էականը ոչ էականից, 2. վերլուծելու հասարակական կյանքում տեղի ունեցող գործնթացները և դրանց պատճառահետևանքային կապերը, 3. կողմնորշվելու մարդ-մարդ և մարդ-բնություն փոխարարերություններում: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. տեղին և ժամանակին գործածելու փիլիսոփայական մտածողության կոնցեպտուալ ապարատը:</p>
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկինիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները
Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը:
Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. սեմինար 3. քննարկում 4. գեկուցում 5. ռեժիսատու
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարք
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Փիլիսոփայության առարկան: Թեմա 2. Կեցություն և մատերիա: Թեմա 3. Դիալեկտիկա: Թեմա 4. Բնություն: Թեմա 5. Մարդ և պրակտիկա: Թեմա 6. Գիտակցություն և ձանաչողություն: Թեմա 7. Գիտություն: Թեմա 8. Հասարակություն:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Դավիթ Անհաղթ, Երկեր, Եր., 1980: 2. Բրուտյան Գ., Խմաստափրական երկխոսություններ, Հ. 1, Եր., 1987: 1. Բրուտյան Գ., Խմաստափրական երկխոսություններ, Հ. 2, Եր., 1987: 2. Գաբրիելյան Հ., Հայ փիլիսոփայության պատմություն, Եր., 1980: 3. Վյուրելյան Է., Փիլիսոփայություն, Եր., 2004: 4. Փիլիսոփայության բառարան, Եր., 1975:

1.0001/B12, B13	2.Ֆիզդաստիարակություն	3.0 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.3-րդ, 4-րդ կիսամյակներ	7.Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է, հաշվի առնելով հասարակության և անհատի զարգացման հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակչիմայական պայմանները և ուսանողների ֆիզիկական զարգացման ու շարժողական ընդունակությունների առանձնահատկությունները՝ ուսանողների մոտ ձևավորել սոցիալապես անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների ծավալը լիարժեք ֆիզիկական պատրաստություն ստանալու, ամենօրյա կյանքի ու կրթության պահանջները ապահովելու և շարունակելու վերաբերյալ: Կարևորելով ուսանողների գիտակցական մակարդակի բարձրացումը՝ դասընթացը նպատակ ունի.		
<ul style="list-style-type: none"> • ապահովել երիտասարդ սերնդի կրթադաստիարակչական գործընթացը, • նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը, • բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնել ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց, նպաստել սովորողների մտավոր, հոգևոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը, • զարգացնել ուսանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտ արագաշարժություն, ուժ, ձկունություն, դիմացկունություն, ճարպկություն, կոռրդինացիա և այլն, 		

- կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց:

Դասընթացի խնդիրներն են.

- հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիկական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում,
- ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ,
- ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային գաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում,
- ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադասատիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք,
- ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններ ու հմտություններ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- ներկայացնելու մասսայական սպորտի, բարձր նվաճումների սպորտի և ուսանողական սպորտի առանձնահատկությունները, թվարկել սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման փուլերը,
- ներկայացնելու ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգի կառուցվածքը, ունիվերսիտադաների և օլիմպիական խաղերի տարբերությունները, թվարկել նրանց դաստիարակչական հատկությունները, ներկայացնել տեղեկություններ օլիմպիական խաղերի և անվանի մարզիկների վերաբերյալ,
- հիմնավորելու կոնկրետ սպորտաձևի ընտրումը կանոնավոր պարապմունքների համար, թվարկելու հիմնական սպորտաձևների և ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կիրառման բնութագրերը,
- թվարկելու տարբեր մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները, մեկնաբանելու անհատի վրա դրանց ներգործության բնութագրերը,
- ներկայացնելու արտադրական ֆիզիկական կուլտուրայի, արտադրական մարմնամարզության առանձնահատկությունները և մեկնաբանելու նրանց անհրաժեշտությունը մասնագիտական գործունեության մեջ:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- պահպանելու ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները,
- սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում իրականացնել օրգանիզմի վիճակի ինքնահակողություն կիրառելով նրա հիմնական մեթոդները և ցուցանիշները, վարել ինքնավերահսկման օրագիր,
- ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ,
- կատարելու շարժողական գործողություններ ֆիզիկական վարժությունների կատարման մատուցված մեթոդներով և ցուցաբերելու նորմատիվներին համապատասխան արդյունքներ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- դասախոսի անմիջական հսկողությամբ ուսանողների խմբում իրականացնելու թեմատիկ հանձնարակականի փոխադարձ վերահսկողություն,
- աջակցելու ընկերներին թեմատիկ շարժողական գործողությունների, հնարքների կատարման ժամանակ, ներկայացնելու իր կարծիքը ընկերների ֆիզիկական պատրաստվածության վերաբերյալ,
- վերլուծելու դասախոսի կողմից իրեն և խմբին տրված անհատական և խմբային հանձնարարականների իրականացման արդյունքները,
- կազմակերպելու մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի պարապմունքներ, սպորտային միջոցառումներ կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս,
- կողմնորոշվելու տարբեր իրավիճակներում, ցուցաբերել առաջին բուժօգնություն վնասվածքների դեպքում:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունը:

Գ6.Կողմնորշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքու ցուցաբերելու առաջին բուժօնություն:

11.Վիրարավում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1.Վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ .

- տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ),
- մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
- ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
- անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ),
- ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ),

2.արտառուսումնական պարապմունքներ.

- ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում,
- վերականգնողական միջոցառումների իրականացում,
- մասնակցություն պարապմունքներ ըստ նախընտրած մարզաձևերի,
- ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով,
- մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում,
- մարզաառողջարարական ձամբարների կազմակերպում:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Դասընթացն ավարտվում է ստուգաքրով: Ստուգաքրը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

3-րդ կիսամյակ

Թեմա 1. Ուսանողական սպորտը, բուհում սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.** Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլք: **Թեմա 3.** Վազքի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում, վազք փոփոխական արագությամբ, վազք 60 մ, 100 մ /ցածր մեկնարկից: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Հեռացատկ տեղից, տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Վազք արգելվների հաղթահարումով: Վազք 500 մ /աղջիկներ/, 1000 մ /տղաներ/: **Թեմա 4.** Ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգը, ունիվերսիտարաններ, օլիմպիական խաղեր: Օլիմպիամը և օլիմպիական դաստիարակությունը: **Թեմա 5.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում, սկզբնահարվածի ուսուցում և ամրապնդում: Գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: **Թեմա 6.** Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում: **Թեմա 7.** Կանոնավոր պարապմունքների համար սպորտաձևի ընտրման դրդապատճառները և հիմնավորումը: Հիմնական սպորտաձևների և ֆիզիկական վարժությունների համամակարգերի համառոտ հոգեֆիզիոլոգիական բնութագրերը: **Թեմա 8.** Սպորտային խաղ սեղանի թենիս, խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում: **Թեմա 9.** Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխունների առաջ, ետ, «կամուրջ», կանգ թիակների վրա պառկած դրությունից: **Թեմա 10.** Մարմնամարզություն: Ցատկ այծիկի վրայից՝ ոտքերը զատած եղանակով:

4-րդ կիսամյակ

Թեմա 1. Տարբեր մարզաձևներով պարապմունքների առանձնահատկությունները: Անհատի ֆիզիկական, շարժողական և հոգեկան հատկությունների վրա դրանց ներգործության բնութագրերը: **Թեմա 2.** Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխունների առաջ, ետ, «կամուրջ» պառկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլմի վրա, գլորումներ, գլուխունների երկարությամբ: Մարզամատարանի վրա հենում պառկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղղում: **Թեմա 3.** Մարզապարապմունքների արդյունավետության հսկողությունը, ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները: **Թեմա 4.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Վերևույն սկզբնահարվածի, հարձակողական հարվածի տիրապետման, խաղի պաշտպանության տեխնիկաների ուսուցում և ամրապնդում: **Թեմա 5.** Սպորտային խաղեր վետրագնդակ, սեղանի թենիս, նրանց տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ամրապնդում: **Թեմա 6.** Սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողությունը, նրա հիմնական մեթոդները, ցուցանիշները և ինքնավերահսկման օրագիրը: **Թեմա 7.** Սպորտային խաղ բասկետբոլ, գնդակին տիրապետելու, պաշտպանության, զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկաների ամրապնդում: **Թեմա 8.** Սպորտային խաղեր վոլեյբոլ և բասկետբոլ: Երկկողմանի խաղ: **Թեմա 9.** Առաջին բուժօնությունը վնասվածքների դեպքում: **Թեմա 10.** Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական: Վազք վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելվների հաղթահարումով (աղջիկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Վազք 500 մ (աղջիկներ), 1000 մ (տղաներ): **Թեմա 11.** Հեռացատկ տեղից գույց ոտքերի հրումով: **Թեմա 12.** Արտադրական ֆիզիկական կուտուրա, արտադրական

մարմնամարզություն, նրանց նշանակությունը մասնագիտական գործունեության մեջ և նրանց առանձնահատկությունները: Թեմա 13. Ստուգարքային ձևերի նախապատրաստում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Սամվելյան Լ., Պետրոյան Գ., Թումանյան Հ., Գրիգորյան Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Եր., 2007.
2. Ազիզյան Գ., Վանեսյան Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
3. Ավագյան Է., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:
4. Բարայան Հ., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզիատիարակության գործընթացում, Եր., 2000:
5. Բարայան Մ., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:
6. Բոյախչյան Գ., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:
7. Թումանյան Հ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:
8. Մելիքսերյան Ռ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991:
9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007:
10. Նահապետյան Ս., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:

ԿԱՍԸՆՏՐԱԿԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ

1. 0305/B14	2. Անգլերեն -1	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 0/60/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ձևավորել ուսանողների լեզվական գիտելիքները անգլերեն լեզվից՝ լեզվի բոլոր մակարդակներում (կարդալ, գրել, ունկնդրել, խոսել), զարգացնել ուսանողների հաղորդակցական հմտությունները՝ միջմշակութային հաղորդակցման:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ներկայացնել տվյալ մասնագիտության ոլորտում խիստ գործածական բառապաշար, 2. զարգացնել ձեռք բերված գիտելիքները համապատասխան խոսրային իրավիճակներում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. անգիր վերարտադրելու մասնագիտական բառապաշարը, 2. թվարկելու հնյունական և ուղղախոսական կանոնները և բացառությունները, 3. թվարկելու նախադասության տիպերը և դրանց շարադասական հատկանիշները, 4. տարբերելու խոսքի մասերը և դրանց կիրառական առանձնահատկությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. կիրառելու մասնագիտական բառապաշարը և քերականական գիտելիքները՝ ճիշտ բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելիս, 2. ընկալելու կարդացած և ունկնդրած նյութի հիմնական բովանդակությունը, 3. կատարելու A1 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. տարանջատելու հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից, 2. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, 3. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեգենտացիաներ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:		
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները		
Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները		

1.0305/B14	2.Ֆրանսերեն – 1	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Ստուգաքրքր	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է հարստացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականական և բառապաշտարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Այս փուլում ստացած գիտելիքները հիմք են հանդիսանում հետազա՞ր առավել խորացված ուսումնասիրության համար:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խորացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշտարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա, 2. ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշտարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ, 3. համրացնել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները: <p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնչյունական համակարգը և հնչյունական յուրահատկությունները, 2. ձևաբանորեն և շարակեյուսորեն ձիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ձիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները, 		

<p>2. Ճիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները,</p> <p>3. լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և թերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ),</p> <p>4. առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր:</p> <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն, 2. ընկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկությունները, 3. ազատորեն հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր, 4. բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները
Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները
<ol style="list-style-type: none"> 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեսու 4. ռեֆերատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Ստուգաքր
Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անցկացվում է բանավոր հարցում:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
<p>Թեմա 1. Ռիթմիկ խմբեր: Շեշտ: Enchainement. Liaison. Թեմա 2. Հատուկ և հասարակ գոյական: Գոյականի սեռը, թիվը: Սերի արտահայտությունը հողերի և ածանցների միջոցով: Թեմա 3. Որոշյալ և անորոշ հոդ: Մասնական հոդը որպես անորոշ քանակ արտահայտելու միջոց: Միաձուլված հոդ: Հոդը չօգտագործելու դեպքերը: Թեմա 4. Ածական: Ածականի համաձայնությունը գոյականի հետ: Ածականի իմաստի փոփոխություն՝ կախված նրա դիրքից: Թեմա 5. Ցուցակն, ստացական, հարցական և բացականչական, անորոշ ածականներ: Թեմա 6. Թվական: Քանակական և դասական թվականներ և դրանց գործածությունը: Թեմա 7. Դերանուն: Անձնական անշեշտ դերանուններ, դրանց գործածությունը որպես ենթակա, ուղիղ և անուղղակի խնդիր: Անձնական շեշտված դերանուններ:</p>
14. Հիմնական գրականության ցանկ.
<ol style="list-style-type: none"> 1. Попова И.Н., Казакова Ж.А., «Французский язык», Москва, 2008 2. M. Gregoire, Od. Thievenaz, «Grammaire progressive du français» (Niveau intermédiaire). 3. Cl. Miquel, «Communication progressive du français» (Niveau débutant), 4. M. Djoulhakian, R. Meliksntian, A. Mouradian, «Manuel de français», Erevan – 2011.

1. 0305/B14	2. Վրացերեն -1	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 Ժամ/շաբ.	5. 0/60/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Ստուգաքր	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել բանավոր և գրավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակություններ, ենելով հաղորդակցման հիմնական պահանջմունքներիցը Դասընթացի խնդիրներն են.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա, 2. վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք, 		

<p>3. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները,</p> <p>4. հասուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշտիքի՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:</p>
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված քերականական նյութը, 2. ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված անհրաժեշտ բառապաշտ, 3. կիրառելու ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կարողացնելու, պատմելու, մեկնաբանելու և վերարտադրելու գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստեր գրքերից, թերթերից, ամսագրերից: 2. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ: <p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարրեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:</p> <p>Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները</p> <p>Գ1. Հայերեն և երկու օսար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագործության գործոնները</p> <p>Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. եվրիստիկական մեթոդ 4. մտագրոհ 5. ինդուկտիվ մեթոդ 6. դեղուկտիվ մեթոդ 7. վերլուծական մեթոդ 8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 9. գրավոր մեթոդ 10. բացատրական մեթոդ:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են</p> <p>Ստուգաքրք անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Բաժին 1. Հնչյունաբանություն: Զայնավորների և բաղաձայնների դասակարգումը: Արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: Բաժին 2. Բառագիտություն. բառիմաստ, մենիմաստ և բազմիմաստ բառեր: Բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստները: Հոմանիշներ, հականիշներ, համանուններ, հարանուններ: Դարձվածքներ: Բաժին 3. Բառակազմություն, բառի ձևաբանական կազմը /արմատներ, ածանցներ, վերջավորություններ, նրանց ուղղագրությունը/: Բաժին 4. Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները /բառ, ձևույթ/: Խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: Գոյական անուն, քերականական կարգերը, գոյականի ուղղագրությունը: Ածական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Դերանուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Բայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Գորգած Ը., Հայերեն-վրացերեն զրուցարան, Երևան-Թբիլիսի, 2004:

1. 0305/B15	2. Անգլերեն-2	3. 4 ECTS կրեդիտ
-------------	---------------	------------------

4. 4 ժամ/շաբ.	5. 0/60/0
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Ստուգաք
8. Դասընթացի նպատակն է հարստացնել մասնագիտական բառապաշտական գիտելիքները և հմտությունները հաղորդակցական բարդ իրավիճակներում:	Դասընթացի խնդիրները.
1. Ներկայացնել պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և նմուշների հիման վրա ձևակերպել սեփականը,	2. հաղորդել գիտելիքներ մասնագիտական նորարանությունների ոլորտից:
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝	ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն
1. թվարկելու պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և ներկայացնելու սեփական օրինակներ,	2. կազմելու գրավոր և բանավոր շարադրանք՝ օգտագործելով A2 մակարդակին համապատասխան բառապաշտական բերականական կառույցներ:
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	1. ընկալելու և վերարտադրելու կարդացած և ունկնդրած A2 մակարդակի տեքստերի և երկխոսությունների հիմնական բովանդակությունը,
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ	2. շարադրելու խոսքային իրավիճակին համապատասխան գրավոր և բանավոր պատասխան,
1. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում,	3. կատարելու A2 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն:
2. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեգենտացիաներ,	3. ներգրավելու ձեռք բերված գիտելիքները և կարողությունները միջազգային ասպարեզում՝ անգլերենը օգտագործելով որպես հետազա մասնագիտական առաջընթացի միջոց:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.	Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ատեղծագործությունները:
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները	Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագործության գործոնները
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները	11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
1. հաղորդակցական մեթոդ	2. մտագրոհ
3. ուսանողական պորտֆոլիո	4. խմբային աշխատանք
5. գրավոր և բանավոր թարգմանություն	6. աշխատանք տեղեկագրով
7. ռեֆերատ	8. ինքնուրույն աշխատանք
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.	Ստուգաքը համարվում է ստուգված ուսանողի՝ մոդուլի շրջանակներում ցուցաբերած կամ/ և վերջում ներկայացրած աշխատանքների առկայության դեպքում.
• գրավոր և բանավոր թարգմանություններ,	• ռեֆերատ,
• պրեգենտացիա,	• խմբային աշխատանք,
• ուսանողական պորտֆոլիո (ընթերցանությունը և լսողական ընկալումը ստուգող, գրավոր շարադրանքի վարժություններ, CV, դիմում, մոտիվացիոն նամակ):	13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Բաժին 1. Պաշտոնական գրագրություն: Խնդիրներն առաջարկություն, մոտիվացիոն նամակ, դիմում: Բաժին 2.	

Մասնագիտական բառապաշտիքի և տեքստերի ուսումնասիրություն: Հայոց պատմությունը համաշխարհային համատեքստում: Թարգմանություններ հայերենից անգլերեն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Mkhitaryan, Ye., Basic English for University Students, YSU Press, Yerevan, 2004,
2. Cincotta, Howard (Ed.). An Outline of American History. United States Information Agency, 1994.
3. Kirn, Elaine. About the U.S.A. United States Information Agency, Materials Branch of the English Language Programs Division, 1989.
4. Myers, Sondra (Ed.). Democracy Is a Discussion: Civic Engagement in Old and New Democracies: The Handbook. New London, CT: Connecticut College. 1997.
5. Short, Deborah J., Seufert-Bosco, Margaret, & Grognet, Allene Guss. (1995). By the People, for the People: U.S. Government and Citizenship. McHenry, IL: Delta Systems Co., Inc.

1.0305/B16	2.Ֆրանսերեն – 2	3.4 ECTS կրետիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Սուուգարը	
8. Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները, ֆրանսերենի բերակականական կառուցվածքի և բառապաշտիքի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր մասնագիտական տեքստերից օգտվելու ունակությունները:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Խորացնել նախորդ կիսամյակում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, բերականության և բառապաշտիքի հիմնական առանձնահատկությունների վրա,		
2. Ֆրանսերենի բերականական կառուցվածքի և բառապաշտիքի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ,		
3. հանրագումարի բերել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնյունական համակարգը և հնյունական յուրահատկությունները,		
2. ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ձիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը,		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. ձիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնյունները և դրանց տառադարձման նշանները,		
2. ձիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախարարաւությունները,		
3. լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշտիքը և բերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոր բառ),		
4. առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր,		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն,		
2. ընկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկությունները,		
3. ազատորեն հաղորդակցելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր,		
4. բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ատելիագործությունները:		
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները		
Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագրեցության գործուները		
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները		

<ol style="list-style-type: none"> 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեսություն 4. ուժեղացություն 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք 									
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.									
Ստուգարք									
Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անց է կացվում բանավոր հարցում:									
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից:</p> <p>Թեմա 1. Գոյականների իզական սեռի կազմության տարբեր միջոցների դասակարգում՝ քերականորեն, ձևաբանորեն, բառային: Երկու սեր ունեցող գոյականներ: Թեմա 2. Միայն հոգնակի թվով գործածվող գոյականներ. Բաղադրյալ գոյականների հոգնակի թվի կազմությունը: Թեմա 3. Անորոշ դերանվանական ածականներ: Թեմա 4. Հարաբերական դերանուններ. դրանց ձևերը և գործածությունը նախադասության մեջ Թեմա 5. Բայ: Եղանակավորման քերականական արտահայտությունը: Թեմա 6. Ֆրանսերեն լեզվի խոնարհման բնութագիրը: Եղանակների կազմությունը և գործածությունը նախադասություններում: Թեմա 7. Նախդիրների համակարգային դասակարգում: Տարբեր հարաբերություններ արտահայտող նախդիրներ:</p>									
14.Հիմնական գրականության ցանկ.									
<ol style="list-style-type: none"> 1. Попова И.Н., Казакова Ж.А., «Французский язык», Москва, 2008. 2. M. Gregoire, Od. Thievenaz, «Grammaire progressive du français» (Niveau intermédiaire). 3. Cl. Miquel, «Communication progressive du français» (Niveau débutant), 4. M. Djoulhakian, R. Meliksntian, A. Mouradian, «Manuel de français», Erevan – 2011. 									
<table border="1"> <tr> <td>1. 0305/B08</td> <td>2. Վրացերեն -2</td> <td>3. 4 ECTS կրեդիտ</td> </tr> <tr> <td>4. 4 ժամ/շաբ.</td> <td>5. 0/60/0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>6. 2-րդ կիսամյակ</td> <td>7. Ստուգարք</td> <td></td> </tr> </table>	1. 0305/B08	2. Վրացերեն -2	3. 4 ECTS կրեդիտ	4. 4 ժամ/շաբ.	5. 0/60/0		6. 2-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
1. 0305/B08	2. Վրացերեն -2	3. 4 ECTS կրեդիտ							
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 0/60/0								
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք								
<p>8. Դասընթացի նպատակն է ապահովել և կատարելագործել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը:</p> <p>Դասընթացի խնդիրներն են.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա, 2. վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք, 3. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները, 4. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշտիքին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում: 									
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գործածելու տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, 2. կառուցելու տրամաբանորեն ձիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով, 3. գործածելու մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով, 2. կիրարելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները, 3. վերարտադրելու մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնելու նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ, 4. թարգմանելու մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն և հակառակը, 5. զանազանելու մասնագիտական հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գնահատելու, վերլուծելու և գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը, 									

	<p>2. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:</p> <p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:</p> <p>Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները</p> <p>Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները</p> <p>Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները</p>
	11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. քննարկում /քանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. Էվրիստիկական մեթոդ 4. մտագրոհ 5. ինդուկտիվ մեթոդ 6. դեղուկտիվ մեթոդ 7. Վերլուծական մեթոդ 8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 9. գրավոր մեթոդ 10. բացատրական մեթոդ:
	12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
	Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:
	13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
	<p>Բաժին1. Ձևարանություն: Դերքայ, դերքայական դարձված, ուղղագրությունը: Մակրայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Կապեր, շաղկապներ, մասնիկներ, ձայնարկություններ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Բաժին2. Շարահյուսություն. շարահյուսության հիմնական միավորները /բառակապակցություն, նախադասություն, նախադասության անդամներ/: Պարզ նախադասություն, դասակարգումը, նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամները: Բարդ նախադասություն, դասակարգումը, տեսակները: Բաժին3. Մասնագիտական տեքստ, կառուցվածքը, տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները: Բաժին4. Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրները: Գիտական գեկույցների և մասնագիտական ուժեքատների կառուցման հիմնական սկզբունքները:</p>
	14. Հիմնական գրականության ցանկ
	<p>1. Գորգածն Ռ., Հայերեն-վրացերեն գրուցարան, Երևան-Թբիլիսի, 2004:</p> <p>2. Բայրամյան Հր., Վրացերենի դասընթաց (հնչունաբանություն, բառագիտություն, ձևաբանություն), Եր, 2017]</p>

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍԱՄԱՍԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

1.0303/B16	2. Բարոյագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել բարոյականության տեսության հիմնահարցերը, ամբողջացնել բարոյականության մասին սովորողի պատկերացումները, բարձրացնել բարոյական գիտակցությունը և համաշխարհայնացման արդի ժամանակաշրջանում նպաստել ուսանողի բարոյափիլիսոփայական աշխարհայացքի ձևաբանմանը:		
Դասընթացի խնդիրները.		

<ol style="list-style-type: none"> ծանոթացնել բարոյագիտության հիմնական հասկացություններին, բարոյական առաջընթացի էությանն ու չափանիշներին, բարոյականության էությանը, կառուցվածքային բաղադրիչներին, յուրահատկությանը, գործառույթներին, բարոյականության և ազատության հարաբերությանը, ազգային ու համամարդկային բարոյամշակութային արժեքներին, բարոյական արժեհամակարգին, ցույց տալ ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին, նպաստել անձի բարոյական մտահաղորդակցության ձևավորմանը, բացահայտել բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից, վերլուծել բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները, ընդլայնել սովորողների մտահորիզունը: <p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> սահմանելու բարոյագիտության հիմնական հասկացությունները, բարոյական առաջընթացի էությունը ու չափանիշները, արժեսորելու ազգային և համամարդկային բարոյամշակութային արժեքները, բարոյական արժեհամակարգը: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> ցույց տալու ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին: բացահայտելու բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից, վերլուծելու բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմեր: <p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը:</p> <p>Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով</p> <p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն քննարկումներ գեկուցումներ <p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ստուգաքար. Ստուգաքում անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:</p> <p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Բաժին 1. Բարոյագիտության հիմնական կատեգորիաները. Թեմա 1. Հասկացություն բարոյագիտության կատեգորիաների մասին: Թեմա 2. Բարին և չարը: Թեմա 3. Պարտք և պատասխանատվություն: Թեմա 4. Պատիկ և արժանապատվություն: Թեմա 5. Խիճճ: Բարոյական իդեալ: Թեմա 6. Վյանքի իմաստն ու նպատակը: Թեմա 7. Երջանկություն. Սեր: Բաժին 2. Բարոյականության էությունը, կառուցվածքային բաղադրիչները, յուրահատկությունը և գործառույթները: Թեմա 8. Բարոյականության էությունը, կառուցվածքային բաղադրիչները: Թեմա 9. Բարոյականության հիմնական սոցիալական գործառույթները: Բաժին 3. Բարոյականություն և ազատություն: Թեմա 10. Անձը և համակեցությունը: Թեմա 11. Բարոյականության հասարակական խնդիրները: Բաժին 4. Անձի բարոյական գիտակցությունը: Թեմա 12. Անձի բարոյական գիտակցությունը: Թեմա 13. Անձի բարոյական գործունեությունը: Թեմա 14. Անձի բարոյական հարաբերությունները: Թեմա 15. Անձի բարոյական մշակույթը: Բաժին 5. Համամարդկային բարոյական արժեքներ և ազգային բարոյական նկարագիր: Թեմա 16. Ժողովրդականության և մարդու իրավունքների վերաբիմաստավորումը եվրոպական բարոյամշակութային արժեհամակարգի համատեքստում: Թեմա 17. Ազգային-բարոյական նկարագիր: Բաժին 6. Բարոյագիտության կիրառական խնդիրներ: Թեմա 18. Կիրառական բարոյագիտություն:</p> <p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Разин А., Этика, Москва, 2003. Дробницкий О., Понятие морали, Москва, 2004.

3. Мур Дж., Прунципы этики, Москва, 1984.
 4. Этика, Учебник под. Ред. А. Гусейнова и Е. Дубко, Москва, 2000.
 5. Словарь по этике.

1.0105/B16	2.Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական մասնագիտությունների ներկայացուցիչներին բնագիտական գրագիտության հիմունքներին 21-րդ դարի մակարդակով ծանոթացնելն է: Այն պիտի առաջին հերթին ապագա մտավորականին ուսանի բնագիտության, մաթեմատիկայի և հումանիտար գիտությունների ուսումնասիրման առարկաների ու մեթոդոլոգիայի ընդհանրություններին ու տարբերություններին, որ նման մտավորականն իր հետագա գործունեության ընթացքում հնարավորին չափ թիվ ենթարկվի զանազան մոլորություններին, նախապաշտություններին ու սնահավատություններին: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում կներկայացվի ժամանակակից բնագիտությունը համապիտանի մեթոդների և օրենքների ամբողջության մեջ՝ ցուցադրելով շրջապատող աշխարհի ձանաշման ռացիոնալ մեթոդի առանձնահատկությունը, բնագիտության տրամաբանությունը և կառուցվածքը:		
Դասընթացի խնդիրներն են՝ <ol style="list-style-type: none"> 1. ձևավորել բնագիտական աշխարհայացք, 2. ծանոթացնել բնագիտության զարգացման պատմությանը, 3. բացատրել բնության համակարգերի կազմավորման, կառուցվածքի և զարգացման օրինաչափությունները, 4. ուսանողներին ծանոթացնել բնագիտության զարգացման ներկա միտումներին: 		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու բնագիտության զարգացման փուլերը, 2. ներկայացնելու բնագիտության հիմնական սկզբունքներին, 3. մեկնաբանելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: 		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ <ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, զարգացման ընդհանուր սկզբունքների և օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքները տարբեր հետազոտություններում, 2. կատարելու հաշվարկներ որոշակի գործնական կառուցվածքների վերաբերյալ և տալու որակական ու քանակական գնահատական բնության երևույթների վերջնական արդյունքների մասին, 3. կատարելու համապատասխան եզրակացություններ բնության առավել ընդհանուր համակարգերի վերաբերյալ: 		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու թիմային աշխատանքի ընթացքում հստակ սեփական միտքը, 2. օգտվելով տարբեր աղբյուրներից կատարելու վերլուծություններ և դասակարգելու ստացած ինֆորմացիան, 3. ստեղծագործելով՝ պահպանելով մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն բնուրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները՝ 11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. <ol style="list-style-type: none"> 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսումը, բացատրումը, պատմումը, զեկուցումը), 2. գործնական մեթոդները (վարժությունների և տնային առաջադրանքի կատարումը), 3. տրամաբանական մեթոդները (ինդուկտիվ, դերուկտիվ, անալոգիա), 4. ձանաշղթական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբեմային-որոնողական), 5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային և խմբային աշխատանքներ), 6. քննադական մտածողության մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները (գրավոր և բանավոր, պլանավորված և ոչ պլանավորված վերահսկողություն): 		

12. Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.

Ստուգաք.

Ուսանողին տրվում է ինքնուրույն աշխատանք ռեֆերատի տեսքով՝ դասընթացին վերաբերվող։ Տրվում է ռեֆերատը բանավոր և ժամանակակից մեթոդներով ներկայացնելու հնարավորություն, եթե ուսանողը ինքնուրույն աշխատանքը ներկայացնում է դրսութեալով անհրաժեշտ վերջնարդյունքի 50 տոկոսից ավելին նա ստանում է ստուգված։

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից։

Թեմա 1. Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ առարկայի նպատակները, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները և զարգացման հիմնական փուլերը։ Թեմա 2. Բնագիտական և հումանիտար մշակույթներ։ Աշխարհի մեխանիկական, էկուտրամագնիսական և ժամանակակից պատկերները։ Թեմա 3. Նյութի կառուցվածքի կոնցեպցիաները։ Միկրոաշխարհի կառուցվածքների և փոխազդեցությունների կոնցեպցիաները։ Տարրական մասնիկները։ Հիմնարար փոխազդեցությունները։ Թեմա 4. Հարաբերականության հատուկ և ընդհանուր սկզբունքները։ Անորոշությունը աշխարհում։ Անորոշությունների առնչություն։ Լրացման սկզբունք։ Թեմա 5. Աստղերի, մոլորակների և տիեզերքի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները։ Թեմա 6. Կենդանի նյութի ձևերը, հատկությունները և կազմավորման մակարդակները։ Թեմա 7. Էվլուվիցիոն կենսաբանության կոնցեպցիաները։

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ապանյան Լ., Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ, ԵՊՀ, Եր., 2007:
2. Կահե Բ., Կոնцепция современного естествознания, Логос., М., 2002.
3. Концепции современного естествознания Питер 2008 , (Под. редакц. Л. А. Михайлова).

1.0201/B 16	2.Գործարարության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաք	
8.Դասընթացի նպատակն է հաղորդել ներկայիս տնտեսական պայմաններում գործարարություն կազմակերպելու և վարելու համար իրավական, տնտեսական և կազմակերպչական գիտելիքներ և հմտություններ։		
Դասընթացի խնդիրները.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. փոխանցել համակարգված գիտելիք գործարարության կազմակերպման վերաբերյալ, 2. մշակել կազմակերպա-կառավարչական հմտություններ գործարարությամբ գրադարձնելու համար, 3. հաղորդել գիտելիքներ գործունեության սուբյեկտների պատասխանատվության վերաբերյալ։ 		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
<ol style="list-style-type: none"> 1. բնութագրելու գործարարության միջավայրը և տեսակները, 2. տարրերելու ձեռնարկության կազմակերպա-իրավական ձևերը, 3. իմանալու ձեռնարկության պետական գրանցման փաստաթղթերի փաթեթը, 4. թվարկելու գործունեության տեխնիկա-տնտեսական հիմնավորման պահանջները։ 		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
<ol style="list-style-type: none"> 1. մշակելու բիզնես-գաղափարներ և վերլուծության միջոցով, ընտրել լավագույնը, 2. կազմակերպելու սեփական գործ և որոշել դրա արդյունավետությունը, 3. գնահատելու ոիսկը և կողմնորոշվելու ստեղծված ցանկացած իրավիճակում, 4. հայթայթելու, վերլուծելու և տեղին օգտագործելու գործունեության համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը։ 		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
<ol style="list-style-type: none"> 1. աշխատելու թիմում, 2. մոտիվացնելու, 3. առաջնորդելու, 4. աշխատելու տեղեկատվության հետ։ 		
10.Դասընթացը ձևավորում է <u>կրթական ծրագրի</u> հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Բ4. Ստեղծելու և վերաբերյալ դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները		
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները		
Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը։		
Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական		

արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. գործնական խաղ /թիմային աշխատանք/ 2. դասախոտաւթյուն, սեմինար 3. խնդրույն աշխատանք /գեկույց, ռեֆերատ,/		
4. ճանաչողական էքսկուրսիաներ		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար նախատեսված ստուգաքզը անց կացվում գրավոր:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Գործարարության էռությունը և ֆոնմկցիաները: Թեմա 2. Գործարարության միջավայրը և տեսակները: Թեմա 3. Գործարարության սուրյեկտները: Թեմա 4. Զեռնարկության կազմակերպարավական ձևերը: Թեմա 5. Բիզնես-գաղափարը և բիզնես հայեցակարգը, որպես գործարարության նախադրյալ: Թեմա 6. Մարքեթինգի պլան: Թեմա 7. Գործունեության կադրային ապահովումը: Թեմա 8. Գործունեության մեկնարկային կապիտալը և ընթացիկ գործունեության ֆինանսական ապահովումը: Թեմա 9. Արտադրական պլան Թեմա 10. Ինքնարժեքի կալկուլյացիա: Թեմա 11. Զեռնարկատիրական ոլուկ: Թեմա 12. Ֆինանսական պլանավորում:		
14.Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Кондратьева М., Баландина Е., Трефилова Ю., «Бизнес-планирование» учебное пособие, Ульяновск УлГТУ 2014/ http://venec.ulstu.ru/lib/disk/2015/17.pdf/ 2. Буров В. Ю., «Основы предпринимательства», учебное пособие, Чита ,2011. 3. Богомолова В., Белоусова Н., Кублашвили О., Ролдугина Р., «Бизнес-планирование», учебное пособие, Москва 2014 http://storage.elib.mgup.ru/6/bogomolova_2014.pdf// 4. Башаримова С., Дасько М., Основы предпринимательства, учебное пособие. 5. Торосян Е., Сажнева Л., Ж.Н.Зарубина, «Основы предпринимательской деятельности», учебное пособие, Санкт-Петербург 2016 https://books.ifmo.ru/file/pdf/1909.pdf//.		

1.0304/B16	2.Կրոնագիտության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգաքզ	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների, որանց դաշտանարանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունների, Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմության հիմնահարցերի, արդի կրոնական ներփակ հոսանքների ու դենոմինացիաների վերաբերյալ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների վերաբերյալ, 2. ուսումնասիրել կրոնական տարատեսակ ուղղությունների դաշտանարանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկա մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Ներկայացնելու ինչ է կրոնը, ինչպիսի կրոններ կան աշխարհում, ինչ դաշտանարանական, պաշտամունքային, տոնածիսական առանձնահատկություններ ունեն որանք, 2. Նկարագրելու Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմությունը, դաշտանարանական առանձնահատկությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. մեկնաբանելու ժամանակակից կրոնների և կրոնական հոսանքների ու ուղղությունների զարգացման տրամաբանությունը, առանձնահատկություններն ու միտումները, 2. համեմատական վերլուծության ենթարկելու և իրարից տարբերելու հին աշխարհի տարբեր ժողովուրդների դիցաբանական համակարգերը:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը		
10.Դասընթացը ձևավորում է կողման ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները:		
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և որանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:		

Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
1. դասախոսություն
2. քննարկումներ
3. բանավեճ
4. զեկուցում
5. ուժերատ
6. անհատական և խմբային առաջադրանքներ
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից: Թեմա 1. Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: Թեմա 2. Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: Թեմա 3. Բուդդայականություն, իսլամ, դավանանքը, պաշտամունքը, հիմնական ուղղությունները: Թեմա 4. Քրիստոնեություն: Դավանաբանությունը և պաշտամունքը: Աստվածաշունչ: Թեմա 5. Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: Թեմա 6. Քրիստոնեությունը Հայաստանում I-IV դարերում: Թեմա 7. Հայ Առաքելական եկեղեցին V-IX դարերում: Թեմա 8. Հայ Առաքելական եկեղեցին X-XIV դարերում: Թեմա 9. Հայ Առաքելական եկեղեցին XV-XVIII դարերում: Թեմա 10. Հայ Առաքելական եկեղեցին XIX-XX դարերում:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ալիշան Ղ., Հայոց հին հավատքը կամ հեթանոսական կրոնը, Եր., 2002: 2. Աստվածաշունչ: 3. Գուրան, Սոֆիա, 1929: 4. Երուանդ Վորդ. Տեր-Մինասեանց, Ընդհանուր եկեղեցական պատմութիւն, հ. Ա., Էջմիածին, 1908. 5. Владимирон Н., Овсиенко Ф., Мировые религии, М., 1998. 6. История религии, т. 1-2, М., 2002.

1. 0303/B16	2. Հոգեբանության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողին ընդհանուր հոգեբանության և դրա հիմունքներին, տարբեր բաժինների կառուցվածքին ու զարգացմանը, հոգեկանի ակտիվության մակարդակներին, անձնավորությանը, նրա կառուցվածքին և դրսուրումներին, անձի պարզագույն, հոգեկան իմացական գործնթացներին, ուսումնասիրել ընկալման, ըմբռնման առանձնահատկությունները, հիշողության, մտածողության, երևակայության առանձնահատկությունները, պարզաբանել անձի հուզակամային կողմը, անձի հոգեբանական անհատական առանձնահատկությունները:		
Դասընթացի խնդիրները		
1. բացահայտել հոգեբանության սկզբունքներն ու հիմնական դրույթները, կրթական նոր տեխնոլոգիաները, 2. լուծել մասնագիտական խնդիրներ, պլանավորել և իրականացնել հետազոտություններ, 3. ցույց տալ ընդհանուր հոգեբանության առանձքային տեսությունները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ճանաչելու ընդհանուր հոգեբանության կառուցվածքը, տարբեր բաժինների զարգացումը և գործառույթները, մեթոդները, 2. տարբերակելու հոգեկանի ակտիվության մակարդակները, 3. պարզաբանելու հոգեկան պարզագույն իմացական գործնթացները և նրանց առանձնահատկությունները, 4. բացատրելու հոգեկան իմացական բարձրագույն գործնթացները և նրանց առանձնահատկություններին:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. մեկնաբանելու անձի հուզակամային ոլորտի մասին, 2. տարբերակելու անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		

1. զարգացնելու սեփական ընդունակությունները, կարողությունները, 2. վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ձանապարհով:
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները: Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը: Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործնկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը:
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկում 3. բանավեճ 4. գործնական պարապմունք 5. ռեֆերատ/էսսե 6. անհատական և խմբային առաջադրանքներ
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Հոգեբանության առարկան, խնդիրները: Թեմա 2. Հոգեբանական հիմնական մեթոդները, բնագավառները: Թեմա 3. Հոգեկանի ռեֆերուրային մեկնաբանությունը: Թեմա 4. Հոգեկանի ակտիվության մակարդակները: Թեմա 5. Հոգեկանի և գիտակցության զարգացումը: Թեմա 6. Անձի հոգեբանական բնութագիրը: Թեմա 7. Ուշադրություն, ֆիզիոլոգիական հիմքերը, տեսակները, զարգացումը: Թեմա 8. Անձի իմացական հոգեկան գործնթացները՝ զգայություններ: Թեմա 9. Զգայությունների դասակարգումը, զգայունակություն: Թեմա 10. Ընկալում, ըմբռնում, առանձնահատկությունները: Թեմա 11. Հիշողություն և անձ, տեսակները, գործնթացները: Թեմա 12. Մտածողություն, տեսակները, գործնթացները: Թեմա 13. Երևակայության և պրոբլեմային իրադրություն, տեսակները: Թեմա 14. Անձի հուզակամային կողմը: Թեմա 15. Անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները՝ խառնվածք, բնավորություն, ընդունակություններ:
14.Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ավանեսյան Հ., Հովհաննիսյան Հ., Ասրիյան Է., Հոգեբանություն, դեմքեր, փաստեր/ Ուսումնական ձեռնարկ/, Եր., 2010: 2. Նալչաշյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Եր., 1997: 3. Психология. Учебное пособие под. Ред. Е. И. Рогова. М., 2005: 4. Маклаков А.Г., Общая психология. М., 2007: 5. Немов Р.С., Психология: учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений: в 3 кн." М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС (2003). 6. Столяренко Людмила Дмитриевна, Психологии.учебник для вузов.-СПб.: Питер, 2010.

1.0202/B 16	2.Սշակութաբանության հիմունքներ	3. 2 կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ կայուն գիտելիքներ ձևավորել մշակութաբանության առարկայի և «մշակույթ» հասկացության վերաբերյալ, արմատավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործնթացների և մեխանիզմների մասին: Հատուկ ուշադրություն դարձնել համաշխարհային ու հայ մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործնթացների վրա:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ձևավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործնթացների վերաբերյալ, 2. ուսումնասիրել հայ և համաշխարհային մշակույթների ընդհանուր բնութագրերը:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն • ներկայացնելու գիտության մեջ մշակույթ» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները:		

- սահմանելու մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպաբանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- մեկնաբանելու մշակույթ, ենթամշակույթ, հակամշակույթ հասկացությունները,
 - վերլուծելու մշակութային գործընթացները և մշակույթի զարգացման դինամիկան,
 - մեկնաբանելու ժամանակակից մշակութային գործընթացների առանձնահատկությունները:
- գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ
- աշխատելու թիմում,
 - պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն
- քննարկումներ
 - բանավեճեր
 - ոեֆերատներ
 - գեկուցումներ

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաք. Անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Դասընթացի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումներն ու մշակույթի էռույթան, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները: Թեմա 2.

Մշակույթի մակարդակները: Ազգային և համամարդկային բնույթը: Զանգվածային և էլիտար մշակույթ:

Թեմա 3. Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևերը: Կրոն, գիտություն և արվեստ: Թեմա 4. Մշակույթ-բնույթուն-հասարակություն: Թեմա 5. Նախնադարյան մշակույթ: Հին Արևելյան քաղաքակրթություններ (միջազգետքյան, եզիզուական, հին հնդկական և չինական): Թեմա 6. Անտիկ (հունահռոմեական) մշակույթ: Թեմա 7. Միջնադար՝ քրիստոնեական և իսլամական մշակույթներ: Թեմա 8. Վերածնունդ և Ռեֆորմացիա: Թեմա 9. Նոր դարաշրջանի եվրոպական մշակույթը: Թեմա 10. Մոդեռնիզմի և պոստմոդեռնիզմի դարաշրջանների մշակույթը: Թեմա 11. Հայկական մշակույթ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Մելքոնյան Գ., Մշակութաբանություն, Եր., 2000:
- Սարգսյան Ս., Մշակութաբանություն, Եր., 1997
- Սարգսյան Ս., Մշակույթի տեսություն և հայ մշակույթի պատմություն, Եր., 2004:
- Արյունոս Ը., Ռյակավան Ը., Կուլտурная антропология, М., 2004.
- Ռոզին Վ., Կուլтурология, М., 1998.

1.0303/B16	2. Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	3.2 ECTS կրենիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգաք	
8. Դասընթացի նպատակն է ձանոթացնել ուսանողներին անհատների, սոցիալական խմբերի, դասակարգերի, մարդկային այլ խմբերի գործունեության մեջ հասարակական ընդհանուր օրինաչափությունների դրսնորման ձևերին և գործողության մեխանիզմներին տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ձևավորել համակարգված պատկերացում կիրառական սոցիոլոգիայի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ:		
2. ուսումնասիրել սոցիալական խմբերի ընդհանուր օրինաչափությունները, դրսնորման ձևերը և գործողության մեխանիզմները տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		

1.0201/B16	2.Տնտեսագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համակարգված տրամաբանական մտածողություն և տալ տնտեսագիտական ընդհանուր գիտելիքները:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ուսանողներին մեկնաբանել տնտեսագիտության հիմնարար օրենքները կատեգորիաները, ցուցանիշները,		
2. ուսանողներին բացատրել շուկայական տնտեսության սկզբունքները,		
3. ուսուցանել ուսանողներին օգտվել մասնագիտական գրականությունից, օրենքներից,		
4. ուսանողներին զինել միկրո և մակրո ցուցանիշները հասկանալու, վերլուծելու կարողություններով:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		

1. սահմանելու և մեկնաբանելու շուկայական տնտեսության առանձնահատկությունները, սկզբունքները, տնտեսական օրենքները,
 2. ներկայացնելու շուկայի մոդելները, ռեսուրսների շուկաները և դրանց առանձնահատկությունները:

բ. գործառնական մասնագիտական կարողություններ

 1. ներկայացնելու միջին, մակրո ցուցանիշները, ֆինանսարանկային համակարգը,
 2. վերլուծելու տնտեսական իրավիճակները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

 1. աշխատելու թիմում,
 2. տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր և գրավոր խոսքը, հմտորեն հաղորդակցվելու հանրության հետ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները

Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պրոտֆոլիոյի միջոցով

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները

Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողությունը

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

 1. դասախոսություններ
 2. սեմինարներ, քննարկումներ և բանավեճեր
 3. խմբային աշխատանքներ
 4. ռեֆերատներ

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին արվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Տնտեսագիտության տեսության առարկան և մեթոդը: Թեմա 2. Տնտեսական զարգացման ընդհանուր խնդիրները: Թեմա 3. Տնտեսության շուկայական համակարգը և եկամտի շրջապատճեղը:

Թեմա 4. Անհատական շուկաների վերլուծությունը, պահանջարկ և առաջարկ: Թեմա 5. Սպառողի վարքի տեսություն: Թեմա 6. Արտադրության ծախսերի տնտեսություն: Թեմա 7. Շուկայի կառուցվածքը և զնի ու արտադրության ծավալի որոշումը: Թեմա 8. Զեռնարկությունների ու կազմակերպությունների տիպերը և տեսակները: Թեմա 9. Ռետարդացումը գների ձևավորումը: Թեմա 10. Մակրոտնտեսական ցուցանիշներ: Ազգային հաշիվների համակարգը: Թեմա 11. Մակրոտնտեսական կայունություն և տատանումներ: Թեմա 12. Փողը և բանկային համակարգը, դրամավարկային քաղաքականություն: Թեմա 13. Պետական բյուջեն և ֆիսկալ քաղաքականությունը: Թեմա 14. Միջազգային առևտի տեսություն: Թեմա 15. Վճարային հաշվեկշիռ և արժույթային կուրսեր:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

 1. Գորբնի Զ., Տնտեսագիտություն, Եր., 1999:
 2. Սամուելսն Ս., Նորթհանուս Ու., Տնտեսագիտություն, Եր., 1997:
 3. Մակկոնհելլ Կ.Ր., Բրյո Ը.Լ. Էկոնոմիկա. 17-օւ իզդ., Մոսկվա, 2009.
 4. Էկономическая теория. Учебник под ред. В. Камаева, Москва, 1998

1.0304/B16	2.Տրամաբանության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ		

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել մտածողության օրենքները և կանոնները, սովորեցնել մտածել, կոռեկտ դատել, զերծ մնալ տրամաբանական սխալներից:

Դասրնթացի խնդիրները.

- գույց տալ հասկացության և բառի տարբերությունները,
 - ծանոթացնել հասկացության տեսակների, տրամաբանական հնարների հետ,
 - ծանոթացնել տրամաբանության և նախադասության կապին, անդրադառնալ դատողության տեսակներին, տրամաբանության օրենքներին,
 - ծանոթազնել մտահանգման տարբեր տեսակներին և նրանց կանոններին, պարզաբանել

ապացուցման և հերքման էությունը, նրանց եղանակները, բացահայտել ապացուցման և հերքման ընթացքում հնարքները, տրամաբանական սխալները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. սահմանելու հասկացության, նրա տեսակների, հասկացության ծավալների միջև հիմնական հարաբերությունները, տրամաբանական հնարքները,		
2. մեկնաբանելու դատողության, նրա տեսակների, դատողությունների միջև հիմնական հարաբերությունների, տրամաբանական հիմնական օրենքները,		
3. սահմանելու մտահանգումը, նրա տեսակները, անհրաժեշտ մտահանգման տեսակները, նրանց կանոնները, ապացուցումն ու հերքումը, նրանց տեսակները, վարկածը, տրամաբանական սխալները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. բաժանելու, դասակարգելու, տեսակավորելու հասկացությունները, դրանց տեսակները,		
2. զանազանելու հասկացությունն ու դատողությունը, դատողությունները տեսակավորելու ըստ տարբեր հիմքերի, գործածելու տրամաբանության հիմնական օրենքները,		
3. զանազանելու մտահանգման տարբեր տեսակները, անխալ ապացուցել և հերքել:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. կառուցելու և հիմնավորելու սեփական մտքերը առանց տրամաբանական սխալների:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները՝		
Գ1. Հայերն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները՝		
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները՝		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. դասախոսություն		
2. քննարկում		
3. բանավեճ		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.		
Թեմա 1. Տրամաբանություն առարկան և նրա դերն ու նշանակությունը: Թեմա 2. Հասկացություն: Թեմա 3. Դատողություն: Թեմա 4. Տրամաբանության օրենքները: Թեմա 5. Մտահանգում: Թեմա 6. Ապացուցում և հերքում: Թեմա 7. Պարալոգիզմ, սովորական սրամություն, սրամություն, Պարադոքս: Հիպոթեզ:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Բրուտյան Գ., Տրամաբանության դասընթաց, Եր., 1976:		
2. Կոնդակով Հ., Լогический словарь, Москва, 1975.		
3. Գետման Ա., Լогика, Москва, 1993.		
4. Մակովելսкий Ա., История логики, Москва, 1967.		
5. Դեմидով Ի., Логика, Москва, 2004:		
1.0304/B16	2. Քաղաքագիտության հիմունքներ	3.2 կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տեսական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրույթին, ձևավորել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ներկայացնել քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները,		
2. Ներկայացնել քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները,		
3. Ներկայացնել ու մեկնաբանել քաղաքական տեխնոլոգիա և քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը:		

<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և հմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> Ներկայացնելու քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը և զարգացման էտապները, Ներկայացնելու իշխանության կառուցվածքը, ուսուրաները և տեսակները, Թվարկելու ու մեկնաբանելու պետական կառավարման ձևերը: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> Վերլուծելու քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները, Մեկնաբանելու քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը, Մեկնաբանելու քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահարցերը: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարորություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, աշխատելու թիմուն:
<p>10. Դասընթացը ձևագրությունը հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը:</p> <p>Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջնորդացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը մասնագիտական պորտֆուլյույի միջոցով:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն քննարկումներ բանավեճեր զեկուցումներ
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.</p> <p>Թեմա 1. Քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը: Թեմա 2. Քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները: Թեմա 3. Քաղաքական իշխանություն և իշխանական հարաբերություններ: Թեմա 4. Քաղաքական ընտրանի /Ելիտա/: Թեմա 5. Քաղաքական լիդերություն: Թեմա 6. Քաղաքական ռեժիմները: Թեմա 7. Հասարակության քաղաքական համակարգը: Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի գլխավոր ինստիտուտ: Պետության ծագումը, բնույթը, դերը և հիմնական ֆունկցիաները: Թեմա 8. Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցական համակարգերը: Թեմա 9. Քաղաքացիական հասարակությունը: Թեմա 10. Քաղաքական սոցիալականացում և քաղաքական մասնակցությունը: Թեմա 11. Ընտրություններ և ընտրական համակարգերը: Թեմա 12. Գաղափարախոսությունների տեսությունը: Թեմա 13. Ազգեր և ազգային քաղաքականությունը: Թեմա 14. Քաղաքականությունը և կրոնը: Թեմա 15. Քաղաքական մշակույթը:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Քաղաքագիտություն, ԵՊՀ հրատ., Եր., 2006: Буренко В., Журавлев В., Политология, Москва, 2004. Гаджиев К., Политология. Москва, 2005. Политология. Под ред. А.А. Радугина. Изд-во Центр, Москва, 1999. Пушкирева Г.В. Политология. Изд-во Айрис-пресс, Москва, 2002. Мальцев В.А. Основы политологии. Изд-во ИТРССПП, Москва, 1998.

1. 0304/B16	2. Իրավունքի հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել հասարակական կյանքի տարրեր ոլորտների օրենսդրական կարգավորման հիմունքները, ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ, ինչպես նաև ձևավորել իրավական աշխարհայացը ու մշակույթը:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ձևավորել կայուն գիտելիքներ իրավունքի տեսության և իրավունքի առանձին ճյուղերի վերաբերյալ, 2. ձևավորել մասնագիտական գործունեության մեջ նորմատիվ իրավական ակտերի, իրավաբանական		

փաստաթղթերի կիրառման կարողություններ ու ունակություններ,		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու իրավագիտության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, ինստիտուտները և տերմինները, 2. ներկայացնելու հայկական իրավունքի և օրենսդրության համակարգի կառուցվածքը, իրավական նորմերի առանձնահատկությունները և նրանց տեսակները, նորմատիվ իրավական ակտերի համակարգը, 3. մեկնաբանելու իր մասնագիտական ոլորտում իրավաբանական տերմինաբանությունը:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կիրառելու իրավական ակտերը, իրավաբանական փաստաթղթերը իր մասնագիտական գործունեության մեջ, 2. վերլուծելու իրավական նորմը՝ այն կիրառելով կոնկրետ իրավիճակներում, 3. վերլուծելու և համակարգելու իրավական տեղեկատվությունը:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Գ1. Հայերեն և երկու օսար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական համբությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագիտության գործոնները		
Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը:		
Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու համբությանը մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. ռեֆերատ 3. գեկուցում		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաքրը անց է կացվում բանավոր:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Պետության և իրավունքի տեսություն: Թեմա 2. Սահմանադրական իրավունք: Թեմա 3. Քաղաքացիական իրավունք: Թեմա 4. Քրեական իրավունք: Թեմա 5. Աշխատանքային իրավունք: Թեմա 6. Ընտանեկան իրավունք: Թեմա 7. Տեղական ինքնակառավարում: Թեմա 8. Վարչական իրավունք: Թեմա 9. Դատավարական իրավունք: Թեմա 10. Արդարադատություն, դատախազություն և նոտարիատ: Թեմա 11. Կրթության, գիտության, մշակույթի և սոցիալական ոլորտի ՀՀ օրենսդրություն: Թեմա 12. Միջազգային իրավունք:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 5. Այվազյան Վ., Մարդու իրավունքներ, Եր., 2002: 6. Առաքելյան Ա., Գաբուզյան Ա., ՀՀ քրեական իրավունք, Եր., 2003, 2006: 7. Բարսեղյան Տ., ՀՀ Քաղաքացիական իրավունք, Եր., 2000: 8. Դիլքանյան Ա., ՀՀ դատարանակազմությունը և իրավապահ մարմինները, Եր., 1999: 9. Ղարախանյան Գ., Ընտանեկան իրավունք, Եր., 2001: 10. Քոչարյան Վ., Միջազգային իրավունք, Եր., 2002:		

1.0104/B 16	2. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգաքր	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել անհրաժեշտ գիտելիքներ համակարգիչների տեխնիկական և ծրագրային ապահովման մասին, զարգացնել համակարգչից օգտվելու հմտություններ, որոնք կկիրառվեն ուսումնառության ընթացքում, առօրյայում, շարունակական կրթության ընթացքում, ստեղծել անհրաժեշտ հիմքեր համակարգչի օգնությամբ մասնագիտության մեջ գործնական		

հետազոտություններ ու վերլուծություններ կատարելու համար:

Դասընթացի խնդիրները

1. ուսանողներին ծանոթացնել համակարգչի կառուցվածքին, համակարգային և կիրառական ծրագրերին,
2. մեկնաբանել փաստաթղթերի գեղարվեստական ձևավորման ոճերը, շրիֆտատեսակները, խմբագրման հնարավորությունները,
3. բացահայտել ժամանակակից համակարգչի դերն ու կարևորությունը հումանիտար մասնագիտությունների մեջ,
4. կատարել տրամաբանական արտահայտություններ Excel համակարգով խնդիրներ լուծելու համար,
5. ըստ կատարած հաշվարկների ստացված տվյալների կառուցել գրաֆիկներ, տեսակավորել:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. թվարկելու համակարգչի կառուցվածքը և նշելու աշխատանքի հիմնական սկզբունքները,
2. ընտրելու ոճեր, շրիֆտատեսակներ, շաբլոններ word տեքստային խմբագրով փաստաթղթեր ձևավորելու համար,
3. վերարտադրելու և ստեղծելու էլեկտրոնային աղյուսակ,
4. ուսանողը ունակ կլինի ընտրել և ներկայացնել Power Point համակարգի հնարավորությունները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. օգտագործելու օպերացիոն համակարգի հնարավորությունները,
2. կատարելու իր թղթավարությունը Microsoft Word տեքստային խմբագրիչով,
3. էլեկտրոնային այլուսակով կատարելու հաշվարկային աշխատանքներ՝ կիրառելով ստանդարտ ֆունկցիաներ և տրամաբանական գործողություններ,
4. կիրառելու Power Point ծրագիրը զեկուցուների, ռեֆերատների, կուրսային և ավարտական աշխատանքների ցուցադրման համար:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

5. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձևական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոշում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները՝

Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. գործնական աշխատանք

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաք.

Թեստը, առաջադրանքը, խնդիրը կամ ռեֆերատը. գնահատվում է «Բավարար», եթե կատարել է 50% և ավելի:

1. Ուսանողը շնորհանդեսի ուղեկցությամբ Power Point ծրագրով ներկայացնում է հանձնարարված ինքնուրույն աշխատանքները
2. Ուսանողը հանձնում է ուսումնառության ողջ ընթացքում ստացած գիտելիքների վերաբերյալ ռեֆերատը
3. Ուսանողը տեղում կատարում է առաջադրանք, որը բարկացած է MS Word և Excel – ծրագրերի թեստերից:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները.

Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները: ԷջՄ-ի հիմնական հանգույցները. հիշասարք, պրոցեսոր, ներածման և արտածման սարքեր: ԷջՄ-ի ծրագրային ապահովումը: Ֆայլի անվանում. ֆայլի ձանապարհ: Հիշողության չափման միավորները:

Թեմա 2. Microsoft Word փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում.

Փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում: Տառի բնութագրերը: WordArt-ի տեղադրում: Նրա հետ աշխատելու գործիքներ: Formatting պանեի գործիքները: Աշխատանք Tab-երի հետ: Պարագափ, նրա բնութագրերը: Էջի պարամետրերի տեղադրում: Եզրագծերի և ֆոնի տեղադրում, տեքստերի խմբագրում (բլոկների պատճենում, տեղափոխում, տեղադրում): Փաստաթղթերի նախնական դիտարկում և տպում:

Տեքստերի սխալների ուղղում, որոնում, փոխարինում: Էջի համարների տեղադրում: Drawing ռեժիմ: Աշխատանք AutoShapes-երի հետ: Արյուսակների տեղադրում:

Թեմա 3. Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակներ

Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակային համակարգի պատուհանի կառուցվածքը: Բջջներ: Տվյալների ներմուծում, խմբագրում, ֆորմատավորում: Բջջի հասցեների տիպերը: Ներմուծման ավտոմատացում: Տրամաբանական գործողություններ, ֆունկցիաներ: Տվյալների տեսակավորում՝ Filter, Sort ռեժիմները:

Թեմա 4. Microsoft PowerPoint ներկայացման ստեղծում:

Ներկայացումների ստեղծում: Անհմացիաների և ոճերի հաղորդում սահիկներին: Զայնային, լուսային ոճերի հարրորդում սահիկներին: Դիզայնի ձևավորում: Ավտոմատացնել սահիկների միջև անցումը: Ներկայացումն ինտեգրել այլ թվայնացված միջոցների հետ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հովակիմյան Ա., Սարգսյան Ա., Խաչոյան Լ., Խապիրյան Ն., Մանուկյան Ա., Մկրտչյան Ն.. Համակարգչային գրագիտություն, Մեթոդական ձեռնարկ, Եր., 2012:
2. Տիխոմիրով Ա., Պրօքդի Ա.Կ. Կոլոսկով Պ.Բ., Կլենդրովա Ի.Ա. և դր. Microsoft Office 2007, Հայկա և Տեխնիկա, Ել. Կույտ, 2008.
3. Զանփոլարյան Բ., Քոմիջութերային կիրառական տեխնոլոգիաների հիմունքները, ՀՊՃՀ, Եր. 2000:

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՅՑԱՄԱՍ /ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

1. 0403/B17	2. Գծագրություն	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ /շաբ.	5. 10/50/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել գծագրության հնարավոր բոլոր եղանակների լուծման ձևերին, ձևավորել տարածական և մտավոր մտածելակերպ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ուսանողին սովորեցնել գծագրերի կառուցման ձիշտ ձևերը,		
2. ձգրիտ չափումների, կետերի, ուղիղների և հարթությունների միջոցով ստանալ հարթապատկերների և ծավալների փոխհարաբերությունները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. տարածություն մեջ պատկերացնելու հարթ մարմինների պրոյեկտումը,		
2. կառուցելու պարզ դետալների իզոմետրիկ և դիմետրիկ տեսքը,		
3. գծագրական խնդիրներ լուծելու և գծագրելու:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. կատարելու շրջանագծերի խառը, ներքին և արտաքին սահուն միացումներ՝ ծորդումներ,		
2. հարթությունների վրա կառուցելու կետերի և ուղիղների պրոյեկտում,		
3. պրոյեկտող հարթությունների մեջ պատկերելու առարկաների պրոյեկցիաները,		
4. կատարելու յուրաքանչյուր երկրաչափական մարմնի մակերեսին պատկանող կետերի կառուցում,		
5. գծելու երկրաչափական մարմնների փուլածքները և կառուցելու մանրակերտը,		
6. գծելու երկրաչափական առարկաների կտրվածքների ձգրիտ պատկերները իրենց համաչափություններով,		
7. պատկերացնելու երկրաչափական մարմնների տարածական ծավալը, պարզ կտրվածքները և ձիշտ գծագրելու դրանք:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. ձանաչելու գծագրական գործիքները և տիրապետելու նրանցով աշխատելու հմտություններին:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարաքի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները		
Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնարաններու դրանց իմաստային նշանակությունը		
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կրնցեպտուալ նախագծերի լուծումները		
Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի,		

խեցեգործության) առարկաները

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
1. խոսքային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցղական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները।
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Գնահատվում է առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ եզրափակիչ քննությամբ՝ 9 միավոր, ընթացիկ ստուգումներով՝ 8 միավոր և մասնակցության համար՝ 3 միավոր։
13. Դասընթացի բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Ներածություն Թեմա 2. Լծորդումներ, շրջանագծի շոշափողներ և կանքածու կորագծեր Թեմա 3. Ընդհանուր տեղեկություն պրոյեկցիաների մասին Թեմա 4. Հարթ մարմինների պրոյեկտումը հարթությունների վրա: Թեմա 5. Արսիոնումետրիկ պրոյեկցիաներ Թեմա 6. Ուղղանկյուն իզումետրիկ պրոյեկցիաներ Թեմա 7. Երկրաչափական մարմինների պրոյեկտումը հարթությունների վրա: Թեմա 8. Երկրաչափական մարմինների մակերեսին պատկանող կետերի կառուցում (պրիզմա, քառանկյուն բուրգ, զլան, կոն, գունդ): Թեմա 9. Երկրաչափական մարմինների փոփածքների կառուցում (զլան, կոն, բուրգ, պրիզմա): Թեմա 10. Երկրաչափական մարմինների պարզ կտրվածքներ: Թեմա 11. Գլանը և պրիզման կտրել պրոյեկտող հարթություններով: Թեմա 12. Կոնը և բուրգը կտրել պրոյեկտող հարթություններով: Թեմա 13. Գունդը կտրել պրոյեկտող հարթություններով:
14. Հիմնական գրականության ցանկ.
1. Գորդոն Վ. Օ., Գծագրական երկրաչափության դասագիրք և խնդրագիրք, Ե., 1960: 2. A. F. Крилов, Чертение рисование / изд. Высшая школа. 1980. 3. Ю. Н. Короеv, Ю. В. Котов, Архитектура, / изд. Архитектура-С, 2014. 4. Курс черчения /С. В. Розов/, изд. Архитектвур- С 2014.

1. 0403/B37	2. Նկարչություն -1	3. 11 ECTS կրեդիտ
4. 11 ժամ/շաբ.	5.14/136/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է		
1. Ուսանողին ծանոթացնել գծանկարի հնարավորություններին, ձևավորել տարածական մտածելակերպ: Ուսումնասիրել և գծանկարի օրենքներին համապատասխան վերաբերյալ առաջադրվող երկրաչափական մարմինները, կենցաղային իրերն ու առարկաները: 2. Ուսանողներին սովորեցնել շրաներկով պատկերել նատյուրմորտ՝ տարբեր իրերի համադրությամբ, մեկ գույնի տոների միջոցով սովորեցնել շրաներկով աշխատելու տեխնիկային, կատարել նախանկարներ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. սովորեցնել թղթում գրագետ տեղայրել և երկրաչափորեն կառուցել տրված առաջադրանքը, 2. սովորեցնել ընկալել ու յուրացնել լուսաստվերային խաղերը, տոնային ու գծային կառուցումները, միջավայրի ազդեցությունը առարկաների վրա և հակառակը, 3. գծանկարի գծատոնային արտահայտչամիջոցներով, ճիշտ տոնային համադրումներով, հասնել կառուցղական, վերլուծական, լուսաստվերային պլաստիկայի, 4. ուսանողին ծանոթացնել շրաներկի դասական տեխնիկային, կիրառման եղանակներին, 5. կատարել պարզ նատյուրմորտներ ու նախնանկարներ՝ օգտագործելով գրիզալի տեխնիկան, 6. սովորեցնել շրաներկի տարբեր տեխնիկաները, 7. կատարել ազատ թեմայով դեկորատիվ ոճավորված աշխատանք, 8. ուսումնասիրել վարպետների շրաներկով աշխատանքները		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. ներկայացնելու գծանկարի դերն ու նշանակությունը, 2. թվարկելու գծանկարչության տարրական հասկացությունները, 3. բացատրելու լրացք ու սովորի, գծի տոնի համակցումը, 4. ցուցադրելու առարկաների՝ գրագետ չափագրման և թղթի մեջ կառուցման ձևերը, 5. մեկնաբանելու համաշափության մասին մոտեցումները, 6. ներկայացնելու գունանկարչության դերն ու նշանակությունը, հիմնական հասկացությունները, 7. նկարագրելու աշխատանքի ընթացքը, նաև մեկ գույնի տոներով աշխատելու տեխնիկան,		

<p>8. Բնութագրելու գունային և տոնային ներդաշնակ համարման սկզբունքներն ու կատարման ձևերը՝ բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գծի տոնի միջոցով ստանալու նյութականություն, 2. հարթ մակերեսի վրա ստանալու եռաչափ ծավալներ, 3. օգտագործելու գիծը, տոնը, կիսատոնը՝ լույսու և ստվերը ստանալու համար, 4. կատարելու գունատոնային աշխատանք՝ թղթի մեջ գրագետ տեղադրելով պարզ կենցաղային իրեր և տարբեր առարկաներ, 5. կատարելու նախանկարներ՝ օգտագործելով ջրաներկին հատուկ տարբեր նկարչական տեխնիկաներ, 6. ստանալու դեկորատիվ հորինվածք՝ օգտագործելով երկրաչափական ծավալներ, 7. կատարելու նախանկարներ կենցաղային իրերից:
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p>
<p>Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի</p>
<p>Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու նկարչության հնարները և բացատրելու դրանց ընտրությունը</p>
<p>Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը</p>
<p>Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները</p>
<p>Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խոսքային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Գնահատվում է առանց եզրափակիչ զնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 0-4, իսկ 2-րդին՝ 0-5 միավոր Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է 0-8 միավոր և 0-3 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համարը</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Գծանկարչություն 1</p> <p>Թեմա 1. 1. Ներածությունը Գծանկարչության դերն ու նշանակությունը Հիմնական հասկացությունները Հասկացություն լույսի ու ստվերի, գծի տոնի, համակցման վերաբերյալ Թեմա 1.2. Նատյուրմորտ գիպսե որևէ երկրաչափական մարմնով (բուրգ, գլան, գունդ, վեցանիստ և այլն)՝ կտորե ծալքի համադրությամբ: Թեմա 1.3. Նատյուրմորտ գիպսե երկրաչափական մարմնով (բուրգ, գլան, վեցանիստ և այլն), ափսեի մեջ դրված մրգով՝ կտորի ծալքի համադրությամբ: Թեմա 1.4. Նատյուրմորտ սափորի մեջ տեղադրված ճյուրով, տերևով, ծաղկով՝ դեկորատիվ մուտեցմամբ: Թեմա 1.5. Նատյուրմորտ պարզ գիպսե զարդանախով, բանջարեղեններով՝ կտորի ծալքերի համադրությամբ: Թեմա 1.6. Նատյուրմորտ գիպսե զարդանախով, սափորով, մրգերով՝ կտորի ծալքերի համադրությամբ!</p> <p>Գունանկարչություն 2</p> <p>Թեմա 2.1. Ներածությունը Գունանկարչության դերն ու նշանակությունը Հիմնական հասկացությունները Թեմա 2.2. Նատյուրմորտ երկու սափորով (մեկը՝ հորիզոնական, մյուսը՝ ուղղահայաց, մեկ գույնով (զրիզալ), մրգով՝ կտորի ծալքերի համադրությամբ: Թեմա 2.3. Նատյուրմորտ մրգերով, սափորով, ափսեով՝ գունային երանգներով կտորների համադրությամբ: Թեմա 2.4. Նատյուրմորտ փայտե (ծղոտե, կավե) ափսեով, սափորում դրված ճյուղերով կամ վրձիններով, պարզ կարպետով, մրգերով՝ տաք տոնայնությամբ կտորների համադրությամբ: Թեմա 2.5. Նատյուրմորտ պարզ գիպսե զարդանախով, մրգերով, փայտե գրալով, ապակյա կենցաղային իրերով՝ տաք և սառը գույների կտորի ծալքերով: Թեմա 2.6. Նատյուրմորտ ապակյա, մետաղյա, կավե կենցաղային իրերով՝ տաք և սառը գույների կտորի ծալքերով:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Զովանի Չիվարդի, Գծանկարչություն, Ամբողջական ուղեցույց, 2015 2. Վիկոլայ Բելով, Գծանկարի տեխնիկայի հիմունքներ, 2012 3. Եարշ Ա., Наброски и зарисовки, М., 1970. 4. Белов Н., Основы техники рисунка, 2012.

5. Бесчастнов Н. П., Изображение растительных мотивов, М., 2004.
6. Кузин В. С., Наброски и зарисовки. – М., 1981.
7. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984.
8. Ростовцев Н. Н., Учебный рисунок, М., 1976.
9. Сергеев А., Учебный натюрморт, М., 1955.
10. С. Ломов, С. Аманжолов, Цветоведение. Учебное пособие, 2015.

1. 0404/B18	2. Գունատեսություն	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ /շաբ.	5.4/26/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ ընդհանուր տեղեկություններ գույնի, նրա ֆիզիկական հիմքի, քրոմատիկ, արքոմատիկ և հակադիր գույնների մասին: Սովորեցնել ստեղծագործական աշխատանքներում ձիշտ օգտագործել գունային հարաբերությունները:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ուսանողին սովորեցնել գունային հարաբերությունների ձիշտ օգտագործում՝ ենելով գունատեսության առանձնահատկություններից,		
2. քրոմատիկ և արքոմատիկ գույնների համատեղում,		
3. գույնների հոգեբանական և ֆիզիկական ազդեցություններ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. թվարկելու հիմնական գույնները, ներկայացնելու դրանց ձիշտ օգտագործումը, միմյանց հետ համադրելու ու խառնուրդներ ստանալու եղանակները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ:		
1. կատարելու գունային ձիշտ վերլուծություններ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը		
Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները		
Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաները		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը և այլն),		
2. գննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների և գննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը և այլն),		
3. գործնական մեթոդները (առաջադրանքները, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը և այլն),		
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից՝ արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում և այլն),		
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, դերային խաղ, աշխատանք սկզբնադրյուրների հետ և այլն),		
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնախիրություն և այլն),		
7. քննադատական մտածողության մեթոդները (տնային աշխատանքների վերլուծություններ և այլն),		
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – գույգ կազմիր – քննարկիր, ձնակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն),		
9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն),		
10. վերահսկողության մեթոդները (գրավոր, բանավոր վերահսկողություն, ծրագրավորված և ոչ ծրագրավորված և այլն)։		

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ առավելագույնը 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկը գնահատվում է 4, իսկ 2-րդը՝ 5 միավոր, 8 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար և 3 միավոր՝ մասնակցության համար।
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից。 Թեմա 1. Ներածություն՝ Գունատեսություն առարկայի դերն ու նշանակությունը: Թեմա 2. Լույսի և գույնի ֆիզիկական հատկություններն ու բնույթը՝ Թեմա 3. Գունային տիրույթներ և համակարգեր՝ Թեմա 4. Գույնի ընկալման հոգեֆիզիոլոգիա: Գույնի ընկալման երևոյթները: Թեմա 5. Գույնի ընկալման ասոցիատիվ ասպեկտները՝ Թեմա 6. Գույնը տեղեկատվական և նշանային համակարգերում: Թեմա 7. Գույնի կոմպոզիցիոն գործառությները՝ Թեմա 8. Ստեղծագործական առաջադրանքի գունային սխեմաների մշակումը
14. Հիմնական գրականության ցանկ. <ol style="list-style-type: none"> 1. В. Медведев: Цветоведение и колористика. Учебное пособие Страна, 2020 г. 2. Ю.Аксенов, М. Левидова, Цвет и линия, 1976. 3. Цветоведение и колористика. Курс лекций. — СПб.: ИПЦ СПГУТД, 2005. 4. Ильина О. В., Бондарева К. Ю. Цветоведение и колористика: учебное пособие / ГОУ ВПО СПбГТУРП. СПб., 2008.

1. 0404/B19	2. Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում-1	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 2 Ժամ/շաբ.	5. 8/52/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել Մարաշի, Այնթապի և Կարինի /Ոսկեթել/ ասեղնագործության կարատեսակները ինչպես նաև հեյլունագործ և ասեղնագործ ժանյակների, ոչ հենրային, հանգուցավոր գործվածքների (մաքոքային գործվածքներ, մաքրամեջ) կատարման ձևերը: Դասընթացի խնդիրները.		
1. սովորեցնել Մարաշի, Այնթապի և Կարինի /Ոսկեթել/ ասեղնագործության տեխնիկական նկարների և սխեմատիկ պատկերների կառուցում՝ ըստ ասեղնագործվող զարդապատկերի, 2. սովորեցնել ըստ տեխնիկական նկարի և սխեմատիկ կառուցվածքի տարբերակել նախագծային տեսակները, 3. սովորեցնել ըստ կատարեսակների նախապատրաստել թեկերը, 4. ստեղծել ասեղնագործ աշխատանքներ Մարաշի, Այնթապի և Կարինի /Ոսկեթել/ ասեղնագործության տեսակներով /անձեռոցիկներ, զիսաշորեր, սփոռցներ/, 5. սովորեցնել ձանաշել և տարբերակել հեյլունագործ և ասեղնագործ ժանյակների տեխնիկական նկարները և սխեմատիկ պատկերները, 6. սովորեցնել կառուցել հեյլունագործ և ասեղնագործ ժանյակների տեխնիկական նկարներ՝ հաշվի առնելով առանձնահատկությունները և զարդամոտիվները, 7. սովորեցնել ըստ կատարեսակների նախապատրաստել թեկերը, 8. ստեղծել գործնական աշխատանքներ /անձեռոցիկներ, զիսաշորեր, սփոռցներ, պանոն/ հեյլունագործ և ասեղնագործ ժանյակներով, մաքրամեջ կատարման եղանակով:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ ա. մասնագիտական գիտելիք և խացություն.		
1. ըստ իրենց դպրոց-կենտրոնների ձանաշելու ասեղնագործության հիմնական կարատեսակները, 2. ըստ սխեմատիկ կառուցվածքի և կիրառության ներկայացնելու նախագծային սխեմատիկ տեսակները, 3. ըստ ասեղնագործության տեսակի բացատրելու թեկերի մշակման եղանակները, 4. ձանաշելու հեյլունագործ և ասեղնագործ ժանյակների տեսակները՝ ըստ իրենց դպրոց-կենտրոնների, 5. ըստ սխեմատիկ կառուցվածքի ներկայացնելու տեխնիկական նկարները և դրանց սխեմատիկ տեսակները, 6. բացատրելու թեկերի մշակման եղանակները՝ ըստ կատարվող աշխատանքի և կատարման ձևերի՝ /հեյլունագործություն, ասեղնագործություն, ոչ հենրային, հանգուցավոր գործվածքների՝ մաքոքային գործվածքների, մաքրամեջ:/		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.	1. կառուցելու տեխնիկական նկարներ, սխեմատիկ պատկերներ և օգտվելու դրանցից,	

<p>2. ասեղնագործության համար ոճավորելու և մշակելու նախանկարներ,</p> <p>3. Մարաշի, Այնթապի և Կարինի /Ուկեթել/ ասեղնագործության կարատեսակներով ասեղնագործելու /կրկնօրինակումներ, ստեղծագործական աշխատանքներ/,</p> <p>4. կառուցելու սխեմատիկ պատկերներ և օգտվելու դրանցից,</p> <p>5. ոճավորելու և մշակելու նախանկարներ,</p> <p>6. կատարելու գործնական աշխատանքներ /հելյունագործ, ասեղնագործ ժանյակներ, ոչ հենքային, հանգուցավոր գործվածքներ մաքրային գործվածքներ, մաքրամե/:</p>
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաշափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները</p> <p>Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները</p> <p>Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզագորման աշխատանքներում ցուցադրելու նկարչության հնարները և բացատրելու դրանց ընտրությունը</p> <p>Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնարանելու դրանց իմաստային նշանակությունը</p> <p>Բ4. Ստեղծելու և վերաբերելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները</p> <p>Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագրեցության գործոնները</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում եւ այլն), 2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում եւ այլն), 3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում եւ այլն), 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական), 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ եւ այլն):
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Առարկան գնահատվում է առանց ընթացիկ գնահատման, առավելագույնը 20 միավորով և հետևյալ բաղադրիչներով.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինքնուրույն աշխատանքներ 8 միավոր, 2. եզրափակիչ քննություն 9 միավոր, 3. մասնակցություն՝ 3 միավոր:
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ներածությունը Առարկայի դերն ու նշանակությունը դեկորատիվ-կիրառական արվեստների համակարգում Հիմնական հասկացությունները Թեմա 2. Մարաշի ասեղնագործություն: Թեմա 3. Ուկերուղ ուկերել ասեղնագործություն /Կարինի ազգային զգեստ/: Թեմա 4. Այնթապի ասեղնագործությունը: Թեմա 5. Հելյունագործ ժանյակներ: Թեմա 6. Ասեղնագործ ժանյակներ /Վանի և Կարինի ժանյակագործություն/: Թեմա 7. Ոչ հենքային, հանգուցավոր գործվածքներ՝ մաքրային գործվածք, մաքրամե:</p> <ol style="list-style-type: none"> 14. Հիմնական գրականության ցանկ. <ol style="list-style-type: none"> 1. Դավթյան Ս., Հայկական ասեղնագործության մասին, http://basss.asj-oa.am/2093/1/1961-12(79).pdf 2. Դավթյան Ս., Մարաշի Ասեղնագործություն, Ե. 1978 3. Դավթյան Ս., Հայկական ասեղնագործության մի հին նմուշ, https://www.matenadaran.am/ftp/data/Banber3/3.S.Davtyan.pdf 4. Հարությունյան Ս., Էջեր Արցախի գործագործության և ասեղնագործության մասին, http://publications.ysu.am/wp-content/uploads/2015/11/Marine_Harutyunyan_422-431.pdf. 5. Մնացականյան Ս. Շ., Հայկական զարդարվեստ, Ե., 1955 https://cloud.mail.ru/public/BdkN/PwHKxrZht 6. Միհթարյան Լ., Հայկական ասեղնագործ ժանյակ, Զանգակ, 2018: 7. Ս. Գայֆայյան, Լ. Միհթարյան, Հայկական միջնադարյան զարդարվեստը որպես ազգային տեքստի տեխնոլոգիաների ամրագրման միջոց, ՊԲՀ, 2002, 3/161: 8. Քյուրքչյան Ս., Հ. Բագէ Խաչերեան, Հայկական զարդարվեստ, Ե.. 2010

9. Գործվածքի հայտնության քառուղիներում, Հայկական կարպետի և ասեղնագործության ցուցադրություն, «Փրկեալ Ձեռագործք Հայոց», Նարեկ Վան Աշուղաթոյանի հավաքածու, Ե. 2015թ.
 10. Потебня Дарья Михайловна, Макраме, Самое полное и понятное пошаговое руководство для начинающих, Новейшая энциклопедия, Эксмо, 2019 г. Подробнее: <https://www.labirint.ru/books/725971/>
 11. <http://shirak.asj-oa.am/160/1/110-115.pdf>
 12. <https://folkartcenter.am/hy/content/>
 13. <https://arar.sci.am/dlibra/publication/216516/edition/197230/content>
 14. <https://medium.com/@vardanyananna/>

1. 0403/B38	2. Նկարչություն -2	3. 11 ECTS կրեդիտ
4. 11 ժամ/շաբ.	5. 14/136/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է ծանոթանալ մարդու զվարքի հատվածային մասերի կառուցմանը և պատկերմանը՝ Ուսումնասիրել և գծանկարի օրենքներին համապատասխան պատկերել մի քանի կենցաղային առարկաներ միասին (մեկ ամբողջության մեջ՝ դեկորատիվ-երկրաչափական կառուցվածքով՝ Ուսանողներին սովորեցնել աշխատել տարրեր նյութերով, կատարել կարճատև նախանկարներ, նատյուրմորտներ, ստեղծագործական աշխատանքներ՝ Կատարել հորինվածքային ոճավորված աշխատանքը Հորինվածքը գրագետ տեղադրել թղթում, առարկաները նկարել վերլուծական, բովանդակային մոտեցմամբ զգալով գունատոնային խաղերը, առարկաները, գունային, տոնային, լուսային փոխազդեցությունները, անդրադարձները՝ Դասընթացի խնդիրները.		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.	1. գծանկարի միջոցով ուսումնասիրել մեկ կամ մի քանի առարկաների կապը միմյանց և շրջապատի հետ, 2. զի տոնի միջոցով ցույց տալ առարկայի կառուցվածքը, 3. առարկան կամ առարկաները ենթարկել դեկորատիվացման՝ պահպանելով նրանց ներքին բովանդակությունը, 4. սովորեցնել տար և սառը տոնների հարաբերությունների միջոցով ստանալ ծավալներ, 5. ձևավորել գունատոնային ձիշտ ընկալում և վերարտադրում, տարածածավայային մտածելակերպ, 6. սովորեցնել հորինվածքը թղթում գրագետ տեղադրելուն, 7. կատարել հորինվածքային ոճավորված աշխատանքը	
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.	1. ներկայացնելու առարկաների գրագետ չափագրման և թղթի մեջ կառուցման ձևերը, 2. ստանալու համոզի պատկեր՝ մեկ կամ մի քանի առարկայով՝ օգտագործելով գծանկարի հնարավորությունները, 3. յուրաքանչյուր առարկայում տեսնելու ստեղծագործական տարր՝ ներկայացնելով այն դեկորատիվ-կիրառական մտածելակերպով, 4. ձանաչելու գեղանկարչության տեսակները, 5. ներկայացնելու գեղանկարի աշխատանքային գործընթացի հերթականությունը, 6. ձանաչելու գեղանկարչության ոճերի լավագույն համաշխարհային օրինակները, բորձնական մասնագիտական կարողություններ.	
1. պատկերելու մարդու զվարքի հատվածային մասերը (քիթ, բերան, աչք, ականջ), 2. կատարելու նյութից ձեպանկարներ ու նախանկարներ, 3. թղթում ստանալու եռաչափ ծավալներ, 4. ընկալելու նյութի բովանդակությունը և ենթարկելու այն դեկորատիվացման՝ պահպանելով նրանց ներքին բովանդակությունը, 5. ներկայացնելու ինքնուրույն կատարած աշխատանքները, 6. աշխատելու տարրեր գեղանկարչական նյութերով, 7. նկարելու նատյուրմորտներ՝ տարրեր նյութականություն ունեցող առարկաներով, 8. կատարելու գեղանկարչական նախանկարներ :		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդուունքները.

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի

Բ2.Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու նկարչության հնարները և բացատրելու դրանց բնտրությունը՝

ՖՅ. ԴԵԿՈՐԱՏԻՎ-ԼԻԲՐԱՆԱԼԱՅԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ Առարկաների ՍԱՆԴՈՑՄԱՆ Աշխատանքներում մշակելու և

Կիրառելու ազգային գարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը՝
Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դէկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն
ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խրանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցղական մեթոդները, 6. համազործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր։ Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է 8 միավոր և 3 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար։

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Գծանկարչություն 1

Թեմա 1.1. Նախորդություն գիպսե գարդանախշով, սափորով, մրգերով՝ կտորի ծալքերի համադրությամբ։

Թեմա 1.2. Մարդու գլխի կառուցվածքի հատվածային ուսումնասիրություն /ականջ, քիթ, աչք, շուրթեր/։

Թեմա 1.3. Գիպսե աշքի դեկորատիվ լուծումներով պատկերում՝ կտորի ծալքի համադրությամբ։ Թեմա 1.4 Նախորդություն մի քանի կենցաղային /ապակի, մետաղ, կավ/ առարկաներով՝ կտորի ծալքի համադրությամբ։

Գունանկարչություն 2

Թեմա 2.1. Նախորդություն գիպսե աշքով (ականջ, քիթ), երաժշտական գործիքով՝ սառը տոնայնությամբ կտորի ծալքերի համադրությամբ։ Թեմա 2.2. Նախորդություն գունեղ կտորի ծալքերով, կարպետով, կենցաղային առարկաներով (կավե, մետաղե, փայտե և այլն), մրգով։ Նախանկարների կատարում։

Թեմա 2.3. Կատարել հորինվածքային աշխատանք՝ հիմքում ունենալով կենցաղային տարրեր իրերի դասավորվածությունը՝ տաք և սառը կտորի ծալքերով։ Թեմա 2.4. Նախորդություն տարրեր նյութականություն ունեցող առարկաներով (սափոր, մետաղյա սկուտեղ, փայտե գլազ, ապակե շիշ)՝ հակադիր գունավորվածությամբ կտորի ծալքերով։ Թեմա 2.5. Կատարել հորինվածքային ոճավորված դեկորատիվ աշխատանք։

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Զովանի Չիվարոլի, Գծանկարչություն: Ամբողջական ուղեցույց, 2015|
2. Վիկոլայ Բելով, Գծանկարի տեխնիկայի հիմունքներ, 2012|
3. Белов Н., Основы техники рисунка, 2012.
4. Кузин В. С., Наброски и зарисовки., М., 1981.
5. Лушников Б. В., Рисунок. Портрет, М., 2002.
6. Ли. Н., Голова человека основы академического рисунка, 2010.
7. Ростовцев Н. Н., Учебный рисунок, М., 1976.
8. Сергеев А., Учебный натюрморт, М., 1955.
9. Соловьев А., Смирнов Г., Алексеева Е. Учебный рисунок, М., 1967.
10. Тихонов С. В., Демьянов В. Г., Подрезков В. Б., Рисунок, М., 1978.
11. Петр Ревякин, Техника акварельной живописи, 2017.
12. Изобразительное искусство, М. 2006.
13. Изобразительное искусство, М., 2009.
14. Искусство и ты, М., 2005.
15. Искусство вокруг нас, М., 2005.
16. Бесчастнов Н.П., Графика натюрморта: учеб. Пособие, М., 2008.
17. Бесчастнов Н.П., Графика пейзажа: учеб. Пособие, М., 2008.

1. 0403/B20	2. Հետազոտության պլանավորում և մեթոդներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 Ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է.
1. ուսանողներին մոտ ձևավորել պատկերացումներ հետազոտական աշխատանքի իրականացման վերաբերյալ,
2. ծանոթացնել ժամանակակից հետազոտման պլանավորման եղանակներին,
3. ծանոթացնել ներկայումս օգտագործվող ծրագրավորման հետազոտական աշխատանքի մեթոդներին
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.
1. ներկայացնել հետազոտական աշխատանք,
2. Ճանաչել կիրառվող հետազոտության մեթոդները,
3. բացատրել հետազոտության պլանավորման էությունը,
4. տարրերակել հետազոտության օգտագործվող մեթոդներից մեկի առավելությունը:
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.
1. ճիշտ պլանավորելու հետազոտական աշխատանքը,
2. ընտրելու և գործնականում կիրառելու հետազոտության ճիշտ մեթոդները,
3. վերլուծել խնդիրները և առաջարկել լուծման եղանակները
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ
1. աշխատել թիմում:
2. ստեղծել և մասնագիտական խմբին ներկայացնել (գրավոր, բանավոր, տեսասահիկի միջոցով) հետազոտության արդյունքը
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.
Ա1. Նվարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարրեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:
Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգրքության, տարազի, տիկինիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները
Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները
Բ7. Հիմնելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:
Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագրեցության գործուները
Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էրիկայի նորմերը:
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները
Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
1. դասախոսություն, քննարկումներ տեղում, գրույց, ալայդերի և տեսաֆիլմերի ցուցադրում:
2. խնդնուրույն աշխատանքների կատարում
3. տնային և անհատական տնային առաջադրանքներ,
4. ստուգողական աշխատանքներ,
5. խնդնուրույն աշխատանքներ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր 8 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար և 3 միավոր՝ մասնակցության համար

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից:
 Թեմա 1. Գիտահետազոտական աշխատանքների դասակարգումը: Թեմա 2. Հետազոտման նպատակի օրիենտի ընտրություն: Թեմա 3. Հետազոտման ժամանակակից մեթոդները: Թեմա 4. Հետազոտման պլանավորում: Թեմա 5. Գրականության ուսումնասիրման եղանակներ և շտեմարանները: Թեմա 6. Ուսումնասիրության հաջորդականություն և ուցինալ եղանակների ընտրություն: Թեմա 7. Ստացված արդյունքների քննարկում և վերլուծություն: Թեմա 8. Հետազոտությունների քանակական և որակական վերլուծություն: Թեմա 9. Գիտական աշխատանքի ձևակերպում. հոդված, թեզիս, թեզ, գեկուցում, մենագրություն, ձեռնարկ, ատենախոսություն, հաշվետվություն և այլն, դրա մշակման եղանակները
 Թեմա 10. Ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքը, ձևերը և տեսակները

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Գարբիելյան Վ., Գրավոր խոսք, Եր., 2007:
2. Հովհաննիսյան Գ., Գալստյան Ն., Սողոմոնյան Մ., Մալխայան Մ., Գիտահետազոտական աշխատանք կատարելու հիմնական սկզբունքները. մեթոդական ցուցումներ, Եր., 2014:
3. Կузин Փ., Дипломная работа. Методика написания, правила оформления и порядок защиты. Медоцинские указания, М., 1990.
4. Методические рекомендации по подготовке и написанию научных статей для авторитетных изданий, индексируемых международными базами SCOPUS/ WEB OF SCIENCE. <https://lib.almau.edu.kz/images/uploads/files/db02bf4cb3b14d182e092e0648e65113.pdf>
5. Меледина Т. В., Данина М. М., Методы планирования и обработки результатов научных исследований. Учебн. пособие, С-Петербург, 2015.
6. Сидняев Н. И., Теория планирования эксперимента и анализ статистических данных, Юрайт, 2015.
7. Кукушкина. В. В., Организация научно-исследовательской работы студентов (магистров)//учебное пособие..-М., 2014.
8. Петрова С. А., Ясинская И. А.. Основы исследовательской деятельности, М., 2010.
9. Creswell, J. W., Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research (3rd). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.2008.

1. 0404/ В	2. Օրնամենտալ ոճավորում Հ/Բ	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ /շաբ.	5. 10/50/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ Ծանոթացնել հայկական ավանդական զարդանախշի (օրնամենտ) հորինվածքային և ոճավորման առանձնահատկություններին, զարդարվեստի միջոցով խթանելու գեղագիտական և գեղարվեստական մտածողության զարգացումը: Ծանոթացնել հետազոտական աշխատանք կատարելու մեթոդներին: Դասընթացի խնդիրները		
<ol style="list-style-type: none"> 1. տարրերակել խորհրդանշները զարդարվեստում և իմանալ դրանց նշանակությունը, 2. տարրերակել զարդարվեստի տեսակներն ըստ կառուցվածքի, 3. զարգացնել ուսանողների մոտ զծագրական գործիքների միջոցով գեղարվեստական պատկերներ ստանալու ունակությունները 4. · ընտրված թեմայի շուրջ կատարել հետազոտական աշխատանք: 		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ձանաչելու տարրեր խորհրդանշները զարդարվեստում, 2. ձանաչելու և տարրերակելու օրնամենտի տեսակները, 3. մեկնաբանելու զարդարվեստի տարրեր մոտիվների ծագումնաբանությունը, 4. ներկայացնելու ազգային զարդանախշերի առանձնահատկությունները: 		
<ol style="list-style-type: none"> բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. կազմելու (կառուցելու) երկրաչափական, կենդանական և բուսական օրնամենտալ մոտիվներ, 2. կրկնօրինակելու տարրեր զարդամոտիվներ և մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը, 3. ստեղծագործական աշխատանքներում օգտագործելու զարդամոտիվները 		
<ol style="list-style-type: none"> գ. ընդհանրական /փոխանցելի կարողություններ 1. կատարելու հետազոտական արդյունքների ամփոփում: 2. կատարելու թիմային առաջարկանք: 		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունները.		

<p>Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարրեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:</p> <p>Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները</p> <p>Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը</p> <p>Բ5. Հիմնագորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:</p> <p>Բ7. Հիմնվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեության գործուները:</p> <p>Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները:</p> <p>Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը և այլն),</p> <p>2. զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների, էսքիզների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը և այլն),</p> <p>3. գործնական մեթոդները (լսարանային առաջադրանքները, տնային առաջադրանքի կատարում և այլն),</p> <p>4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից՝ արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում և այլն),</p> <p>5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն և այլն),</p> <p>6. քննադատական մտածողության մեթոդները (ինքնուրույն և տնային աշխատանքների վերլուծություններ և այլն),</p> <p>7. խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – զույգ կազմիր – քննարկիր, ձևակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն),</p> <p>8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, խնտերնետային կայքերով և այլն),</p> <p>9. վերահսկողության մեթոդները (գործնական, բանավոր վերահսկողություն, ծրագրավորված և ոչ ծրագրավորված և այլն)՝</p> <p>10. հետազոտական մեթոդ</p>
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Դասընթացը գնահատվում է եզրափակիչ գնահատումով.</p> <p>1. 1-ին ընթացիկ՝ 4 միավոր, գնահատման հետևյալ բաղադրիչներով.</p> <p>2. 2-րդ ընթացիկը հետազոտական աշխատանք է՝ 4 միավոր, գնահատման հետևյալ բաղադրիչներով.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ արդյականություն, ինքնուրույնություն, ✓ արդյունքների հիմնագործվածություն, հավաստիություն, ✓ արդյունքների որակական վերլուծություն, ✓ բանավոր ներկայացում, ✓ համապատասխան եզրակացությունների առկայություն, <p>3. ինքնուրույն աշխատանք՝ 5 միավոր,</p> <p>4. եզրափակիչ քննություն՝ 7 միավոր:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Ներածություն Թեմա 1. Հայկական զարդարվեստ: Զարդարանախշը ազգային մշակույթում և ժողովրդական ստեղծագործություններում: Թեմա 2. Զարդարանախշի (օրնամենտ) հարթության կազմը, սկզբունքները, դեկորի և օնամենտալ պատկերի տեսակներն ըստ ոճավորման Թեմա 3. Գույն, մերձավոր գույներ, գույնային ներդաշնակություն Թեմա 4. Ռիթմ և չափ: Զափաքերական և դինամիկ շարքի կառուցվածքը Թեմա 5. Ցանցավոր զարդարանախշեր: Հարթության բաժանումը ըստ մասերի և ձևերի հարաբերակցության (Սասշտար, համաշափություն): Թեմա 6. Երկրաչափական մոտիվներով կենտրոնակազմ հորինվածքի</p>

կառուցում՝ ոիթմիկ, սիմետրիկ և ասիմետրիկ դասավորություններով: Թեմա 7. Գծային ժապավենաձև օնամենտներ:Եզրանախշ (Փրիզ,կայմա), ժապավենաձև զարդանախշի կառուցում առանցքի երկայնքով՝ ոիթմիկ զարդանախշի տարրերը ուղղահայաց, հորիզոնական սիմետրիկ հարթության օգնությամբ: Թեմա 8. Վարդյակի կառուցում մեկ սիմետրիայի առանցքի օգնությամբ: Օրնամենտալ վարդյակներ: Թեմա 9. Վարդյակի կառուցումը մեկ սանկ սիմետրիկ հարթությունների օգնությամբ: Թեմա 10. Օրնամենտալ ոճերը ըստ դասակարգման: Երկրաչափական զարդանախշ: Թեմա 11. Բուսական զարդանախշ: Թեմա 12. Կենդանական զարդանախշ: Թեմա 13. Բնության ձևերի տարրերի կերպարանափոխում-ոճավորում բուսական մոտիվներով: Թեմա 14. Բնության ձևերի տարրերի կերպարանափոխում ոճավորում կենդանական մոտիվներով: Թեմա 15. Ստեղծարարական կոմպոզիցիա: Մանրանկարչության նմուշ օրինակների էլեմենտների կիրառումը ստեղծագործական հորինվածքի կառուցվածքում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Խորայելյան Ա., Հայկական գորգերն ու կարպետները, ՀԱՅԱԳԻՏԱԿ, Եր. 2019|
2. Մնացականյան Ա., Հայկական զարդարվեստ, Հիմնական մոտիվների ծագումն ու գաղափարական բովանդակությունը, Եր., 1955|
3. Քյուրքյան Ա, Հայկական զարդարվեստ, Եր., 2012|
4. Քյուրքյան Ա, Հրայր Բագէ Խաչերեան, Հայկական զարդարվեստ, Եր., 2010|
5. Մանասյան Գ., Խորհրդանշանների հանրագիտարան, Եր., 2007|
6. Գործվածքի հայտնության քառուղիներում, Հայկական կարպետի և ասեղնագործության ցուցադրություն, «Փրկեալ Ձեռագործք Հայոց»,Նարեկ Վան Աշուղաթոյանի հավաքածու, Եր. 2015
7. Պայիկյան Կ., Հայկական կարպետներ ու գորգեր, Եր., 2009|
8. Ազատյան Վ., Հայկական գորգեր, Եր., 1986|
9. Փօկինա Լ., Օրնամենտ. Սպասարկություն, 2005.
10. «Հայ ձեռագորային զարդանկարչություն», Սովետական գրող, Եր.1978

1. 0404/B22	2. Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում-2	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4ժամ/շաբ.	5. 8/52/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին սովորեցնել հայկական ավանդական կարպետագործության կատարման եղանակները, նրա տեխնիկական նկարների ստեղծման և հաշվարկի ձևերը: Դասընթացի խնդիրները՝		
1. սովորեցնել կատարել նախագծային հաշվարկով էսքիզներ և տարբերակել ըստ սիմեմատիկ կառուցվածքի: 2. վերհանել հետազոտել ,հավաքագրել նյութեր/նախագծեր/,սխեմաներ,տեխնիկական նկարներ: 3. ծանոթացնել կարպետային գործվածքատեսակներին և դրանց հետ աշխատելու հմտություններին: 4. ստեղծել կարպետի գործվածքով գործնական աշխատանքներ /անձեռոցիկներ և տակդիրներ,հացաման,գոտի,քասակ,պայուսակ/: 5. կատարել հենքային աշխատանքներ: 6. սովորեցնել կործել կրկնվող և շարահյուսվող զարդանախշեր: 7. սովորեցնել ըստ կատարվող աշխատանքի նախապատրաստել թելերը և լուծել գունային համարման խնդիրները:: 		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. թվարկելու նախագծման մեթոդներն և ցուցադրելու կառուցման փուլերը, 2. թվարկելու հայկական գորգերի և կարպետների տեսակները՝ներկայացնելով դրանք ըստ անունների և կառուցվածքի , 3. ճանաչելու և ըստ տեսակների տարբերակելու հայկական գորգերն ու կարպետները, 4. բացատրելու ըստ կատարվող աշխատանքներիթելերի մշակման եղանակները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. կիրառելու օրնամենտալ ոճավորման, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման և գունատեսության գիտելիքները կարպետագործության և նրա սիմեմատիկ նկարներ ստեղծելու մեջ, 2. կատարելու տեխնիկական հաշվարկներ, 3. կատարելու հետազոտություններ, հավաքագրելու նյութեր և դրանք ցուցադրելու սիմեմատիկ		

<p>Էսքիզներում,</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. գործելու կարպետ կրկնավոր զարդանախչով՝ նույնությամբ վերարտադրելով էսքիզի պատկերը՝ հմտորեն օգտվելով հաշվարկային գծապատկերից, 5. կիրառելու ոճավորման մեթոդները սխեմատիկ նկար ստեղծելու մեջ, 6. մշակելու և հաշվարկելու տեխնիկական սխեմաներ ։ <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու խմբային աշխատանք, 2. կիրառելու պատճառահետևանքային կապի մոտեցումը որպես ձանաչողության սկզբունք:
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. Նվարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները</p> <p>Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկինիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները</p> <p>Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներումցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը</p> <p>Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնարաններու դրանց իմաստային նշանակությունը</p> <p>Բ4. Ստեղծելու և գուցադրելու հարաբերական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույնընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները</p> <p>Բ7. Հիմնեվելու ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:</p> <p>Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցադրելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագրեցության գործուները</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում եւ այլն), 2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում եւ այլն), 3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջարդանքի կատարում եւ այլն), 4. ձանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական), 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ եւ այլն):
<p>12. Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.</p> <p>Դասընթացը գնահատվում է առանց ընթացիկի քննությունների գնահատման</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինքնուրույն աշխատանքներ՝ 8 միավոր, 2. մասնակցություն՝ 3 միավոր, 3. եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր:
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Ներածություն: Թեմա1.Հայկական կարպետների տեսակները: Թեմա 2.Տեխնիկական նկարներ, հաշվարկային գծապատկերներ, էսքիզներ: Թեմա 3.Կարպետագործության թեկերը, դրանց մշակումը և նախապատրաստումը: Հենելու գործընթաց: Թեմա 4.Կարպետագործություն հաստատված էսքիզի հիման վրա:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Աստղիկ Խարայելյան, Հայկական գորգերն ու կարպետները, Երևան, 2019: 2. Հայկական գորգեր, Երևան, 1986: 3. Գործվածքի հայտնության բառություններում, Հայկական կարպետի և ասեղնագործության ցուցադրություն, Փրկեալ ձեռագործ հայոց, Նարեկ Վան Աշուղաթոյանի հավաքածու, Երևան, 2015: 4. Ս. Գայֆայան, Լ. Միհրարյան, Հայկական միջնադարյան զարդարվեստը որպես ազգային տեքստիլ տեխնոլոգիաների ամրագրման միջոց, ՊԲՀ, 2002, 3/161: 5. Բանենչիկով Մ. Վ. Նародное декоративное искусство Закавказья и его мастера, М, 1948.

1. 0404/B23	2. Նյութերի տեխնոլոգիա	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 30/30/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել կերպարվեստի ոլորտում առավել հաճախ կիրառվող նյութերին, նրանց կիրառման տեխնոլոգիաներին, դրանք գիտակցորեն կիրառել մասնագիտական խնդիրների ձևակերպման և լուծման ժամանակ: Կերպարվեստի ոլորտում սարքեր-սարքավորումներին, նրանց ընտրությանը, օգտագործման և պահպանման տեխնոլոգիաներին, կաշվի, փայտի, գործվածքի հատկություններին և մշակման տեխնոլոգիաներին, որոշ ներկերի պատրաստման տեխնոլոգիաներին		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. գործնականում պատրաստել և կիրառել նկարչական միջոցներ ու գանազան նյութեր,		
2. տարբերակել նյութերի մակնանշումները՝ ըստ տեսակների, իմանալ դրանց նշանակությունը,		
3. ճանաչել կերպարվեստի ոլորտի ժամանակակից սարքերն և սարքավորումները, կիրառել մասնագիտական գործունեության ժամանակը		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. ճանաչելու յուղային և խեժային միջոցները, ջրային լուծվող և գրաֆիկական նյութերը,		
2. բացատրելու նկարչական նյութեր պատրաստելու գանազան եղանակները,		
3. նկարագրելու բատիկի սահմանազատող ներկեր պատրաստելու գանազան եղանակներ,		
4. նկարագրելու բատիկի կատարման եղանակները,		
5. նկարագրելու դաշվածքային ներկերի տարբերություններն ու կիրառման հնարավորությունները,		
6. ներկայացնելու խեցեգործության տեխնոլոգիաները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. գործնական աշխատանքների ժամանակ կիրառելու նկարչական նյութերը և լաքերը,		
2. մասնագիտական տարբեր խնդիրների լուծման համար ընտրելու յուղային և խեժային միջոցները, ջրային լուծվող և գրաֆիկական նյութերը,		
3. պատրաստելու դեկորատիվ-կիրառական աշխատանքների նախագծումների համար հիմնաներկեր, հիմքեր և նյութեր,		
4. գործնական աշխատանքներում կիրառելու նորարարական սարքերն ու սարքավորումները,		
5. ճանաչելու և ընտրելու կիրառական արվեստի տարբեր խնդիրների լուծման ընթացքում մանրաբելեր, թելեր և մանվածքներ,		
6. գործնական աշխատանքների ժամանակ կիրառելու դաշվածքային նյութերը,		
7. ցուցադրելու կաշվի, փայտի մշակման եղանակները,		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. իրականացնելու մասնագիտական ոլորտի նորարական տեխնոլոգիաների և տեսությունների խորհրդատվություն		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները		
Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները		
Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:		
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները		

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
1. խոպային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը և այլն),
 2. զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների, էսքիզների և զննական պարագաների դիտում ու ցուցադրում և այլն),
 3. գործնական մեթոդները (լսարանային առաջադրանքները, տնային առաջադրանքի կատարում և այլն),
 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից՝ արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում և այլն),
 5. համագրծակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն և այլն),
 6. քննադատական մտածողության մեթոդները (ինքնուրույն և տնային աշխատանքների վերլուծություններ և այլն),
 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – զույգ կազմիր – քննարկիր, ձնակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն),
 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն),
 9. վերահսկողության մեթոդները (գործնական, բանավոր վերահսկողություն, ծրագրավորված և ոչ ծրագրավորված և այլն)։

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման, 2 միջանկյալ քննություններով՝ 1-ին ստուգում 4 միավոր, 2-րդ ստուգում 5 միավոր, ընթացիկ ստուգումներով՝ 8 միավոր, մասնակցության համար՝ 3 միավոր ։

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Թղթեր և մատիտներ Թեմա 2. Օրաներկ Թեմա 3. Գուաշ: Գուաշով աշխատանքի համար նախատեսվող հիմքեր և հիմնաներկեր Թեմա 4. Տեմպերայով գեղանկարչության համար նյութեր Թեմա 5. Ներկերը քսելու և խառնելու կանոններ Թեմա 6. Գեղանկարչական յուղեր, լաքեր և նոսրացնող նյութեր Թեմա 7. Յուղաներկով կատարված գեղանկարչական տեխնիկական թերությունները և դրանց ուղղումները Թեմա 8. Հիմնաներկեր Թեմա 9. Վրձիններ և ենթաշրջանակներ Թեմա 10. Մանրաթելեր, թելեր և մանվածքներ Թեմա 11. Դաշվածքային ներկեր: Թեմա 12. Նյութեր բատիկի համար: Բատիկի կատարման եղանակները: Թեմա 13. Կաշվի մշակում Թեմա 14. Փայտի մշակում Թեմա 15. Խեցեգործության նյութեր և տեխնոլոգիաներ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ֆլյան Լ., Նյութերի տեխնոլոգիա, ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, Երևան 2017։
2. Վայեր Ж. Ա., Живопись и ее средство, Ленинград, 1961.
3. Виннер А. Б., Как Работать над пейзажем масляными красками, Москва, 1987.
4. Филатов В. В., Реставрация станковой темперной живописи, Москва, 1986.
5. Реставрация станковой масляной живописи, ВХНРЦ, Москва, 1976.
6. Беленький Е. Ф., Рискин И. В., Химия и технология пигментов, Госхимиздат, Ленинград, 1960.

1. 0403/B39	2. Նկարչություն -3	3. 9 ECTS կրեդիտ
4. 8 Ժամ/շաբ.	5. 12/108/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է զարգացնել տարածական ընկալում, տարբերակել լույսի և ստվերի առանձնահատկությունները: Ուսանողին հմտացնել ձեպանկարի, նախանկարի, կարճատև գծանկարի մեջ, որպեսզի արագ կողմնորոշվի տեսածը վերարտադրելիս: Սովորեցնել նկարել մարդու վերջույթները (նաև դեկորատիվ-կիրառական իրերի համադրությամբ) Ուսանողին ծանոթացնել շրջապատող առարկաների գրւանյին փոխադրեցներուներին, նյութը տեխնելու տարածության մեջ, առաջադրանքները կատարելու վերլուծական մոտեցմամբ՝ ձիշտ ընտրելով նյութը Նախանկարների և ձեպանկարների հիման վրա կատարել ազատ ստեղծագործական աշխատանք՝ դեկորատիվ հորինվածքային լուծումներով։	Դասընթացի խնդիրները.	
1. ձեռք բերել գծի, տոնի, անդրադարձների արագ ընկալման ունակություն,		
2. գրաֆիկական նյութերի մշակմամբ ստանալ լույսի ու ստվերի տոնակություն,		
3. կենցաղային իրերի համադրությամբ ստանալ մեկ ընդհանրական պատկեր,		
4. գրաֆիկական նյութերի օգնությամբ որոշակի գրագիտությամբ մշակել առանձին դետալներ,		

<p>5. գեղանկարի առաջադրանքից կատարել նախանկարներ, այնուհետև կատարել գրագետ կառուցում, 6. տիրապետել գեղանկարի ձևավորել գույնի, տոնի, լույսի և ստվերի, ուրվագծի դեկորատիվ տարածական մտածելակերպ,</p>
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.</p>
<p>1. Ներկայացնելու լույս ու ստվեր, անդրադարձներ ստանալու առանձնահատկությունները, 2. Ներկայացնելու առարկան պատկերելու սեփական մոտեցումների առանձնահատկությունները, 3. բարկելու և բնութագրելու ծավալի ստացման հիմնական մեթոդները, հետազոտման ընթացքն ու արդյունքները, 4. բացատրելու գույնի զգացական ազդեցությունները, 5. բացատրելու գծանկարից գունանկարի անցման քայլերի հերթականությունը, 6. բնութագրելու առարկայի գունային կառուցվածքի հիմնական օրինաչափությունները բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. գործնականում ցուցադրելու առարկաների միմյանց վրա և շրջապատի փոխազդեցությունը՝ համաշխափությունների գրագետ օգտագործմամբ, 2. գծանկարի ժամանակ կիրառելու լույսի, ստվերի և ծավալի ստացման հիմնական մեթոդները, 3. վերլուծելու առարկան՝ պատկերելով բնորոշ հատկությունները, 4. գծանկարով կառուցելու հորինվածքային պատկերներ, 5. գծանկարով ստեղծելու կենցաղային իրերի, գիպսե առարկաների համադրությամբ դեկորատիվ հորինվածք, 6. պատկերելու գեղանակարչական լուծումներով առարկաներ, 7. գեղանկարում արտահայտելու ամենաթույլ երևացող տոններ և ծավալներ, 8. օգտագործելու գույնը որպես արտահայտչամիջոց, 9. կատարելու գույնի աստիճանական անցում՝ երանգների քայլերի հերթականությամբ,</p>
<p>10. Դասընթացը ձևագործում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունները.</p> <p>Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի</p> <p>Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու նկարչության հնարները և բացատրելու դրանց ընտրությունը</p> <p>Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը</p> <p>Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները</p> <p>Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. խոսքային մեթոդները, 2. գննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցղական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները</p>
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր՝ Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է 8 միավոր և 3 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համարը</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Գծանկարչություն 1</p> <p>Թեմա 1.1. Մարդու գիպսե ձեռքի ուսումնասիրում՝ կտորի ծալքի համադրությամբ: Թեմա 1.2. Մարդու գիպսե ոտքի թարթի ուսումնասիրում՝ կտորի ծալքի համադրությամբ: Թեմա 1.3. Նախյուրմորտ սեխակային բույսով, մրգերով՝ գորգի համադրությամբ: Թեմա 1.4. Նախյուրմորտ կենցաղային մետաղյա և ապակյա իրերով, գիպսե ձեռքով կամ ոտքի թարթով՝ կարպետի համադրությամբ:</p> <p>Գունանկարչություն 2</p> <p>Թեմա 2.1. Նախյուրմորտ սկուտեղով, մրգերով, ծաղիկներով՝ լուսավոր ֆոնի վրա (դեղին, նարնջագույն և այլն): Թեմա 2.2. Նախյուրմորտ գիպսե դետալով՝ կենցաղային իրերի համադրությամբ տաք տոնայնությամբ կտորի ծալքերով: Թեմա 2.3. Նախյուրմորտ դեկորատիվ լուծումներով: Թեմա 2.4.</p>

Կատարել նախանկարներ և ձեպանկարներ նատյուրմորտից, դրված աթոռակին՝ պարզ ծալքով, ափսեով, մրգով, փայտ գդալով թեմա 2.5. Նախանկարների և ձեպանկարների հիման վրա կատարել ազատ ստեղծագործական աշխատանք՝ դեկորատիվ հորինվածքային լուծումներով»

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Բելով Ն., Գծանկարի տեխնիկայի հիմունքներ, 2012»
2. Զովանի Չիվարդի, Գծանկարչություն, Ամբողջական ուղեցույց, 2015»
3. Նիկոլայ Բելով, Գծանկարի տեխնիկայի հիմունքներ, 2012»
4. Բարյ Ա., Նաբրոսկի և զարисումներ, 2012.
5. Բեսչատով Հ. Պ., Հաջործական բնության մուտքագրության համար, Մ., 2004.
6. Բելօվ Հ., Օգուստի տեխնիկա պատճենագիր, 2012.
7. Լուսնիկ Բ. Վ., Ռիսում. Պորտրետ, Մ., 2002.
8. Նիկոլայ Բելօվ, Օգուստի տեխնիկա պատճենագիր, 2012.
9. Պետր Ռևյակին, Տեխնիկա ակարելի կանոնագործության համար, 2017.
10. Ռիսում ակադեմիա հայագիր համար, Ալբոմ, Մ., 1990.
11. Սերգեև Ա., Կանոնագործության համար, 2015»

1.0202/ B40	2. Արվեստի պատմության-1	3. 4. ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 52/0/8	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Արանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակներ:

- ուսանողներին ծանոթացնել արվեստի առաջացման, զարգացման օրինաչափությունների, նախնադարյան, Հին Եգիպտոսի, Միջագետքի, Իրանի, Հին Հոռոմի ու Հունաստանի, Հին և միջնադարյան Հայաստանի մշակույթների պատմության, կրոնա-դիցաբանության, համաշխարհային գեղարվեստական համապատկերում դրանցից յուրաքանչյուրի ներդրման և փոխառանչությունների հետ,
- ուսանողներին սովորեցնել և հասու դարձնել միջնադարյան արվեստի տիպարանությանը, դրա գեղարվեստական առանձնահատկություններին, ապա հետևել դրա տարբեր դրսեորումներին՝ սկսած Արևմտյան Եվրոպայից մինչև հարավային ու արևելյան Ասիայի երկրներ և Հայաստան,
- ուսանողներին ներկայացնել բյուզանդական արվեստի պատմությունը, ուսուցանել քրիստոնեական արվեստի սիմվոլիկ և կանոնիկ բնույթից բխող պատկերագրության հիմունքները, ներկայացնել արևմտաքրիստոնեական արվեստի պատմությունը, ոճերը, իսլամական արվեստը,
- ուսանողներին ծանոթացնել Վանի թագավորության, իին հայկական և միջնադարյան քաղաքաշինությանը, ճարտարապետությանը, որմանանկարչությանը, կիրառական արվեստներն, պատկերացում ձևավորել հայկական վաղ միջնադարյան պաշտամունքային շինությունների տիպերի, միջնադարյան ճարտարապետական դպրոցների և վանական համալիրների մասին, ուսանողներին ծանոթացնել Հայաստանի և հայկական գաղթօջախների արվեստին, հանրահայտ արվեստագետների ստեղծագործություններին:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ուսանողներին ներկայացնել «Արվեստի պատմություն-1» առարկայի բովանդակությունը և աջակցել յուրացնելու այն,
2. ուսումնասիրել արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները, փուլերը,
3. ուսանողներին դարձնել հիշյալ երկրների կարևոր հուշարձանների հաղորդակիցը՝ իյուստրատիվների, տեսաֆիլմերի, ինչպես նաև այցելությունների հիման վրա»
4. ուսանողների մոտ ձևավորել լսարանային և արտալսարանային աշխատանքների պլանավորում, ստուգումներ նյութի ուսումնասիրության ընթացքում (սեմինարներ, ինքնուրույն աշխատանքներ, ցուցահանդեսների, պատմական հուշարձանների այցելություն և այլն):

<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն.</p> <ol style="list-style-type: none"> Ներկայացնելու հ ա յ և համաշխարհային արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները, տալու արվեստի սահմանումը, թվարկելու արվեստի տեսակները, ոճերը, բացատրելու արևելյան երկրների, անտիկ աշխարհի, Հայաստանի դիցաբանությունը, թվարկելու համաշխարհային և ազգային կրոնները, բացահայտելու արվեստի հետ դրանց կապը, թվարկելու նշված երկրների արվեստների առավել հայտնի հուշարձանները և հայտնի վարպետների հուշարձանները <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Վերլուծելու նշված երկրների արվեստների խնդիրները, զննազանելու տարբեր երկրների արվեստների գլխավոր առանձնահատկությունները, բնորոշ գծերը, տեսանյութերի, կարձամետրած ֆիլմերի և իյուստրատիվ նյութերի միջոցով ցուցադրելու և վերլուծելու համաշխարհային հոչակ վայելող ստեղծագործությունները: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.</p> <ol style="list-style-type: none"> բացահայտելու տարբեր երկրների արվեստների տեղը և դերը համաշխարհային արվեստի մեջ, զնահատելու արվեստի գործերի գեղարվեստական արժեքը, աշխատելու թիմում: <p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:</p> <p>Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի</p> <p>Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով ուկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողությունը</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> Խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն), զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), Ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբեմային-որոնտղական), ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն): <p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Գնահատվում է առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ ինքնուրույն աշխատանքների համար տրվում է 8 միավոր, եզրափակիչ քննությանը տրվում է 9 միավոր /նախապես տրամադրված հարցաշարերի հարցերի շուրջ բանավոր քննություն/ Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ 2, 2.5, 2, 2.5 միավոր/ և մասնակցությանը՝ 3 միավոր/</p> <p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>1. Համաշխարհային արվեստի պատմություն.</p> <p>Թեմա 1.1 Ներածություն: Նախնադարյան արվեստ: Թեմա 1.2 Հին Եգիպտոսի արվեստը: Թեմա 1.3 Միջագետքի երկրների արվեստը: Թեմա 1.4 Աքեմենյան Իրանի արվեստը: Թեմա 1.5. Էգեյան արվեստը: Թեմա 1.6. Հին Հունաստանի արվեստը. Հոմերոսյան շրջան, Արխանիկ շրջան, Դասական շրջան, Հելլենիզմ:</p> <p>Թեմա 1.7 Հին Հռոմի արվեստը. Հանրապետական շրջան, Կայսերական շրջան, Ուշ հռոմեական շրջան:</p> <p>Թեմա 1.8 Բյուզանդիայի արվեստը: Թեմա 1.9 Կիլիյան Ռուսիայի արվեստը: Թեմա 1.10 Ռուսական և Գործական արվեստ: Թեմա 1.11 Իսլամական արվեստը: Թեմա 1.12 Հարավ-արևելյան Ասիայի երկրների հին և միջնադարյան արվեստը. Չինաստան, Ճապոնիա, Հնդկաստան:</p> <p>2. Հայ արվեստի պատմություն.</p> <p>Թեմա 2.1 Հայկական լեռնաշխարհի հնագույն արվեստը /սկզբանավորումից-մինչև մ.թ.ա. 10-րդ դար/:</p> <p>Թեմա 2.2 Ուրարտուի արվեստը մ.թ.ա. 9-6-րդ դր.: Հետուրարտական շրջանի արվեստը մ.թ.ա. 5-3-րդ դր.:</p> <p>Թեմա 2.3 Հելլենիստական Հայաստանի արվեստը: Թեմա 2.4. Հայաստանի արվեստը Վաղ միջնադարում /4-7-րդ դր. ճարտարապետություն, քանդակագործություն, գեղանըլարչություն/: Թեմա 2.5. Հայաստանի արվեստը 9- 12-րդ դր. /ճարտարապետական դպրոցներ, վանքային համալիրներ, Տրդատ ճարտարապետ, Մանուկ ճարտարապետ, Աղթամարի Ս.Խաչ եկեղեցի, դեկորատիվկիրառական արվեստներ/: Թեմա 2.6</p>
<p>- 63 -</p>

Հայաստանի արվեստը XII–XV դդ. /Լոռի–Գուգարքի վանքերը, Գլաձորի մանրանկարչության դպրոցը՝ Վասպուրականի մանրանկարչությունը, հայկական քանդակագործությունը/։ Կիլիկիայի հայկական թագավորության արվեստը /Ճարտարապետության, մանրանկարչության նշանավոր կենտրոնները, առավել նշանավոր վարպետները/։ Թեմա 2.7 Հայկական գաղթօջախների արվեստը /Վրաստան, Ղրիմ, Լեհաստան, Ռուսաստան, Իրան/։

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հակոբյան Հ., Հարարժյան Վ., Համաշխարհային և հայ պատմության ուղեցույց, Եր., 2005|
2. Կուզմինա Մ., Սալցևա Ն., Արտասահմանյան արվեստի պատմություն, Եր., 2003|
3. Աղասյան Ա., Հակոբյան Հ., Հարարժյան Մ., Ղազարյան Վ., Հայ արվեստի պատմություն, Ե., 2009|
4. Հակոբյան Հ., Հարարժյան Մ., Համաշխարհային և հայ պատմության ուղեցույց, Եր., 2005|
5. Մկրտչյան Շ., Լեռնային Ղարաբաղի պատմաճարտարապետական հուշարձանները, Ե., 1985|
6. Թորոմանյան Թ., Նյութեր հայկական ճարտարապետության պատմություն, հ.2, Եր., 1942|
7. Մարտիկյան Ե., Հայկական կերպարվեստի պատմություն, գիրք Ա, Բ, Գ, Եր., 1971-1978|
8. Հակոբյան Հ., Կորիմացյան Է., Հայկական մանրանկարչություն, Եր., 1987|
9. Կոլպինսկի Յ. Դ.. Պատմությունների մանրանկարչություն, Եր., 1971.

1. 0404/B24	2. Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում-3	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4ժամ/շաբ.	5. 8/52/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ է ուսանողին սովորեցնել հենքային գորելենի կատարման եղանակներին, նրա տեխնիկական նկարների հաշվարկայի ձևերին:		
Դասընթացի խնդիրները		
<ul style="list-style-type: none"> • սովորեցնել հավաքագրել նյութեր, կատարել նախանկարներ՝ էսքիզներ, • ծանոթացնել գորելենագործության գործվածքատեսակներին և դրանց հետ աշխատելու հմտություններին, • ստեղծել գորելենի գործվածքով գործնական աշխատանքներ /պանոտ, պայուսակ/, • սովորեցնելըստկատարվող գործնական աշխատանքների նախապատրաստելթերը համակցվող նյութերը: 		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Թվարկելու նախագծման մեթոդներն և ցուցադրելու կառուցման փուլերը, 2. բացատրելու գորելենագործության աշխատանքի փուլերը, 3. բացատրելու ըստ կատարվող աշխատանքների մշակման եղանակները: 		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Կիրառելու «Զարդարվեստի կոմպոզիցիա», «Աշխատանք նյութի վրա» և «Գունատեսություն» առարկաների գիտելիքները կարպետագործության և նրա սխեմատիկ նկարներ ստեղծելումնեց, 2. կատարելու տեխնիկական հաշվարկներ, 3. կատարելու հետազոտություններ, հավաքագրելու նյութեր և դրանք ցուցադրելու նախանկարներում և էսքիզներում, 4. գործելու գորելեն՝ նույնությամբ վերարտադրելով էսքիզի պատկերը, 5. կիրառելու ոճավորման մեթոդները՝ տեխնիկական նկարներ և էսքիզներ ստեղծելու ընթացքում: 		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
<ol style="list-style-type: none"> 3. կատարելու խմբային աշխատանք, 4. կիրառելու պատճառահետևանքային կապի մոտեցումը որպես ճանաչողության սկզբունք: 		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:		
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկինիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները		
Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու նկարչության հնարները և բացատրելու դրանց ընտրությունը		
Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը		

<p>Բ4.Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները՝</p> <p>Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:</p> <p>Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները՝</p> <p>Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատրաստանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը:</p> <p>Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոշում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:</p>	
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.	
1. Խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն), 2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), 4. ձանաշղողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբեմային-որոնողական), 5. ինտերակտիվ-կառուցղական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):	
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.	
Դասընթացը գնահատվում է առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման 1. ինքնուրույն աշխատանքներ՝ 8 միավոր, 2. մասնակցություն՝ 3 միավոր, 3. եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր:	
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Ներածություն : Թեմա 1.Օրմնագործ: Գորելենը որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի տեսակ, առաջացման և զարգացման պատմությունը:Թեմա2. Էսքիզներ,տեխնիկական նկարներ, հաշվարկային գծապատկերներ: Թեմա 3. Թելերի տեսակները և որանց հետ համակցող նյութերի կիրառումը գորելենագործության մեջ: Թեմա 4.Ծավալային գորելեններ: Թեմա 5.Հաստատված էսքիզների հիմա վրա գորելենի իրականացման աշխատանքներ:	
14Հիմնական գրականության ցանկ.	
1. «Որմնագործ» Հասմիկ Ղազարյան 2. «Գործվածքի Հայտնության Քառուղիներում»,Հայկական կարպետի և ասեղնագործության ցուցադրություն,«Փրկեալ Զեռագործք Հայոց»,Նարեկ Վան Աշուղաթյանի Հավաքածու,Երևան 2015 3. Աստղիկ Իսրայելյան «Հայկական Գորգերն Ու Կարպետները» ՀԱՅԱԳԻՏԱԿ,Երևան, 2019 4. Բաбенчиков М.В., Народное декоративное искусство Закавказья и его мастера , М., 1948 5. Мартынова Ю., Соколова М., Эксклюзивный гобелен. Техника. Приемы, Изделия АСТ-Пресс, 2011. 6. Карен Рэнни, Гобелен, АСТ, 2002. 7. Бугрова Н. А., Шлеюк С. Г., Халиуллина О. Р., Основы ткачества, онлайн чтение, https://iknigi.net/avtor-olga-haliullina/107741-osnovy-tkachestva-olga-haliullina/read/page-1.html 8. Марина Торшина, Пейзаж в шпалерном ткачестве, Мир искусств: Вестник Международного института антиквариата,2014 / https://cyberleninka.ru/article/n/peyzazh-v-shpalernom-tkachestve	

1. 0403/ B25	2. Քանդակ և պլաստիկ մոդելավորում	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 8/52/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել քանդակագործության և պլաստիկ մոդելավորման հիմունքներին, սովորեցնել քանդակելու հմտություններին, տարբեր մեթոդներով մոդելավորմանը և քանդակի տեխնիկական կառուցմանը դրանք կիրառելու մասնագիտական խնդիրների ձևակերպման և լուծման ժամանակ: Սովորեցնել ստեղծել ծավալների շոշափելի և իրականակերպ դրսեորումներ, որոնք հնարավորություն կտան դիտողին ծավալներն ընկալելու տարբեր դիտակետերից: Սովորեցնել ստեղծել մի քանի երկրաչափական պատկերների և կենցաղային իրերի համարություն և փախհարաբերություն Դասընթացի խնդիրները:

1. ծանոթացնել ծեփի և քանդակի եղանակներին,
2. էսքիզների միջոցով ուսումնասիրել տվյալ մոդելի ծավալները, փոխհատման սահմանները, ծավալների փոխհարաբերությունները դրանք քանդակելու համար,
3. սովորեցնել 2 կամ ավելի ծավալների գրագետ համարմամբ ստեղծել մոդելներ և քանդակներ,
4. սովորեցնել հարթաքանդակի տեխնիկային,
5. ծանոթանալ երկրաչափական հարթություններով, պատկերներով և մեծ ծավալներով ծեփվածքի հետ,
6. կարողանալ մի քանի երկրաչափական պատկերներ գրագետ համարել և մոդելավորել համարել մի քանի առարկա /կենցաղային որևէ իր, երկրաչափական մարմին, կենդանակերպ և մարդակերպ մոդելներ/՝ ցուցադրելով ծավալների համարմամբ և ծեփվածքի տարբեր եղանակներ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. թվարկելու քանդակագործության և պլաստիկ մոդելավորման հիմնական հասկացությունները,
2. համարելու տարբեր երկրաչափական մարմիններ,
3. տարբերակելու հարթաքանդակը և բոլորաքանդակը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. նախագծելու և քանդակի միջոցով մանրամասն վերարտադրելու այն,
2. քանդակելու պարզ երկրաչափական մարմիններ,
3. 2 կամ ավելի երկրաչափական մարմինների համարմամբ մոդելավորելու և քանդակելու կոմպոզիցիաներ,
3. կատարելու կարճատև քանդակներ,
4. ցուցադրելու ծավալների համարման և ծեփվածքի տարբեր եղանակներ:

10. Դասընթացը ձևական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ1. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները

Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խորային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցղական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր. Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է 4 միավոր, ինքնուրույն աշխատանքների համար՝ 4 միավոր և 3 միավոր տրվում է մասնակցության համար.

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա1. Ներածություն: Ծանոթություն քանդակի կավանյութի, գործիքների, մետաղական հիմքի կառուցմանը: Թեմա 2. Երկրաչափական որևէ մարմնի կրկնօրինակում: Թեմա 3. Երկու կամ ավելի երկրաչափական մարմինների համարմամբ կոմպոզիցիայի մոդելավորում և քանդակում: /Նախապես կատարված և դասախոսի կողմից հաստատված էսքիզների հիման վրա:/ Թեմա 4. Գիպսե զարդարանդակի կրկնօրինակում: Թեմա5. Երկրաչափական և կենդանակերպ պատկերների համարմամբ, ծավալների փոխհարաբերությամբ քանդակը /Նախապես կատարված և դասախոսի

կողմից հաստատված էսքիզների հիման վրա:/ Թեմա 6. Կենցաղային որևէ իրի (կճուճ, սափոր) և կենդանակերպ պատկերների համարմամբ քանդակ /Նախապես կատարված և դասախոսի կողմից հաստատված էսքիզների հիման վրա:/ Թեմա 7. Ստեղծագործական ազատ թեմայով աշխատանք

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Лантери Э., Лепка, М., Шевчук В., Издательство, 2013.
2. В. Мазовецкая, Скульптура для начинающих. Шаг за шагом, /изд. Питер, 2014.
3. Карин Хессенберг, Скульптура для начинающих, / изд. Родник, 2006.
4. Карапайева Н. Ф., Академическая скульптура. Учебное пособие для бакалавров, обучающихся по направлению «Декоративно-прикладное искусство и народные промыслы»/Н. Ф. Карапайева, 2016.
5. Карапайева Н. Ф., Развитие профессиональных знаний, навыков, умений, через обучение дисциплинам: «Академическая скульптура» и «Декоративная мелкая пластика» Учебное пособие для вузов, СПб, 2015.
6. Генералова Е. М., Композиционное моделирование [Электронный ресурс], учебнометодическое пособие/.
7. Е. М. Генералова, Н. А. Калинкина, Электрон, текстовые данные, Самара: Самарский государственный архитектурно-строительный университет, ЭБС ACB, 2016. — 120 с. — 978-5-9585-0646-0. — Режим доступа: <http://www.iprbookshop.ru/58824.html>

1. 0404/ B26	2. Մետաղի գեղարվեստական մշակում-1	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 8/52/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի մի ճյուղի ուսանողներին ծանոթացնել մետաղի գեղարվեստական մշակմանը ապահովելով անհրաժեշտ հմտություններ մետաղի դիզայնի, մոդելավորման և մշակման գործիքացներում, ինչպես նաև ծանոթացնել հայտնի վարպետների աշխատանքներին և արտասահմանյան առաջադեմ ձեռնարկություններին:		
Դասընթացի խնդիրները.		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. ծանոթացնել մետաղի գեղարվեստական մշակման ծագման և զարգացման պատմությանը, 2. ծանոթացնել մետաղի դիզայնի և մոդելավորման սկզբունքներին, 3. ծանոթացնել մետաղագործական գործիքներին և այդ ոլորտի նորագույն տեխնոլոգիաներին, 4. ծանթացնել հայտնի վարպետների և արտասահմանյան առաջադեմ ձեռնարկությունների աշխատանքներին, 5. սովորեցնել կատարել մետաղյա իրերի նախագծումներ, 6. ծանոթացնել մետաղամշակման գործիքներին, սարքերին և սարքավորումներին, 7. ծանոթացնել մետաղամշակման տեխնոլոգիաների տարրերություններին և առանձնահատկություններին, 8. ծանոթացնել պատրաստվող իրերի չափագրելու, նախագծելու և հարգարոշմի որոշման եղանակին, 9. ծանոթացնել սարքերի, սարքավորումների և հաստոցների: 	
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ներկայացնելու մետաղի գեղարվեստական մշակման ծագման պատմությունը, զարգացումը և առանձնահատկությունները, 2. Ներկայացնելու հայտնի վարպետների և արտասահմանյան առաջադեմ ձեռնարկությունների աշխատանքները, 3. բացատրելու մետաղի մշակման մի քանի տեսական տեխնոլոգիաներ /գծային մոդելավորում, եռաչափ մոդելավորում/: 4. Ներկայացնելու գործիքների, սարքերի, սարքավորումների և հաստոցների խնամքի և շահագործման անվտանգության կանոնները, 5. բացատրելու տեխնոլոգիաների տարրերությունները և առանձնահատկությունները, 6. բացատրելու հարգարոշմի որոշման եղանակը և կարգը, 7. Ճանաչելու հայկական ուկերչական հնագույն նմուշները 	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու նախագծային կանոնների իմացություն, 2. Ճանաչելու մետաղամշակման գործիքները, 3. ցուցադրելու մետաղամշակման գործիքների օգտագործման եղանակները 4. Ներկայացնելու գործիքների, սարքերի, սարքավորումների և հաստոցների խնամքի և շահագործման անվտանգության կանոնները, 	

<p>5. բացատրելու տեխնոլոգիաների տարրերությունները և առանձնահատկությունները,</p> <p>6. բացատրելու հարգադրոշմի որոշման եղանակը և կարգը,</p> <p>7. ձանաչելու հայկական ոսկերչական հնագույն նմուշները</p>
<p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. պահպանելու սարքերի, սարքավորումների
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները</p> <p>Ա2. Ձանաչելու արվեստի ակնառու գործիքների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի</p> <p>Ա3. Բացատրելու ԴԿՍ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները</p> <p>Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը</p> <p>Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները</p> <p>Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները</p> <p>Բ6. Պատճենելու ԴԿՍ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ</p> <p>Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագործության գործոնները</p> <p>Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները</p>
<p>11. Գիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. խոսքային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 8. վերահսկողության մեթոդները</p>
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Առարկան գնահատվում է առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինքնուրույն աշխատանքներ՝ 8 միավոր, 2. մասնակցություն՝ 3 միավոր, 3. եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր:
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ներածություն: Մետաղի գեղարվեստական մշակում առարկան: Թեմա 2. Մետաղի գեղարվեստական մշակման պատմությունից. հայկական ոսկերչություն և արծաթագործության պանդույթներ: Թեմա 3. Արտասահմանյան առաջադեմ ձեռնարկություններ: Թեմա 4. Իրերի նախնական էսքիզագործման հիմնական կանոնները: Էսքիզների կատարում: Թեմա 5. Մետաղի մշակման տեսակները և մեթոդները: Թեմա 6. Էսքիզների փոխանցումը մետաղյա նախապատրաստվածքի մակերեսին /մեթոդների բազմազնությունը/: Թեմա 7. Անվտանգության կանոնների պահպանումը և դրա կարևորությունը: Թեմա 8. Չափագրում: Թեմա 9. Մետաղի մշակման ժամանակակից տեխնոլոգիաներ: Թեմա 10. Մետաղի մշակման գործիքներ, սարքեր և սարքավորումներ: Թեմա 11. Մետաղի ընտրություն և սկզբնական մշակում: Հարգադրոշմի որոշում: Թեմա 12. ԴԿՍ առարկաների նախագծում և ձևավորում ազգային զարդարմութիվներով: Էսքիզի տեղափոխում նյութի վրա և մակերեսային փորագրություն:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ա. Բ. Գևորգյան, Արհեստներն ու կենցաղը հայկական մանրանկարներում, Երևան, 1973: 2. Ա. Ս. Դավթյան, Դրվագներ հայկական միջնադարյան կիրառական արվեստի պատմությունից, Երևան, 1981: 3. Ա. Գլուխո, Օ. Իգլինա, Современное ювелирное искусство, М., 2004. 4. Բ. Տ. Նикифоров, В. В. Чернов, Ювелирное искусство, высшее образование, 2006. 5. Բ. Ա. Աբրամյան, Ювелирное искусство Армении, С ДРЕВНЕЙШИХ ВРЕМЕН ДО НАШИХ ДНЕЙ, 1983. 6. Բ. Ի. Մарченков, Ювелирное дело, Практическое пособие, 3-е изд, перераб. и доп, М., 1992.

7. Д. Стоун, Ювелирная энциклопедия. Драгоценные камни, виды изделий, Издательский дом Кристалл, Санкт-Петербург, 2008.
8. С. В. Простаков, Ювелирное дело - учебный курс, Издательство: Ростов н/Д., Феникс, 1999.
9. С. Н. Зубрилина, Справочник по ювелирному делу, Издательство: Ростов н/Д., Феникс, 2006.
10. Э. Бреполь, Теория и практика ювелирного дела, М., Книга по Требованию, 2013.

1. 0403/B41	2. Նկարչություն -4	3.9 ECTS կրեդիտ
4. 8 ժամ/շաբ.	5. 12/108/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթանալ գանգի, տաշվածքով գիպսե գլխի անատոմիական կառուցվածքին, ուսանողներին սովորեցնել գծանկարել մարդու գանգ, տաշվածքով և անատոմիական գլուխ, կատարել դեկորատիվ ստեղծագործական աշխատանքը Ուսանողներին սովորեցնել իրենց գեղանկարչական աշխատանքների վերաբերյալ կատարել քննակումներ, վերլուծություններ առաջարկանքները հասցնելով տրամարքանական ավարտին: Մի քանի առարկաներով կատարելու գեղանկարի ստեղծագործական աշխատանքներ, քաղաքային կամ գյուղական պատկերներով նկարել դեկորատիվ գունավորված բնապատկերները		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. գծանկարի միջոցով կատարել նախանկարներ և ձեպանկարներ,		
2. ուսումնասիրել հեռանկարը, լույսը, ստվերը, գիծը, տոնը որպես ամբողջական միջավայր,		
3. ուսումնասիրվող իրերի համադրությամբ ստանալ մեկ ընդհանրական պատկեր՝ հորինվածքային-դեկորատիվ աշխատանք,		
4. գունախաղի տաք և սառը տոնների միջոցով ստանալ եռաչափ տարածություն:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն.		
1. ներկայացնելու գծանկարի հորինվածքում հեռանկարի կառուցման ձևերը,		
2. ներկայացնելու և մեկնաբանելու գծանկարի հեռանկարում իրերի ու առարկաների կրածումն առանձնահատկությունները,		
3. գեղանկարում ներկայացնելու տարրեր նյութականությամբ առարկաների յուրահատկությունները,		
4. բացատրելու գեղանկարչական նյութը դեկորատիվության հասցնելու առանձնահատկությունները,		
5. նշելու գեղանկարչական մի քանի նյութերով ստեղծագործական աշխատանքի առանձնահատկությունները		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. կատարելու գծանկարի նախանկարներ և ձեպանկարներ՝ տարրեր նյութերով,		
2. գծանկարում ստանալու ծավալ՝ գծի, տոնի, լույսի և ստվերի օգնությամբ,		
3. կատարելու համաշափ, գրագետ, վերլուծական կառուցում,		
4. հասցնելու առաջարկաները տրամարքանական ավարտուն տեսքի,		
5. կատարելու դեկորատիվ հորինվածքային ձեպանկարներ, ավարտուն նախանկարներ,		
6. կատարելու գունատոնային, գունածավալային հստակ, ներդաշնակ համադրում,		
7. գունանկարում պատկերվող նյութի վերաբերյալ կատարելու հետազոտական աշխատանքներ և օգտագործելու դրանք ստեղծագործական աշխատանքներում,		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունները.		
Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի		
Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու նկարչության հնարները և բացատրելու դրանց ընտրությունը		
Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը		
Բ4. Ստեղծելու և վերաբերյալ դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները		
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. խոսքային մեթոդները, 2. գննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները		

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր։ Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է 8 միավոր և 3 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար։

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Գծանկարչություն 1

Թեմա 1. Մարդու գանգ՝ կտորի ծալքի համադրությամբ։ Նախնական ձեպանկարների, նախանկարների կատարում։ Թեմա 2. Մարդու բնական կամ գիպսե գանգի դեկորատիվ ծավալապաշտական աշխատանք։ Կատարել նախանկարների Թեմա 3. Ա. Դյուլերի տաշվածքով մեթոդական գլուխ՝ կտորի համադրությամբ։ Թեմա 4. Մարդու գիպսե անատոմիական գլուխ։ Մարդու գիպսե գլխի ուսումնասիրում վարպետների գծանկարներից։ նախանկարներ և ձեպանկարներ կրկնօրինակում։ Թեմա 5. Գիպսե գլուխ (Վոլտեր, Սոկրատ, Գատամելատ, Վեներա, Հերա) 2 դիրքից՝ մեկ թղթի վրա։

Գունանկարչություն 2

Թեմա 2.1. Նատյուրմորտ սափորով, մրգով՝ դրված լուսամուտագողին՝ դրսի բնապատկերով։ Թեմա 2. 2. Նատյուրմորտ գիպսե կամ բնական գանգով, երաժշտական գործիքով, մոմակալով՝ մոխրագույն (կապույտ) տոնայնությամբ կտորի ծալքերով։ Թեմա 2. 3. Նատյուրմորտ կենցաղային իրերով, գրենական պիտույքներով, լիմոնով, ափսեով՝ կապույտ տոնայնությամբ ծալքերի համադրությամբ։ Թեմա 2.4. Քաղաքային կամ գյուղական բնապատկեր՝ դեկորատիվ գունեղ գունավորմամբ։ Թեմա 2. 5. Մի քանի առարկաներով ստեղծագործական աշխատանք կուրիստական կոնցեստով։

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Բելով Ն., Գծանկարի տեխնիկայի հիմունքներ, 2012։
2. Չովանի Չիվարդի, Գծանկարչություն: Ամբողջական ուղեցույց, 2015։
3. Բարщ Ա., Наброски и зарисовки, М., 1970.
4. Белов Н., Кузин В. С., Наброски и зарисовки, М., 1981.
5. Ли Н. Г., Основы учебного академического рисунка, М., 2006.
6. Ли Н. Г., Голова человека основы академического рисунка, 2010.
7. Лушников Б. В., Рисунок. Портрет, М., 2002.
8. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984.
9. Основы техники рисунка, 2012.
10. Петр Ревякин, Техника акварельной живописи, 2017.
11. Ростовцев Н.Н., Рисунок. Живопись. Композиция: Хрестоматия. под ред. М., 1989 .
12. Рисунок фигуры человека. Техника и материалы, под ред. Грега Элберта, М., 1998.

1. 0403/B42	2. Արվեստի պատմություն-2 /ՀԲ	3. 6. ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 78/0/12	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին անհրաժեշտ գիտելիքներ հաղորդել արևմտաեվրոպական երկրների՝ Իտալիայի, Նիդեռլանդների, Գերմանիայի, Ֆրանսիայի և Իսպանիայի վերածնության դարաշրջանի արվեստի, XVII դարի եվրոպական առաջատար գեղարվեստական դպրոցների, XVIII-XIX դդ. Եվրոպական արվեստի և ոճական ուղղությունների մասին, ձևավորել գիտելիքներ XIX-XXI դդ. արևմտաեվրոպական և ոռուական գեղարվեստական ուղղությունների /ուշակամ, իմարեսիոնիզմ, պոստիմպրեսիոնիզմ, սիմվոլիզմ, մոդեռնի /էքսպրեսիոնիզմ, կուրֆիզմ, արստրակցիոնիզմ, ֆուլիզմ, ֆուտորիզմ, դադաիզմ, սյուրռեալիզմ/, պոստմոդեռնիզմ/վիդեօ-արտ, պերֆորմանս, գրաֆֆիտ, կոնցեպտուալ արվեստ, բողի արտ, կինետիկ արվեստ, ակցիոնիզմ, ֆլեշմոր/, մասնավոր հավաքածուների և աճուրոի տների, XX-XXI դդ. Ճարտարապետության և քանդակագործության հիմնական միտումների վերաբերյալ, ծանոթացնել XVIII-XXI դդ. հայ արվեստի պատմությանը, առանձնահատկություններին Հայաստանում և Սփյուռքում, ցույց տալ հայ ստեղծագործ մտքի տեղն ու դերը տվյալ ժամանակաշրջանի արվեստում:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ուսանողներին ընկալելի դարձնել XV-XIX դդ. արվեստի պատմության օրինաչափությունները, մոդեռնիստական, պոստմոդեռնիստական ուղղությունները, դրանց զարգացման առանձնահատկությունները,		
2. Ուսանողներին ծանոթացնել XV-XIX դդ. արվեստի կարևոր հուշարձաններին և համաշխարհային հոչակ վայելող արվեստագետների ստեղծագործություններին		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. Ներկայացնելու XV-XXI դդ. արվեստի պատմության ուսումնասիրության առարկան, դրա զարգացման առանձնահատկությունները, տեղն ու դերը համաշխարհային քաղաքակրթության մեջ,		
2. մատնանշելու XV-XXI դդ. համաշխարհային արվեստի հիմնական շրջանները, ոճերը,		
3. թվարկելու XV-XXI դդ. արվեստի հանրահայտ արվեստագետներին և նրանց գլուխգործոցները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. Վերլուծելու նշված դարաշրջանների հայ և համաշխարհային հանրահայտ արվեստագետների ստեղծագործությունները, նշելու նրանց տեղն ու դերը համաշխարհային մշակույթի զարգացման մեջ,		
2. բացատրելու և հիմնավորելու արվեստի դաստիարակության պատմական դերը,		
3. ներկայացնելու XV-XXI դդ. հայ և համաշխարհային արվեստների պատմությունը մշակութային միջոցառումների, բանավեճերի ժամանակ:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. համեմատելու և գնահատելու XV-XXI դդ. արտասահմանյան և հայ առաջատար արվեստագետների գործունեությունը,		
2. իրականացնելու ստեղծագործությունների դիտում, հետազոտական արդյունքների ամփոփում:		
10. Դասընթացը ձևավորում է <u>կրթական ծրագրի</u> հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:		
Ա2. Հանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի		
Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողությունը		
10. Դասընթացը ձևավորում է <u>կրթական ծրագրի</u> հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1 Միջավայրի, արդյունաբերական և հազուատի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացությունը		
Ա2 Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:		
Գ2 Աշխատել թիմում, արդյունավետ շփվել գործնակերների, դեկավարության և պատվիրատունների հետ,		

պատասխանատվություն կրել թիմի աշխատանքի արդյունքների համար:

Գ4 Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնել անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն),

2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն),

3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն),

4. ձանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),

5. խնտերական-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է եզրափակիչ գնահատումով՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 8 միավոր՝ յուրաքանչյուրը 4 միավոր արժեքով, 4 միավոր տրվում է ինքնություն աշխատանքների համար և եզրափակիչ քննությանը տրվում է 8 միավոր /նախապես տրամադրված հարցաշարերի հարցերի շուրջ բանավոր քննություն/ Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր/

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Համաշխարհային արվեստի պատմություն

Թեմա 1.1 Վերածննդի արվեստը Խոախայում: Թեմա 1.2 Պրոտոռենեսանս: Վաղ վերածնունդ: Թեմա 1.3 Բարձր վերածնունդ: Թեմա 1.4 Վերածնունդը Վենետիկում: Թեմա 1.5 Հյուսիսային վերածնունդ. Վերածննդի արվեստը Նիդեռլանդներում, Գերմանիայում և Ֆրանսիայում: Թեմա 1.6 Ռուսական արվեստը XV–XVII դդ.: Թեմա 1.7 Եվրոպական արվեստը XVII դարում /Խոախա, Հոլանդիա, Ֆլանդրիա, Իսպանիա, Ֆրանսիա/: Թեմա 1.8 XVIII–XIX դդ Եվրոպական արվեստը /Ֆրանսիա, Անգլիա, Իսպանիա/: Թեմա 1.9 Ռուսական արվեստը XIX դարի սկզբին: Թեմա 1.10 Ռուսական արվեստը XIX դարի վերջին. ռուս ռեալիստ նկարիչները /պերեղվիժնիկներ/: Թեմա 1.11. Ֆրանսիական արվեստը XIX դարի վերջին /իմպրեսիոնիզմ, պոստիմպրեսիոնիզմ/: Թեմա 1.12. XX դարի մոդեռնիստական ուղղությունները /Անրի Մատիսս, Պարլ Պիկասո, Սալվադոր Դալի/: Թեմա 1.13. Ռուսական արվեստը XIX–XX դդ. սահմանագլխին. /«Ռուս նկարիչների միություն», «Միր իսկուսատվա», «Գոլորայա Ռոզա», «Բուրնովի վալետ» խմբավորումները, ռուսական ավանդարդը. Վ. Կանդինսկի, Կ. Մալեվիչ, Մ. Չագալ/: Թեմա 1.14 XXI դարի սկզբի արվեստի հիմնական ուղղությունները:

Հայ արվեստի պատմություն

Թեմա 2.1 Հովհանքանյաններ: Թեմա 2.2. Հայաստանի արվեստը XIX դարում / Հ. Այվազովսկի, Գ. Բաշինջայան, Վ. Սուրենյան/: Թեմա 2.3 Հայկական արվեստը XIX դ. Վերշին և XX դարասկզբին /Հ. Արծաթապանյան, Ս. Աղաջանյան, Փ. Թերլեմեզյան, Ե. Թադևոսյան, Վ. Խոջաբեկյան, Գ. Գայֆեձյան, Գ. Յակովով, Ե. Ուկան, Հ. Գյուրջյան/: Թեմա 2. 4. Հայաստանի XX դարի առաջին կեսի արվեստը /Ս. Թամանյան, Ս. Սարյան, Հ. Կոջոյան, Ս. Սարգսյան, Ե. Քոչար, Է. Խաբեկյան/: Թեմա 2. 5 Հայաստանի XX դարի երկրորդ կեսի արվեստը /Զ. Զարգարյան, Գ. Խանջյան, Ս. Ավետիսյան, Ս. Շիրազ, հայկական գրաֆիկան, գրքային նկարազարդումներն ու պլակատը: Թեմա 2.6 Սփյուռքահայ նկարիչներ /Էդգար Շահին, Գառզու, Արշիլ Գորկի, Ռ. Շիշմանյան, Ժանսեմ/: Թեմա 2.7 Արդի հայ արվեստ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Վ., Համաշխարհային և հայ պատմության ուղեցույց, Եր., 2005]

2. Կուզմինա Ս., Մալցևա Ն., Արտասահմանյան արվեստի պատմություն, Եր., 2003]

3. Աղասյան Ա., Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Ս., Ղազարյան Վ., Հայ արվեստի պատմություն, Ե., 2009]

4. Մկրտչյան Շ., Լեռնային Ղարաբաղի պատմաճարտարապետական հուշարձանները, Ե., 1985]

5. Թորամանյան Թ., Նյութեր հայկական ճարտարապետության պատմություն, հ.2, Եր., 1942]

6. Մարտիկյան Ե., Հայկական կերպարվեստի պատմություն, գիրք Ա.Բ.Գ, Եր., 1971-1978]

7. Հակոբյան Հ., Կորիմազյան Է, Հայկական մանրանկարչություն, Եր., 1987]

8. Կոլպինսկի Յ.Դ., Պամյանու միջազգային մատուցություն, Եր., 1987.

1. 0404/B27	2. Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում-4	3. 4 ECTS կրեալիս
4. 4ժամ/շաբ.	5. 8/52/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է՝

ուսանողին սովորեցնել տարբեր եղանակներով նկարազարդել գործվածքներ /հանգուցային, դաշվածքային, սառը բատիկ, տաք բատիկ/:

Դասընթացի խնդիրները՝

- սովորեցնել ձանաձել և տարբերակել բատիկի համար նախատեսված գործիքներն ու նյութերը,
- սովորեցնել կառուցել գործվածքի գեղարվեստական նկարազարդման համար տեխնիկական նկարներ՝ հաշվի առնելով առանձնահատկությունները և զարդամուտիվները,
- ստեղծել բատիկի եղանակով կատարված ստեղծագործական աշխատանքներ /գլխաշոր-վզկապ, սփոռցներ, պանոն/:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. Ձանաչելու բատիկի տեսակները՝ ըստ կատարման եղանակի,
2. Ձանաչելու բատիկի նյութերը և բացատրելու դրանց առանձնահատկությունները,
3. Ներկայացնելու բատիկի զարգացման պատմությունը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. Էսքիզների կամ այլ պատկերների հիման վրա կառուցելու գործվածքի գեղարվեստական նկարազարդման տեխնիկական նկարներ և օգտվելու դրանցից,
2. գործվածքի գեղարվեստական նկարազարդման աշխատանքներում կիրառելու նյութերն ու գործիքները,
3. տաք բատիկի համար պատրաստելու պարաֆինային խառնուրդ,
4. կատարելու գործվածքի գեղարվեստական նկարազարդման գործնական աշխատանքներ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

5. պահպանելու անվտանգության կանոնները:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները

Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու նկարչության հնարները և բացատրելու դրանց ընտրությունը

Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնարաններու դրանց իմաստային նշանակությունը

Բ4. Ստեղծելուև կիրառարդելու կորպատիվ-կիրառական արվեստի առարկաները՝ ինքնուրույնընտրելով էխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները

Բ7. Հիմնելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ1. Հայերեն և երկու օսար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցադրելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները

Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն),
2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն),
3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն),
4. ձանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոշողական),
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց ընթացիկ ընտրությունների գնահատման

1. ինքնուրույն աշխատանքներ՝ առավելագույնը 8 միավոր, 2. մասնակցություն՝ առավելագույնը 3 միավոր, 3. եղափակիչ քննություն՝ առավելագույնը 9 միավոր:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Ներածություն: Թեմա 1.Բատիկը որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի տեսակ, նրա ծագումը, զարգացման պատմությունը: Թեմա2.Գործվածքների նկարազարդման հանգուցային եղանակները: Թեմա 3.Գործվածքների նկարազարդման դաշվածքային եղանակները: Թեմա 4. Սառը բատիկի տեխնիկական կիրառումը գործվածքների նկարազարդման մեջ: Թեմա 5. Գործվածքների նկարազարդումը տաք բատիկի եղանակով: Բոլոր գործնական աշխատանքները կատարվում են դասախոսի կողմից հաստատված նախանկարների հիման վրա:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Зотова Н. В., Батик. Ростовъ по ткани + DVD, Уч. пособие, Санкт-Петербург, 2019. 2. Соколова О., Волшебный мир батика, Феникс, Ростов-на-Дону, 2013. 3. ПерелешинаИ.,Батик. От основ к импровизации. Законы композиции и цвета. Холодный батик. Горячий батик и др, Паритет, М., 2008. 4. Дворкина И. А., Батик. Холодный. Горячий. Узелковый, М.: Радуга, 2008.. https://www.books.ru/batik-9000333/?lite=1		
1.0404/ B28 4.4 ժամ/շաբ. 6.5-րդ կիսամյակ	2. Խեցեգործություն-1 5.4/56/0 7.7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	3.4 ECTS կրեդիտ
8. Դասընթացի նպատակն է որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի մի ճյուղի ուսանողներին ծանոթացնել խեցեգործությանը՝ ապահովելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներով աշխատելու անհրաժեշտ հմտություններ և գիտելիքներ:	Դասընթացի նախիրները. 1. ծանոթացնել խեցեգործության ծագման և զարգացման պատմությանը, 2. ձևավորել ազգային մտածելակերպ՝ ծանոթացնելով պատմական հայկական խեցեգործական իրերի նշանակությանը, ազգային առանձնահատկություններին, 3. ուսանողների մոտ զարգացնել ստեղծագործական մտածողություն, ծավալատարածական ձևերի որոնման և պատկերման կարողություններ:	
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.	1. մեկնաբանելու խեցեգործության ծագման պատմությունը, 2. բացատրելու պատրաստվող իրերի նախազային կանոնները, 3. բացատրելու և նկարագրելու խեցեգործական մի քանի տեխնոլոգիաները /թրծում, ջնարակում/, 4. բացատրելու առարկայական տերմինաբանությունը, 5. ներկայացնելու խեցեգործության մեջ գործածվող նյութերի ֆիզիկական և քիմիական հատկությունները	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	1. ստեղծագործական աշխատանքներում ցուցադրելու պլաստիկ մասսայի պատրաստման, բրուտագործական հաստոցի օգտագործման, խազային նախշազարդման, չորացման, թրծման, ջնարակման եղանակները: 2. նախազելու և խեցեգործական մի քանի տեխնոլոգիաներով պատրաստելու խեցեգործական առարկաներ:	
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.	1. պահպանելու խեցեգործական վառարանների և հաստոցների շահագործման անվտանգության կանոնները:	
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.	Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաշափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարրեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի,	

խեցեգործության, տարազի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները

Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կրնցեպտուալ նախագծերի լուծումները

Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաները

Գ1. Հայերէն և երկու օսար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Դասընթացը գնահատվում է առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման

1. ինքնուրույն աշխատանքներ՝ առավելագույնը 8 միավոր,

2. մասնակցություն՝ առավելագույնը 3 միավոր,

3. եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը 9 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Ներածություն Թեմա 1. Ընդհանուր հասկացություն խեցեգործության մասին: Թեմա 2. Էսքիզների նախագծման հիմունքները Թեմա 3. Խեցեգործության մեջ գործածվող նյութերի ֆիզիկական և քիմիական հատկությունները Թեմա 4. Խեցեգործական նմուշների պատրաստման եղանակները: Թեմա 5. Անվտանգության կանոնների պահպանման կարնորությունը: Թեմա 6. Զարդանախշի կիրառումը խեցեգործական արվեստում: Թեմա 7. Դեկորատիվ արդաման: Թեմա 8. Նկարազարդ սկզբունքներ և պանոններ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Բրոյան Վ. Հ., Հայկական աղամաններ, Երևան 1986:
- Акунова П. Ф., Крапивина В. А., Технология производства и декорирование художественных керамических изделий, Москва, Высшая школа, 1984.
- Августиник А. И., Керамика, Л., 1975.
- Джеки Эткин, Керамика для начинающих, М., 2006.
- Долорес Рос, Керамика техники Приемы, М., 2003.
- Хойким Чаварра, Керамика своими руками, М., 2004.
- А. И. Миклашевский, Технология художественной керамики, Л., 1971.
- В. А. Малолетков, Керамика, часть первая, М., 2001, Керамика, советы начинающих часть второе, М., 2001.
- М. Пилар Новарро, Декорирование керамики, Ниола 21 век. 2005.
- Генадий Федотов, Глина и керамика, МСПЕ, 2005.
- Диана Фишар, Расписываем керамику, М., 2006.
- <https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Pottery?uselang=hy>

1.0404/ B29	2. Մետաղի գեղարվեստական մշակում-2	3.2 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5.2/28/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի մի ճյուղի ուսանողներին ծանոթացնել մետաղի գեղարվեստական մշակմանը ապահովելով անհրաժեշտ հմտություններ մետաղի դիզայնի, մոդելավորման և մշակման գործընթացներում: Ինչպես նաև ծանոթացնել հայտնի վարպետների աշխատանքներին և ժամանակակից առաջադեմ ձեռնարկություններին:

Դասընթացի խնդիրները.

- ծանոթացնել մետաղամշակման մեջ կիրառվող քիմիական միջոցներին,

<p>2. իրերի իրականացում նյութով՝ կիրառելով համապատասխան եղանակները /Գլանման սարքի օգտագործման եղանակ, փութսով թավվում, ապակի, գունավոր կավ, բնական և այլ քարատեսակներ, կաշի, փայտ, զոդում/,</p> <p>3. ծանոթացնել հավաքման աշխատանքներին,</p> <p>4. ծանոթացնել քարի գամման եղանակներին և փայլեցման աշխատանքներին:</p>
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացատրելու քիմիական միջոցների օգտագործման եղանակները, 2. բացատրելու ոսկեթափական և արծաթափորձական իրերի իրականացման եղանակները <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ստեղծագործական աշխատանքներում ցուցադրելու տարբեր նյութերով աշխատելու կարողություն, 2. ստեղծագործական աշխատանքներում ցուցադրելու քարի գամման և փայլեցման եղանակները:
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է <u>կորթական ծրագրի</u> հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները</p> <p>Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի</p> <p>Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները</p> <p>Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը</p> <p>Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները</p> <p>Բ5. Հիմնավորելու սեփական կրնցեպտուալ նախագծերի լուծումները</p> <p>Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ</p> <p>Գ1. Հայերեն և երկու օսար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները</p> <p>Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները</p> <p>Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խոսքային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 8. վերահսկողության մեթոդները
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Գնահատվում է առանց եզրափակիչ զնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ ըննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավորը Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ասուլումներին տրվում է 4 միավոր, ինքնուրույն աշխատանքների համար՝ 4 միավոր և 3 միավոր տրվում է մասնակցության համարը</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ծանոթացում քիմիական և այլ միջոցների հետ: Թեմա 2. Էսքիզի կատարման փուլում թեմայի ընտրություն /ա. դեկորատիվ զարդեր, բ. դեկորներ ինտերիերի և էքստերիերի համար, գ. մոդեռն և արստրակտ ոճի զարդեր, դ. հուշանվերներ/: Թեմա 3. Իրերի իրականացում նյութով՝ կիրառելով համապատասխան եղանակները /Գլանման սարքի օգտագործման եղանակ, փութսով թավվում, ապակի, գունավոր կավ, բնական և այլ քարատեսակներ, կաշի, փայտ, զոդում/ Թեմա 4. Հավաքման աշխատանքներ: Քարի գամում: Փայլեցում:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ա. Բ. Գևորգյան, Արհեստներն ու կենցաղը հայկական մանրանկարներում, Երևան, 1973: 2. Ս. Ս. Դավթյան, Դրվագներ հայկական միջնադարյան կիրառական արվեստի պատմությունից,

Երևան, 1981:

3. А. Гилодо, О. Иглина, Современное ювелирное искусство, М., 2004.
4. Б. Т. Никифоров, В. В. Чернов, Ювелирное искусство, высшее образование, 2006.
5. В. А. Абрамян, Ювелирное искусство Армении, С ДРЕВНЕЙШИХ ВРЕМЕН ДО НАШИХ ДНЕЙ, 1983.
6. В. И. Марченков, Ювелирное дело, Практическое пособие, 3-е изд, перераб. и доп, М., 1992.
7. Д. Стоун, Ювелирная энциклопедия. Драгоценные камни, виды изделий, Издательский дом Кристалл, Санкт-Петербург, 2008.
8. С. В. Простаков, Ювелирное дело - учебный курс, Издательство: Ростов н/Д., Феникс, 1999.
9. С. Н. Зубрилина, Справочник по ювелирному делу, Издательство: Ростов н/Д., Феникс, 2006.
10. Э. Бреполь, Теория и практика ювелирного дела, М., Книга по Требованию, 2013.

1.0404/ В30	2.Մանրանկարչություն-1 /ՀԲ	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5.10/50/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել հայկական մանրանկարչության պատմությանը, դպրոցներին և ուղղություններին Կատարել մանրանկարների կրկնօրինակներ և ստեղծագործական աշխատանքները Ծանոթացնել հետազոտական աշխատանք կատարելու մեթոդներին		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ուսումնասիրել հայկական մանրանկարչական դպրոցների ոճական առանձնահատկությունները,		
2. կատարել բուսական, երկրաչափական, կենդանական և մարդակերպ զարդամուտիվների կրկնօրինակներ,		
3. ստեղծել նոր զարդամուտիվներով մանրանկարները		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. Ճանաչելու տարբեր հայկական մանրանկարչական դպրոցների ոճական առանձնահատկությունները,		
2. Ճանաչելու տարբեր հայկական մանրանկարչական դպրոցների մանրանկարիչներին և ստեղծագործությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. կրկնօրինակելու տարբեր բուսական, երկրաչափական, կենդանական և մարդակերպ զարդամուտիվներ,		
2. ստեղծագործական աշխատանքներում օգտագործելու հայկական ավանդական մանրանկարների զարդերն ու մոտիվները,		
3. ստեղծագործական աշխատանքներում պահպանելու մանրանկարի պատկերագրման կարգը		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. կատարելու ինքնուրույն և խմբային հետազոտական աշխատանք և արդյունքները ներկայացնելու տպագիր կամ էլեկտրոնային ձևավորված տարբերակով		
10. Դասընթացը ձևավորում է <u>կրթական ծրագրի</u> հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները		
Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժամաների		
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները		
Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնարաններու դրանց իմաստային նշանակությունը		
Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները		
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները		
Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ		
Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն		

<p>հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները</p> <p>Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը:</p> <p>Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողությունը</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. խորային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները, 10. Հետազոտական մեթոդները:</p>		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Դասընթացը գնահատվում է եզրափակիչ գնահատումով.</p> <p>1. 1-ին ընթացիկ՝ առավելագույնը 4 միավոր,</p> <p>2. 2-րդ ընթացիկը հետազոտական աշխատանք է՝ առավելագույնը 4 միավոր, գնահատման հետևյալ բաղադրիչներով.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ արդիականություն, ինքնուրույնություն, ✓ արդյունքների հիմնավորվածություն, հավաստիություն, ✓ արդյունքների որակական վերլուծություն, ✓ բանավոր ներկայացում, ✓ համապատասխան եզրակացությունների առկայություն, <p>3. մասնակցություն՝ առավելագույնը 3 միավոր,</p> <p>4. եզրափակիչ ընտություն՝ առավելագույնը 9 միավոր:</p>		
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ներածություն Հայկական մանրանկարչական դպրոցները և դրանց ոճային առանձնահատկությունները /Վասպուրական, Կիլիկիա/ Թեմա 2. Երկրաշափական զարդամուտիվներ Թեմա 3. Բուսական զարդամուտիվներ: Թեմա 4. Կենդանական զարդամուտիվներ Թեմա 5. Մարդակերպ զարդամուտիվները խորաններում/</p>		
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <p>1. Ս. Շ. Մնացականյան, Հայկական զարդարվեստ, Եր., 1955 </p> <p>2. Ս. Քյուրքչյան, Հայկական զարդարվեստ, Երևան, 2017:</p> <p>3. Հ. Հակոբյան, Վասպուրականի մանրանկարչություն, Երևան, 1982 </p> <p>4. Հ. Հակոբյան, Ս. Զանիկյան, Հայկական մանրանկարչություն, Երևան, 2019:</p> <p>5. Հ. Վ. Կարազյան, Ն. Ա. Ավագյան, Հայկական մանրանկարչություն, Երևան, 1992:</p> <p>6. Ռ. Գ. Դրամբյան Լ. Ա. Դուռնովա, Հայկական մանրանկարչություն, Երևան, 1969:</p> <p>7. Արմանական միջնադարության գործեր, Երևան, Առաջնային պատմական թանգարան, 1984.</p>		
1. 0404/ B31	2.Փայտի գեղարվեստական մշակում-1	3.4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 4/56/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի մի ճյուղի ուսանողներին ծանոթացնել փայտի գեղարվեստական մշակմանը՝ ապահովելով անհրաժեշտ հմտություններ փայտի գեղարվեստական ձևավորման և մշակման գործընթացներում, ինչպես նաև ծանոթացնել հայտնի ստեղծագործությունների հետը		
<p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ծանոթացնել փայտի տեսակների հետ, 2. տրամադրել տեղեկատվություն ընդիանուր և հայկական փայտարվեստի պատմությունից և նրա ավանդույթներից, 3. սովորեցնել համապատասխան զարդանախշերը կիրառել փայտել մակերևույթների վրա, 4. սովորեցնել տեխնիկապես հմուտ կերպով կատարել նախանկարներ երկրաշափական, բուսական և այլ ձևերի ստեղծագործական նյութի մշակման հիման վրա, 5. սովորեցնել կատարել գործնական փորագրություններ փայտի գեղարվեստական մշակման պարզ և բարդ եղանակներով 		

<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.</p> <ol style="list-style-type: none"> թվարկելու փայտի տեսակները, ներկայացնելու ընդհանուր և հայկական փայտարվեստի պատմությունը և նրա ավանդույթները, գործնական մասնագիտական կարողություններ. <ol style="list-style-type: none"> երկրաշափական, բուսական և այլ ձևերի կիրառմամբ կատարելու նախանկարներ, ընտրելու փայտանյութի տեսակները և էսքիզները տեղափոխելու փայտանյութի վրա, կատարելու գործնական փորագրություններ փայտի գեղարվեստական մշակման պարզ և բարդ եղանակներով <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.</p> <ol style="list-style-type: none"> պահպանելու փայտամշակման հաստոցների և գործիքների շահագործման անվտանգության կանոններ:
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է <u>կրթական ծրագրի</u> հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները</p> <p>Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի</p> <p>Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները</p> <p>Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը</p> <p>Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները</p> <p>Բ5. Հիմնավորելու սեփական կրնցեպտուալ նախագծերի լուծումները</p> <p>Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ</p> <p>Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները</p> <p>Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները</p> <p>Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. խոսքային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 8. վերահսկողության մեթոդները</p>
<p>12. Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.</p> <p>Դասընթացը գնահատվում է առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման</p> <p>1. ինքնուրույն աշխատանքներ՝ առավելագույնը 8 միավոր,</p> <p>2. մասնակցություն՝ առավելագույնը 3 միավոր,</p> <p>3. եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը 9 միավոր:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ներածություն Փայտի գեղարվեստական մշակման պատմությունիցը Թեմա 2. Հայկական փայտի փորագրության ավանդույթների ուսումնասիրում Ուսույն փորագրությունների տարրերությունը Թեմա 3. Փայտանյութի տեսակները և ընտրություն Էսքիզի տեղափոխում նյութի վրա: Թեմա 4. Ծանոթացում երկրաշափական փորագրության տեսակի հետո /Երկրաշափական զարդամուտիվների էսքիզների կառուցում և մշակում Երկրաշափական տարրերով ժապավենաձև և վարդապատճենաձև գործնական փորագրություն/ Թեմա 5. Ծանոթացում բուսական կառուցված զարդամուտիվների հորինման կառուցման առանձնահատկություններին /Բուսական զարդամուտիվների էսքիզների կառուցում և մշակում/ Բուսական տարրերով գործնական փորագրություն/ Թեմա 6. Աշխատանքների պաշտպանիչ շերտի մշակում</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p>

- Հ. Ազատյան, Փայտի գեղարվեստական փորագրություն, Հայպետհրատ, 1961 թ.՝
- Ս. Ս. Դավթյան, Դրվագներ հայկական միջնադարյան կիրառական արվեստի պատմությունից, Երևան, 1981:
- Ս. Ղազարյան, Փայտի գեղարվեստական փորագրությունը Հայաստանում, Երևան, 1990:
- Կ. Ա. Տումանյան, Ռезчикам по дереву, альбом орнаментов, выпуск IX, Москва, народное творчество, 2004.
- Ա. Վ. Մայսլիմ, Ա. Ս. Պերմյակօ, Ռезчикам по дереву, альбом орнаментов, выпуск VIII, Москва, народное творчество, 2004.
- Ի. Ի. Յակովլեվ, Յ. Դ. Օրլովա, Ռезба по дереву, Москва, Искусство, 1974.
- Տ. Ա. Մատվեևա, Մозайка и резба по дереву, Москва, Высшая школа, 1978.

1. 0403/B43	2. Նկարչություն – 5	3. 10 ECTS կրեդիտ
4. 10 ժամ/շաբ.	5. 14/136/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է սովորեցնել ուսանողներին կատարել գլխի տարածական, ծավալային պատկերում՝ Կատարել դեկորատիվ ստեղծագործական աշխատանքը՝ Կատարել ձեպանկարներ, նախանկարներ՝ Ձևավորել սեփական կարծիք ու վերլուծական մտածողություն:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. գծանկարի միջոցով նկարել նատյուրմորտ՝ գիպսե գլխի առկայությամբ,		
2. ուսումնասիրել գիծը, տոնք, լույսը և ստվերը,		
3. օգտագործել հեռանկարը՝ որպես ծավալի վերաբարձրման արտահայտչամիջոց,		
4. տարբեր մեթոդներով ուսումնասիրել դիմանկարը շրջապատում,		
5. տիրապետել տարբեր նյութերով աշխատելու տեխնիկաներին,		
6. հասկանալ գունանկարի առանձնահատկությունները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. գծանկարի միջոցով նկարելու մարդու գլխի համաշափությունները՝ ցուցադրելով նրա կառուցվածքը,		
2. համակցելու գիպսե գլուխը տարբեր առարկաների և կենցաղային իրերի հետ,		
3. բացատրելու գծանկարում ծավալների ստացման տրամաբանությունը և մեթոդները,		
4. ձանաշելու գեղանկարչության համաշխարհային լավագույն օրինակները,		
5. բացատրելու գեղանկարում սեփական մտահացումները, նախանկարներն ու աշխատանքները,		
6. մասնագիտորեն ճշշտ արտահայտելու, բացատրելու սեփական մտքերը և ստեղծագործությունները՝ գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. գծանկարում կառուցելու մարդու գիպսե գլուխ՝ կենցաղային իրերի համադրությամբ,		
2. կատարելու տոնային, գծային աշխատանք,		
3. հմտորեն աշխատելու ջրաներկով, յուղաներկով, այլ նյութերով,		
4. կատարել աշխատանքներ տարբեր նյութականություն ունեցող իրերով՝ պատկերելով բնորոշ հատկությունները		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի		
Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու նկարչության հնարները և բացատրելու դրանց ընտրությունը		
Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները. մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը		
Բ4. Ստեղծելու և վերաբարձրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները		
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. խոսքային մեթոդները, 2. գնանական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադարսական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները		

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է առավելագույնը 4, իսկ 2-րդին առավելագույնը 5 միավոր։ Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է առավելագույնը 8 միավոր և առավելագույնը 3 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար։

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Գծանկարչություն 1

Թեմա 1.1. Գիպսե դիմակ կտորի ծալքի համադրությամբ։ Նախանկարներ, ձեպանկարներ գիպսե դիմակից։ Թեմա 1.2. Նատյուրմորտ գիպսե դիմակով, կենցաղային իրերով, երաժտական գործիքով, մրգով՝ կտորի ծալքի համադրությամբ։ Թեմա 1.3. Գիպսե գլուխ (Վոլտեր, Սոլրատ, Գատամելատ, Վեներա, Հերա) կարպետի համադրությամբ։ Նախանկարներ և ձեպանկարներ։ Թեմա 1.4. Գիպսե գլխով նատյուրմորտ՝ վերլուծական մոտեցմամբ (Վոլտեր, Սոլրատ, Գատամելատ, Վեներա, Հերա)։ Մեծ վարպետների գծանկարներից դիմանկարի կրկնօրինակումներ։ Թեմա 1.5. Գիպսե գլխով նատյուրմորտ՝ դեկորատիվ ստեղծագործական, ծավալապաշտական աշխատանքներ։

Գունանկարչություն 2

Թեմա 2.1. Նատյուրմորտ կենցաղային տարրեր նյութականություն ունեցող իրերով, կարպետով, մրգով՝ մեկ գույնով (գրիգալ) Թեմա 2.2. Նատյուրմորտ գիպսե դիմակով, կենցաղային առարկաներով, մեջր թղթե գլանակով կամ փշով սափորով՝ հակադիր գունավորվածությամբ կտորներով։ Թեմա 2.3. Նատյուրմորտ դեկորատիվ լուծումներով ու ձևերով։ Կատարել ձեպանկարներ ու նախանկարներ։ Թեմա 2.4. Պէներ քաղաքային տեսարանով՝ գունեղ դեկորատիվ լուծումներով՝ տաք տոնայնությամբ։ Թեմա 2.5. Դեկորատիվ հորինվածքային աշխատանք՝ թիթեռներ, խիտոնչներ թեմայով։

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Զովանի Չիվարդի, Գծանկարչություն, Ամբողջական ուղղեցույց, 2015։
2. Նիկոլայ Բելով, Գծանկարի տեխնիկայի հիմունքներ, 2012։
3. Բարщ Ա., Наброски и зарисовки, М., 1970.
4. Белов Н., Основы техники рисунка, 2012.
5. Бесчастников Н. П., Изображение растительных мотивов, М., 2004.
6. Кузин В. С., Наброски и зарисовки, М., 1981.
7. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984.
8. Николай Ли, Голова человека основы академического рисунка, 2010.
9. Прокофьев Н., Живопись. Техника живописи и технология живописных материалов, 2013
10. Петр Ревякин, Техника акварельной живописи, 2017.
11. Ростовцев Н. Н., Учебный рисунок, М., 1976.
12. Ростовцев Н.Н., Рисунок. Живопись. Композиция: Хрестоматия. под ред. М., 1989 .
13. Рисунок фигуры человека. Техника и материалы, под ред. Грега Элберта, М., 1998.
14. Сергеев А., Учебныйнатюрморт, М., 1955.

1.0404/B32	2.Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում-5 Հ/Բ	3.4 ECTS կրեդիտ
4. 4Ժամ/շաբ.	5. 4/56/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին սովորեցնելիայկական ավանդական գորգագործության կատարման եղանակները, նրա տեխնիկական նկարների հաշվարկային ձևեր։ Ծանոթացնել հետազոտական աշխատանք կատարելու մեթոդներին։		
Դասընթացի խնդիրները՝ <ul style="list-style-type: none">• ճանաչել հայկական գորգերը,• սովորեցնել կատարել նախագծային հաշվարկով էսքիզներ և տարբերակել ըստ սխեմատիկ կառուցվածքի,• վերհանել, հետազոտել, հավաքագրել նյութեր նախագծեր/, սխեմաներ, տեխնիկական նկարներ,• ճանոթացնել գորգի հանգույցների տեսակներին և գործվածքատեսակներին,• ճանոթացնելու գորգի հաստոցի հետ աշխատելու հմտություններին՝ հենման աշխատանքներ և ասպելու աշխատանքներ,• ճանոթացնելու գորգագործության գործիքների հետ աշխատելու հմտություններին,• ստեղծելորգի գործվածքով գործնականաշխատանքներ,• սովորեցնել գործել կրկնվող զարդանախաշեր, սովորեցնելնախապատրաստելելուն ըստկատարվողաշխատանքների։		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. ճանաչելու հայկական գորգերն ու դրանց տեսակները,
2. ճանաչելու և թվարկելու հայկական գորգերի տեսակները և ներկայացնելու դրանք ըստ իրենց անունների և կառուցվածքի,
3. բացատրելու թեկերի մշակման եղանակներն՝ ըստ կատարվող աշխատանքների:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. կիրառելու գորգագործության գործիքները,
 2. հմտորեն աշխատելու գորգի հաստոցի հետ՝ հենելու, ասպելու,
 3. կատարելու տեխնիկական հաշվարկներ,
 4. կատարելու հետազոտություններ, հավաքագրելու նյութեր և դրանք ցուցադրելու սիեմատիկ էսքիզներում,
 5. գործելու տեխնիկական տարբեր հյուսվածքներով գորգեր՝ նույնությամբ վերարտադրելով էսքիզի պատկերն ու հմտորեն օգտվելով հաշվարկային գծապատկերից,
 6. ստեղծելու և ոճավորելու սիեմատիկ և տեխնիկական պատկերներ:
- գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ
6. կատարելու հետազոտական արդյունքների ամփոփում,
 7. կատարելու թիմային առաջարրանք:
 8. պահպանելու անվտանգության կանոնները:

10. Դասընթացը ձևավորում է կորական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետադի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները

Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու նկարչության հնարները և բացատրելու դրանց ընտրությունը

Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը

Բ4. Ստեղծելուևկերարտադրելովէկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույնընտրելովտեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խորային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում եւ այլն),

2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում եւ այլն),

3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջարրանքի կատարում եւ այլն),

4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),

5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ եւ այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.

Դասընթացը գնահատվում է եզրափակիչ գնահատումով.

1. 1-ին ընթացիկ՝ առավելագույնը 4 միավոր,

2. 2-րդ ընթացիկը հետազոտական աշխատանք է՝ առավելագույնը 4 միավոր, գնահատման հետևյալ բաղադրիչներով.

✓ արդիականություն, ինքնուրույնություն,

✓ արդյունքների հիմնավորվածություն, հավաստիություն,

✓ արդյունքների որակական վերլուծություն,

✓ բանավոր ներկայացում,

✓ համապատասխան եզրակացությունների առկայություն,

3. մասնակցություն՝ առավելագույնը 3 միավոր,

4. Եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը 9 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

ներածություն

Թեմա 1.Հայկական գորգերի տեսակները: Թեմա2. Տեխնիկական նկարներ, հաշվարկային գծապատկերներ, էսքիզներ: Թեմա 3.Գորգագործական թելեր: Թելերի մշակում և նախապատրաստում: Հենք և միջնաթել: Հանգուցային թելեր: Թեմա 4.Հանգույցներ: Թեմա 5.Հաստատված էսքիզների հիմա վրա գորգի հյուսման աշխատանքներ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. ԻսրայելյանԱ, Հայկական գորգերն ու կարպետները, Եր., 2019:
2. Հայկական գորգեր, Եր., 1986:
3. Գայֆայան Ս., Միջիթարյան Լ., Հայկական միջնադարյան զարդարվեստը որպես ազգային տեքստիլ տեխնոլոգիաների ամրագրման միջոց, ՊԲՀ, 2002:
4. Գործվածքի հայտնության քառուղիներում, Հայկական կարպետի և ասեղնագործության ցուցադրություն, Փրկեալ ձեռագործ հայոց, Նարեկ Վան Աշուղաթոյանի հավաքածու, Եր., 2015:
5. Բանենչիկով Մ. Յ. Հարոճու դեկորատիվ արվեստ Զակավազիա և այլ մասեր, Մ, 1948.

1. 0404/ В33	2. Խեցեգործություն-2	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 12/78/0	
6. ըրտ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի մի ճյուղի ուսանողներին ծանոթացնել խեցեգործությանը՝ ապահովելով խեցեգործական առարկաների պատրաստման համար անհրաժեշտ հմտություններ և գիտելիք:		
Դասընթացի խնդիրները.		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. սովորեցնել ազգային մոտիվներով խեցեգործական իրեր պատրաստել, 2. ուսանողների մոտ զարգացնել ստեղծագործական մտածողություն, ծավալատարածական ձևերի որոնման և պատկերման կարողություններ: 	
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
	<ol style="list-style-type: none"> 2. բացատրելու պատրաստվող իրերի նախագծային կանոնները, 3. բացատրելու խեցեգործական տեխնոլոգիաները /թրծում, ջնարակում/: 	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. ստեղծագործական աշխատանքներում ցուցադրելու բրուտագործական տարբեր եղանակներ՝ ձեռքով պատրաստման, կադապարի և լցման, բրուտագործական հաստոցի վրա աշխատելու միջոցով, 2. ստեղծագործական աշխատանքներում ցուցադրելու շամոտով աշխատանքի առանձնահատկությունները: 	
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. պահպանելու խեցեգործական վառարանների և հաստոցների շահագործման անվտանգության կանոնները: 	
10. Դասընթացը ձևադրում է <u>կրթական ծրագրի</u> հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները		
Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիքների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի		
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագի, տիկինիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեխոդները		
Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը		
Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները		
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները		
Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի,		

խեցեգործության) առարկաները
Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները

11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
1. խորացին մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Առարկան գնահատվում է առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման
1. ինքնուրույն աշխատանքներ՝ առավելագույնը 8 միավոր,
2. մասնակցություն՝ առավելագույնը 3 միավոր,
3. եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը 9 միավոր:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Ժամանակակից խեցեգործությանը ներկայացվող պահանջները: Թեմա 2. Խեցեգործական նմուշների պատրաստում /Զերով պատրաստման եղանակ, բրուտագործական հաստոցի վրա աշխատելու միջոցով, կաղապարի և լցման եղանակով/: Թեմա 3. Շամուռված աշխատանքի առանձնահատկությունները:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.
1. Բղոյան Վ. Հ., Հայկական աղամաններ, Երևան 1986:
2. Ակунովա Պ. Փ., Կրապինա Վ. Ա., Տехнология производства и декорирование художественных керамических изделий, Москва, Высшая школа, 1984.
3. Августиник А. И., Керамика, Л., 1975.
4. Джеки Эткин, Керамика для начинающих, М., 2006.
5. Долорес Рос, Керамика техники Приемы, М., 2003.
6. Хойким Чаварра, Керамика своими руками, М., 2004.
7. А. И. Миклашевский, Технология художественной керамики, Л., 1971.
8. В. А. Малолетков, Керамика, часть первая, М., 2001, Керамика, советы начинающих часть второе, М., 2001.
9. М. Пилар Новарро, Декорирование керамики, Ниола 21 век. 2005.
10. Генадий Федотов, Глина и керамика, МСПЕ, 2005.
11. Диана Фишар, Расписываем керамику, М., 2006.
12. <https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Pottery?uselang=hy>

1.0404/ B34	2.Մանրանկարչություն-2	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 10/50/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել հայկական մանրանկարչության պատմությանը, դպրոցներին և ուղղություններին՝ Կատարել մանրանկարների կրկնօրինակներ և ստեղծագործական աշխատանքներ՝ Դասընթացի խնդիրները.		
1. ուսումնասիրել հայկական մանրանկարներում հորինվածքների կատարման և կառուցման առանձնահատկությունները,	2. կատարել խորանների կրկնօրինակներ՝ պահպանելով մանրանկարի պատկերագրման կարգը,	3. ստեղծել նոր զարդարմութիվներով մանրանկարներ և խորաններ՝
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.	1. Ճանաչելու տարբեր հայկական մանրանկարչական դպրոցների հեղինակների աշխատանքները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	1. կրկնօրինակելու խորաններ՝ պահպանելով դպրոցների ոճական առանձնահատկությունները, 2. ստեղծագործական աշխատանքներում օգտագործելու ավանդական հայկական մանրանկարների գարդեր և լուսանցագարդեր, 3. ստեղծագործական աշխատանքներում արտահայտելու ավանդական հայկական մանրանկարների ավանդույթները:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները
Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները
Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը
Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները
Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ
Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
1. Խոսքային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. իմբրային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները
12. Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.
Առարկան գնահատվում է առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման
1. ինքնուրույն աշխատանքներ՝ առավելագույնը 8 միավոր, 2. մասնակցություն՝ առավելագույնը 3 միավոր, 3. եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը 9 միավոր:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Լուսանցագարդերը գրքարվեստում: Թեմա 2. Տիտղոսաթերթերը հայկական մանրանկարներում Թեմա 3 Խորանները մանրանկարներում /Վասպուրական, Կիլիկիա/ Թեմա 4. Մանրանկարչությունը հայկական զաղթօջախներում:
14. Հիմնական գրականության ցանկ.
1. Ս. Բ. Գևորգյան, Արհեստներն ու կենցաղը հայկական մանրանկարներում, Երևան, 1973: 2. Ս. Շ. Մնացականյան, Հայկական զարդարվեստ, Երևան, 1955: 3. Ս. Քյուրքյան, Հայկական զարդարվեստ, Երևան, 2017: 4. Հ. Հակոբյան, Վասպուրականի մանրանկարչություն, Երևան, 1982: 5. Հ. Հակոբյան, Ս. Զանիլյան, Հայկական մանրանկարչություն, Երևան, 2019: 6. Հ. Վ. Կարավոյշյան, Ն. Ավագյան, Հայկական մանրանկարչություն, Երևան, 1992: 7. Ռ. Գ. Դրամբյան Լ. Ա. Դուռնովա, Հայկական մանրանկարչություն, Երևան, 1969: 8. Արմանական մանրանկարչություն, Երևան, 1984.

1.0404/B35	2.Համակարգչային գրաֆիկա	3.4 կրեդիտ
4. 4 ժամ	10 /50 / 0	
6- բդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորենել մասնագիտական խնդիրները լուծելու օգտվել համակարգչային գրաֆիկայի /Corel Draw/ն /Adobe Photoshop/ ծրագրերի հնարավորություններից Դասընթացի խնդիրները.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. տիրապետել Corel Draw ծրագրի գործիքակազմին, 2. պատառների, գրքերի կազմի նախագծում, 3. անհատական նախագծերի կազմում Corel Draw ծրագրի օգնությամբ, 4. տիրապետել Adobe Photoshop ծրագրի գործիքակազմին, 5. անհատական նախագծերի կազմում Adobe Photoshop ծրագրի օգնությամբ 		

<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.</p> <ol style="list-style-type: none"> Ներկայացնելու Corel Draw ծրագրի գործիքակազմը դրանց կիրառությունը, նպատակը, գործառույթները, ԴԿԱ անհատական նախագծեր կազմելու ժամանակ ընտրելու և բացատրելու Corel Draw ծրագրի գործիքակազմի ընտրությունը, Ներկայացնելու Adobe Photoshop ծրագրի գործիքակազմը, դրանց կիրառությունը, նպատակը, գործառույթները, անհատական կոլաժներ և տեքստեր կազմելու ժամանակ ընտրելու և կիրառելու Adobe Photoshop ծրագրի գործիքակազմը। <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Corel Draw ծրագրի օգնությամբ կատարելու պարզ և բարդ կոմպոզիցիաների կառուցումներ, Corel Draw ծրագրի օգնությամբ պատրաստելու և ներկայացնելու անհատական նպաստելու, Adobe Photoshop ծրագրի օգնությամբ կատարելու պարզ և բարդ ԴԿԱ առարկաների կառուցումներ।
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է <u>կրթական ծրագրի</u> հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Բ1. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները।</p> <p>Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու նկարչության հնարները և բացատրելու դրանց ընտրությունը।</p> <p>Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները।</p> <p>Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները।</p> <p>Բ6. Պատճեններու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ।</p> <p>Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով।</p> <p>Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները।</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> Խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը), զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը), գործնական մեթոդները (առաջադրանքների, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը), ինտերակտիվ-կառուցղական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, աշխատանք սկզբնադրությունների հետ), քննադատական մտածողության մեթոդները (տնային աշխատանքների վերլուծություններ), ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրություններով, ինտերնետային կայքերով)।
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Առարկան գնահատվում է առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման</p> <ol style="list-style-type: none"> ինքնուրույն աշխատանքներ՝ առավելագույնը 8 միավոր, մասնակցություն առավելագույնը 3 միավոր, եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը 9 միավոր:
<p>13. Համառոտ բովանդակություն:</p> <p>Թեմա 1. Corel Draw ծրագրերի գործիքակազմի ուսումնասիրում: Ծրագրի աշխատանքային բոլոր գործիքների կիրառությունը, նպատակը, գործառույթները: Թեմա 2. ԴԿԱ առարկայի էսքիզներ և նախագիծ: Թեմա 3. Անհատական պորտֆոլիոյի նախագծում: Թեմա 4. Adobe Photoshop ծրագրերի գործիքակազմի ուսումնասիրում Ծրագրի աշխատանքային բոլոր գործիքների կիրառությունը, նպատակը, գործառույթները: Թեմա 5. Զևափոխման աշխատանքներ JPEG-ների հետ (կոլաժ, որոշակի հատվածների ջնջում, գունափոխում)।</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ</p> <p>1. Corel Draw ծրագրի օնլայն դասագիրը հետևյալ հղմամբ՝ https://photoshop-master.ru/articles/</p>

1. 0404/ B36	2. Փայտի գեղարվեստական մշակում-2 /ՀԲ	3. 4 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 4/56/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների զնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի մի ճյուղի ուսանողներին ծանոթացնել փայտի գեղարվեստական մշակմանը՝ ապահովելով անհրաժեշտ հմտություններ փայտի գեղարվեստական ձևավորման և մշակման գործընթացներում, ինչպես նաև ծանոթացնել ոլորտի հայտնի ստեղծագործությունների հետ՝ Ծանոթացնել հետազոտական աշխատանք կատարելու մեթոդներին՝ Դասընթացի խնդիրները.		
1.	ծանոթացնել փայտի տեսակների հետ,	
2.	տրամադրել տեղեկատվություն ընդհանուր և հայկական փայտարվեստի պատմությունից և նրա ավանդույթներից,	
3.	սովորեցնել համապատասխան զարդանախշերը կիրառել համապատասխան մակերևույթների վրա,	
4.	սովորեցնել տեխնիկապես հմուտ կերպով կատարել նախանկարներ երկրաչափական, բուսական և այլ ձևերի ստեղծագործական նյութի մշակման հիման վրա,	
5.	սովորեցնել կատարել գործնական փորագրություններ փայտի գեղարվեստական մշակման պարզ և բարդ եղանակներով,	
6.	ընտրված թեմայի շուրջ կատարել հետազոտական աշխատանքը	
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1.	թվարկելու փայտի տեսակները,	
2.	ներկայացնելու ընդհանուր և հայկական փայտարվեստի պատմությունը և նրա ավարդույթները՝	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1.	երկրաչափական, բուսական և այլ ձևերի կիրառմամբ կատարելու նախանկարներ,	
2.	ընտրելու փայտանյութի տեսակները և էսքիզները տեղափոխելու փայտանյութի վրա,	
3.	կատարելու գործնական փորագրություններ փայտի գեղարվեստական մշակման պարզ և բարդ եղանակներով	
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1.	պահպանելու փայտամշակման հաստոցների և գործիքների շահագործման անվտանգության կանոնները,	
2.	կատարելու ինքնուրույն և խմբային հետազոտական աշխատանք և արդյունքները ներկայացնելու տպագիր կամ էլեկտրոնային ձևավորված տարրերակով:	
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարրեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները		
Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիքների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի		
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագի, տիկինիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները		
Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը		
Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները		
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները		
Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ		
Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները		
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները		
Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն		

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 8. վերահսկողության մեթոդները
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Առարկան գնահատվում է առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման 1. ինքնուրույն աշխատանքներ՝ առավելագույնը 8 միավոր, 2. մասնակցություն՝ առավելագույնը 3 միավոր, 3. եզրափակիչ քննություն՝ առավելագույնը 9 միավոր:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա1. Ծանոթացում բուսական և կենդանական փորագրության տեսակների հետև /Բուսական և կենդանական զարդարութիվների էսքիզների կառուցում և մշակում/ Բուսական և կենդանական տարրերով գործնական փորագրություն/ Թեմա 2. Ծանոթացում գծային փորագրության տեսակների հետև /Գծային կառուցում և էսքիզների մշակում/ Գծային տարրերով գործնական փորագրություն/ Թեմա 3.Ծանոթացում ցանցային և խորացումներով փորագրության տեսակների հետև /Ցանցային և խորացումներով էսքիզների կառուցում և մշակում/ Ցանցային և խորացումներով տարրերով գործնական փորագրություն/ Թեմա 4 . Փայտի գեղարվեստական մշակման բարդ եղանակներ՝ բարձրաքանդակ Թեմա 5. Կտրիչների օգնությամբ գծերի խորացման և ֆոնի համապատասխան հեռացման եղանակները Թեմա 6. Քանդակների մշակում և հղկում
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Հ. Ազատյան, Փայտի գեղարվեստական փորագրություն, Հայպետհրատ, 1961 թ. 2. Ս. Ս. Դավթյան, Դրվագներ հայկական միջնադարյան կիրառական արվեստի պատմությունից, Երևան, 1981: 3. Մ. Ղազարյան, Փայտի գեղարվեստական փորագրությունը Հայաստանում, Երևան, 1990: 4. Կ. Ա. Տումանյան, Ռեզչիկամ ու քանդակագործություն, Երևան, 2004. 5. Ա. Վ. Մայսլիմ, Ա. Ս. Պերպակյան, Ռեզչիկամ ու քանդակագործություն, Երևան, 2004. 6. Ի. Ի. յակովլես, Յ. Դ. Օրլովա, Ռեզչիկամ ու քանդակագործություն, Երևան, 1974. 7. Տ. Ա. Մատվեևա, Մոզայկա և քանդակագործություն, Երևան, 1978.

1. 0403/B44	2. Նվազչություն-6	3. 6 ECTS կրենիս
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 8/82/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է սովորեցնել ուսանողներին գիպսե իրանի, անատոմիական մարմնի, դիմանկարի վերլուծական ուսումնասիրում, դրանք օգտագործել՝ ստեղծելու դեկորատիվ ստեղծագործական աշխատանքները Սովորեցնել վերլուծական կառուցման մեթոդները, համատեղել տարրեր նյութերի տեխնիկաները և դրանց միջոցով նկարել նատյուրմորտներ, պատկերել բնապատկերներ, կատարել նախանկարներ և ճեպանկարներ Ուսումնասիրել վարպետների փորձը՝ Դասընթացի խնդիրները.

1. գիպսե իրանի, անատոմիական մարմնի, դիմանկարի պատկերում՝ նրանց կիրառմամբ ստեղծելով դեկորատիվ ստեղծագործական աշխատանքներ,
2. ուսումնասիրել տարրեր նկարիչների աշխատանքների տեխնիկաները,
3. վարպետների փորձի հիման վրա ուսումնասիրել գիպսե մարմնի դեկորատիվ ծավալապաշտական, ստեղծագործական, վերլուծական աշխատանքներ,
4. կտրիապետել գունանկարի առանձնահատկություններին և յուրահատկություններին, արտահայտչամիջոցներին,
5. գունային տարրեր տոնայնությամբ, նրբերանգներով ստանալ տարածածավալային խորություններ:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.
1. ներկայացնելու մարդու կազմաբանությունը,
2. վերաբերելու նյութի տոնայնությունները, լույսերը և ստվերները, անդրադարձները,
3. բացատրելու գիպսե անատոմիական մարմնի մկանային համակարգի առանձնահատկությունները,
4. բացատրելու նկարչական նյութերի առանձնահատկությունները (քրաներկ, գուաշ, պատել, յուղաներկ և այլն),

<p>5. տարրելու գեղարվեստական ոճերն ու ուղղությունները, 6. գրավոր տեսքով ներկայացնելու և վերլուծելու իր կողմից կատարված աշխատանքները բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու գիպս մարմնի և դիմանկարի տարածածավալային մշակում ձեպանկարներ և նախանկարներ, 2. պատկերելու գիպս մարմնի դեկորատիվ ծավալապաշտական, ստեղծագործական, վերլուծական աշխատանք վարպետների փորձի հիման վրա, 3. գույնով փոխանցելու առարկաների նյութականությունը, յուրահատկությունը, համաշխատությունները, 4. կատարել կարճատև գունանկարներ, գունային լուծումով նախանկարներ և ձեպանկարներ, 5. ստեղծելու դեկորատիվ մոտեցմամբ աշխատանքների նախանկարների և ձեպանկարների հիման վրա»
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p>
<p>Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի՝</p> <p>արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները՝</p> <p>Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախազման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու նկարչության հնարները և բացատրելու դրանց ընտրությունը՝</p> <p>Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը՝</p> <p>Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները՝</p> <p>Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները՝</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. խորային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները՝</p>
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝</p> <p>Երկու ընթացիկ քննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր՝ Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է 8 միավոր և 3 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները՝</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Գծանկարչություն 1</p> <p>Թեմա 1. 1. Գիպս իրանի վերլուծական ուսումնասիրում՝ Թեմա 1.2. Գիպս անատոմիական մարմնի վերլուծական ուսումնասիրում՝ Թեմա 1. 3. Դիմանկարի ուսումնասիրում՝ Թեմա 1. 4. Գիպս մարմնի դեկորատիվ ծավալապաշտական, ստեղծագործական, վերլուծական աշխատանք՝ վարպետների փորձի հիման վրա՝</p> <p>Գունանկարչություն 2</p> <p>Թեմա 2.1. Նատյուրմորտ սենյակի անկյունում դրված աթոռով, ավելով, նմանատիպ կենցաղային առարկաներով: Կատարել նախանկարներ և ձեպանկարներ: Թեմա 2.2. Նատյուրմորտ գիպս կլոր քանդակով (Վոլտեր, Սոլյար, Վեներա, Հերա), գլխաշորով, կավե ափսեով, մրգերով! Կատարել նախանկարներ և ձեպանկարներ: Թեմա 2.3. Նախանկարների և ձեպանկարների հիման վրա դեկորատիվ մոտեցմամբ քնապատկեր՝ ծավալապաշտական ոճավորմամբ՝ Թեմա 2.4. Նատյուրմորտ գիպս մարմնով՝ կենցաղային իրերի համադրությամբ՝</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Չովանի Չիվարդի, Գծանկարչություն, Ամբողջական ուղեցույց, 2015 2. Նիկոլայ Բելով, Գծանկարի տեխնիկայի հիմունքներ, 2012 3. Բարщ А., Наброски и зарисовки, М., 1970. 4. Белов Н., Основы техники рисунка, 2012. 5. Бесчастнов Н. П., Изображение растительных мотивов, М., 2004. 6. Кузин В. С., Наброски и зарисовки, М., 1981. 7. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984. 8. Николай Ли, Голова человека основы академического рисунка, 2010. 9. Прокофьев Н., Живопись. Техника живописи и технология живописных материалов, 2013

10. Петр Ревякин, Техника акварельной живописи, 2017.
11. Ростовцев Н. Н., Учебный рисунок, М., 1976.
12. Ростовцев Н.Н., Рисунок. Живопись. Композиция: Хрестоматия. под ред. М., 1989 .
13. Рисунок фигуры человека. Техника и материалы, под ред. Грега Элберта, М., 1998.
14. Сергеев А., Учебный натюрморт, М., 1955.

ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐ

1. 0404/B45	2. Մասնագիտական պրակտիկա-1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 5-րդ կիսամյակ	5. Ստուգարք	
	<p>6. Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ոլորտի տարրեր արտադրությունների և դրանցում գործող ծառայությունների հետո Խորացնել մասնագիտական գործնական կարողությունները՝ Հնարավորություն ստեղծել մասնագիտական գիտելիքները և կարողությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ: Ամրապնդել կապը աշխատաշուկայի հետո Պրակտիկայի խնդիրները.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ծանոթացնել դեկորատիվ-կիրառական արվեստի արտադրական գործունեության առանձնահատկություններին և կազմակերպչական գործնաթացներին, ▪ մասնակցել արտադրական գործնաթացի, ▪ ստեղծել անհատական և խմբային նախագծեր և կազմել պորտֆուլիոն: 	
7. Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. Բնութագրելու պրակտիկա իրականացրած կազմակերպության գործունեությունը, մասնագիտական առանձնահատկությունները, մասնագիտական պահանջները,		
2. Ներկայացնելու համապատասխան էսքիզներ և նախագծեր:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. մասնակցելու պրակտիկա իրականացված արտադրության նախագծերին		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. աշխատելու թիմում,		
2. պատասխանատու լինելու սեփական աշխատանքի համար,		
3. կազմելու մասնագիտական պորտֆուլիոն		
8. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.		
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարրեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:		
Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի		
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկինիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները		
Բ1.Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները՝		
Բ2.Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու նկարչության հնարները և բացատրելու դրանց ընտրությունը՝		
Բ4.Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները՝		
Բ5.Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները՝		
Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ		
Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:		
Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցադրելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները՝		

Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը:		
Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պահանջորդելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պրոտֆոլիոյի միջոցով		
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոշում օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները		
9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. խորային մեթոդները (ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը), զննական մեթոդները (զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը), գործնական մեթոդները (առաջադրանքներիքը, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը), հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից, արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում), ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, դերային խաղ, աշխատանք սկզբնադրյուրների հետ), համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն), քննադատական մտածողության մեթոդները (պորտֆոլիոների վերլուծություններ), խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – զույգ կազմիր – քննարկիր, ձևակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն), ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն)		
10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ուսումնական պրակտիկան ավարտվում է ստուգարքով՝ Ուսանողը ներկայացնում է պորտֆոլիո, որտեղ ներառված են պրակտիկայի ընթացքում կատարված նախագծերը և այլ գործնական աշխատանքները		
11. Ուսումնական պրակտիկա-1-ի ոլորտները. 1. Փայտի, մետաղի, խեցեգործության արտադրամասեր, 2. կարպետի, գորգի արտադրամասեր, 3. մշակութային կենտրոններ, 4. ապակեմշակման արտադրամասեր, 5. Մատենադարան, 6. թանգարաններ, որտեղ հնարավոր է հետևել վերականգնողական աշխատանքների		
12. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. http://seportal.ru/portfolio-chto-takoe-portfolio-kak-sdelat-portfolio/ 2. http://www.kadrof.ru/st_portfolio.shtml 3. https://edunews.ru/students/info/obrazec-oformleniya-portfolio-studenta.html		
1. 0404/B46	2. Մասնագիտական պրակտիկա-2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 6-րդ կիսամյակ	5. Ստուգարք	
6. Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ոլորտի տարբեր արտադրությունների և դրանցում գործող ծառայությունների հետև նորացնել մասնագիտական գործնական կարողությունները՝ Հնարավորություն ստեղծել մասնագիտական գիտելիքները և կարողությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ։ Ամրապնդել կազմ աշխատաշուկայի հետ Պրակտիկայի խնդիրները. <ul style="list-style-type: none"> ▪ ծանոթացնել դեկորատիվ-կիրառական արվեստի արտադրամասների առանձնահատկություններին և կազմակերպչական գործընթացներին, ▪ մասնակցել արտադրական գործընթացին, ▪ ստեղծել անհատական և խմբային նախագծեր և կազմել պորտֆոլիոն 		
7. Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
	1. քննութագրելու պրակտիկա իրականացրած կազմակերպության գործունեությունը, մասնագիտական առանձնահատկությունները, մասնագիտական պահանջները,	
	2. ներկայացնելու համապատասխան էսքիզներ և նախագծեր։	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
	1. մասնակցելու պրակտիկա իրականացված արտադրության նախագծերին	
գ. ընդհանրական /փոխանցելի կարողություններ.		
	1. աշխատելու թիմում,	

<p>2. պատասխանատու լինելու սեփական աշխատանքի համար, 3. կազմելու մասնագիտական պորտֆոլիո</p>
<p>8. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետադի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները</p> <p>Բ1. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները</p> <p>Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցաբեկության հնարները և բացատրելու դրանց ընտրությունը</p> <p>Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը</p> <p>Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները</p> <p>Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները</p> <p>Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետադի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ</p> <p>Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:</p> <p>Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները</p> <p>Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով երիկայի նորմերը:</p> <p>Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով</p> <p>Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները</p> <p>Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողությունը</p>
<p>9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>Խոսքային մեթոդները (ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը), զննական մեթոդները (զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը), գործնական մեթոդները (առաջադրանքների բր, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը), հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից, արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում), ինտերակտիվ-կառուցղղական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, դերային խաղ, աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ), համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն), քննադատական մտածողության մեթոդները (այդուժով լիների վերլուծություններ), խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – զույգ կազմիր – քննարկիր, ձնակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն), ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն)</p>
<p>10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ուսումնական պրակտիկական ավարտվում է ստուգարքով՝ Ուսանողը ներկայացնում է պորտֆոլիո, որտեղ ներառված են պրակտիկայի ընթացքում կատարված նախագծերը և այլ գործնական աշխատանքները</p>
<p>11. Ուսումնական պրակտիկա-1-ի ոլորտները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Փայտի, մետադի, խեցեգործության արտադրամասեր, 2. կարպետի, գորգի արտադրամասեր, 3. մշակութային կենտրոններ, 4. ապակեմշակման արտադրամասեր, 5. Մատենադարան, 6. թանգարաններ, որտեղ հնարավոր է հետևել վերականգնողական աշխատանքների,

1. 0404/B48	2. Մասնագիտական պրակտիկա-3	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 8-րդ կիսամյակ	5. Ստուգարք	
6. Պրակտիկայի նպատակն է ավարտական աշխատանքի ոլորտային շրջանակներում իրականացնել հետազոտական աշխատանք և հիմնավորել նախագծի գործնական նշանակությունը		
Պրակտիկայի խնդիրները.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ուսումնասիրել մասնագիտական գրականություն, ▪ նախագծի ոլորտային շրջանակում կատարել հետազոտական աշխատանք, ▪ ստեղծել ավարտական նախագծի և կազմել պորտֆոլիոն 		
7. Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը ունակ կլինիքի մասնագիտական գիտելիք և հմացություն.		
<p>1. ավարտական աշխատանքի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերելու գեղագիտության, դեկորատիվ կիրառական արվեստի տեսության ու պատմության իմացությունները</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.</p> <p>1. ընտրելու ավարտական աշխատանքի կատարողական տեխնիկական եղանակները և հիմնավորելու դրանք,</p> <p>2. հիմնվելով դեկորատիվ-կիրառական ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդների և առաջադեմ գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու ավարտական աշխատանքը/ նախագիծը:</p> <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ .</p> <p>1. պատասխանատու լինելու սեփական աշխատանքի համար,</p> <p>2. ավարտական աշխատանքի խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում,</p> <p>3. կազմելու մասնագիտական պորտֆոլիոն</p>		
8. Դասընթացը ձևագործում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը ունակ կլինիք.		
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետադի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարածի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները		
Բ1. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրատելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները		
Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցաբերելու նկարչության հնարները և բացատրելու դրանց ընտրությունը		
Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը		
Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները		
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները		
Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետադի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաները		
Բ7. Հիմնեվորվ ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:		
Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագեցության գործոնները		
Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը:		
Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանայի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով		

<p>Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները।</p> <p>Գ5.Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողությունը</p>						
<p>9.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները։ խոսքային մեթոդները (ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը), գործնական մեթոդները (առաջադրանքների բարձրացումը, տնային առաջադրանքի կատարումը), քննադատական մտածողության մեթոդները (պորտֆոլիոների վերլուծություններ), ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաբյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն)։</p>						
<p>10.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են։ Մասնագիտական պրակտիկան ավարտվում է ստուգարքով։ Ուսանողը ներկայացնում է պորտֆուլիո, որտեղ ներառված են պրակտիկայի ընթացքում ավարտական նախագծի վերաբերյալ կատարված հետազոտությունները։</p>						
<p>11.Մասնագիտական պրակտիկայի ոլորտները։</p> <p>Թեմա 1. Տեքստիլի /գորգի, կարպետի, գորբենի, բատիկի/ նախագիծ Թեմա 2. Փայտի գեղարվեստական մշակում Թեմա 3. Մետաղի գեղարվեստական մշակում Թեմա 4. Մանրանկարչություն Թեմա 5. Խեցեգործություն Թեմա 6. Տարազ Թեմա 7. Տիկնիկագործություն Թեմա 8. Ապակենկարչություն</p>						
<p>12.Հիմնական գրականության ցանկ։</p> <ol style="list-style-type: none"> Գիտական աշխատանքների տեխնոլոգիան Գ. Ա. Բրուտյան, - Եր. Փիլ. միջազգային ակադեմիայի հրատ, 2010։ http://seportal.ru/portfolio-chto-takoe-portfolio-kak-sdelat-portfolio/ http://www.kadrof.ru/st_portfolio.shtml https://edunews.ru/students/info/obrazec-oformleniya-portfolio-studenta.html 						
<table border="1"> <tr> <td>1. 0404/B47</td> <td>2. Ավարտական աշխատանք</td> <td>3. 20 կրեդիտ</td> </tr> <tr> <td>4. 8-րդ կիսամյակ</td> <td>5. Առանց ընթացիկ գնահատման</td> <td></td> </tr> </table>	1. 0404/B47	2. Ավարտական աշխատանք	3. 20 կրեդիտ	4. 8-րդ կիսամյակ	5. Առանց ընթացիկ գնահատման	
1. 0404/B47	2. Ավարտական աշխատանք	3. 20 կրեդիտ				
4. 8-րդ կիսամյակ	5. Առանց ընթացիկ գնահատման					
<p>6. Ավարտական աշխատանքի նպատակն է ուսումնառության ընթացքում ձեռք բերված տեսական գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների նպատակային կիրառում։ Ավարտական աշխատանքի խնդիրները։</p> <ul style="list-style-type: none"> ուսումնասիրել մասնագիտական գրականություն, կատարել հետազոտական աշխատանք ավարտական նախագծի ոլորտային շրջանակում, կազմել պորտֆուլիո, ստեղծել դեկորատիվ-կիրառական արվեստի նախագիծ և իրականացնել այն։ 						
<p>7. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն։</p>						
<ol style="list-style-type: none"> ավարտական աշխատանքի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի տեսության ու պատմության իմացություն, հիմնավորելու ընտրված թեմայի արդիականությունը, նպատակը, խնդիրները, կատարելու հիմնավորված եզրահանգումների 						
<p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ։</p> <ol style="list-style-type: none"> ընտրելու ավարտական աշխատանքի/նախագծի իրականացման տեխնիկական եղանակները, գործնական աշխատանքը իրականացնել հիմնվելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի տվյալ ոլորտում կիրառվող տեխնոլոգիաների, մեթոդների և առաջադեմ գիտելիքների վրա։ 						
<p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ։</p> <ol style="list-style-type: none"> պատասխանատու լինելու սեփական աշխատանքի համար, ավարտական աշխատանքի խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում, կազմելու մասնագիտական պորտֆուլիո։ 						
<p>8. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները։</p> <p>Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը ունակ կլինիք։</p>						
<p>Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները։</p>						
<p>Բ1.Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները։</p>						
<p>Բ2.Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում</p>						

ցուցադրելու նկարչության հնարները և բացատրելու դրանց ընտրությունը
F4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները
F5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները
F7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:
Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները
Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները
9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. խորային մեթոդները (ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը), գործնական մեթոդները (առաջադրանքներիրը, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը), քննադատական մտածողության մեթոդները (պորտֆոլիոների վերլուծություններ), ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաբյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն)
10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ավարտական աշխատանքը ամփոփվում է ավարտական աշխատանքի հրապարակային պաշտպանությամբ
11. Ավարտական աշխատանքի ոլորտները. Թեմա 1. Տեքստիլ /գորգի, կարպետի, գորելենի, բատիկի/ նախագիծ Թեմա 2. Փայտի գեղարվեստական մշակում Թեմա 3. Մետաղի գեղարվեստական մշակում Թեմա 4. Սանրանկարչություն Թեմա 5. Խեցեգործություն Թեմա 6. Տարազ Թեմա 7. Տիկնիկագործություն Թեմա 8. Ապակենկարչություն
12. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Գիտական աշխատանքների տեխնոլոգիան Գ. Ա. Բրուսյան, - Եր. Փ Փիլ. միջազգային ակադեմիայի հրատ, 2010 2. http://seportal.ru/portfolio-chto-takoe-portfolio-kak-sdelat-portfolio/ 3. http://www.kadrof.ru/st_portfolio.shtml 4. https://edunews.ru/students/info/obrazec-oformleniya-portfolio-studenta.html

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ /ԿԱՍԼՇՐԱԿԱՆ

1. 0404/ B50	2. Ապակենկարչություն	3. 5 ECTS կրեդիտ
4. 3 ժամ/շաբ.	4. 15/30/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ քննության գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ապակենկարչության տեխնիկային՝ կիրառելով և պահպանելով նկարչության սկզբունքներն ու կանոնները: Սովորեցնել աշխատելու տարրեր նյութերով և գործիքներով, նկարել ապակու հարթ, կոր և անհարթություններով մակերեսների վրա:		
Դասընթացի խնդիրները.		
<ul style="list-style-type: none"> • ծանոթացնել տարրեր նկարիչների կատարված վիտրաժային և ապակու նկարագարված աշխատանքներին, • կատարել ապակենկարչության էսքիզներ և դրանց ոճովորման աշխատանքներ, • սովորեցնել օգտագործել տարրեր նյութեր և հմտորեն համադրել դրանք, • ապակու տարրեր հարթությունների վրա կատարել հորինվածքային պատկերներ, • գծագրերում և գործնական աշխատանքներում կիրառելու գծագրության, գարդարվեստի կոնվոգիայի, գունատեսության գիտելիքները: 		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կիխնի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ճանաչելու ապակենկարչության համար նախատեսված նյութերը և դրանց մակնանշումները: բ. գործնական մասնագիտական կարտողություններ <ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու և ոճավորելու նախանկարներ, 2. նկարելու ապակու տարրեր հարթությունների վրա՝ օգտագործելով համապատասխան 		

<p>հորինվածքային պատկեր,</p> <p>3. գործնականում կիրառելու և ազգային և այլ ժողովուրդների զարդարութիվները:</p>	<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները</p> <p>Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները</p> <p>Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը</p> <p>Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը</p> <p>Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները</p> <p>Գ1. Հայերեն և երկու օսար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցադրելու հաղորդակցման կարողություն հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները</p> <p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում եւ այլն), 2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում եւ այլն), 3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում եւ այլն), 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական), 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ եւ այլն), 6. վերահսկողության մեթոդները</p> <p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու քննություններով՝ առավելագույնը 9 միավոր, որից</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 1-ին քննացիկը գնահատվում է առավելագույնը 4 միավոր, ✓ 2-րդը առավելագույնը 5 միավոր, ✓ ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար՝ առավելագույնը 8 միավոր, ✓ մասնակցության համար՝ առավելագույնը 3 միավոր <p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ներածություն: Առարկայի դերն ու նշանակությունը: Թեմա 2. Ապակիների տեսակները: Թեմա 3. Նախանկարների /էսքիզների/ կատարման առանձնահատկությունները ըստ նկարազարդվող մակերեսի՝ հարթ, կոր, անհարթություններով: Թեմա 4. Հարթ մակերես ունեցող ապակու նկարազարդում* Թեմա 5. Կոր մակերես ունեցող ապակու նկարազարդում* Թեմա 6. Անհարթություններով մակերեսի նկարազարդում*</p> <p>*Գործնական աշխատանքը կատարվում է դասախոսի կողմից հաստատված նախանկարի հիման վրա:</p> <p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <p>1. Դարյա Լյուցեկովիչ, Ռօսուս ու ստեղծությունները. https://sng1lib.org/book/575438/8a84b2?regionChanged=&redirect=239909701.</p> <p>2. Донателла Дзакария, Декоратируем стеклом, 2006.</p> <p>3. Ди Спирито Мария. Витражное искусство и техника росписи по стеклу, https://academycrafts.ru/org_info/biblioteka/uchebnye-posobiya/kursy-vitrazhist/di_spirito_mariya_vitrazhnoe_iskusstvo_i_tekhnika_ropisi_po.pdf</p> <p>3. Алан Гир И Барри Фристоун, Рօսուս ու ստեղծությունները, 2009. https://sng1lib.org/book/579954/2b5da5?regionChanged=&redirect=239952574</p> <p>4. Липетт Ригли, Цветное Стекло В Интериере, 2007.</p> <p>5. Кейс, витраж, рօսուս ու ստեղծությունները, 2020, http://www.nd-gimn.narod.ru/info_org_vneuroch/summer_files/case-steklo.pdf.</p>	
1. 0404/ B50	2. Ապակացիա	3. 5 ECTS կրեդիտ
4. 3 ժամ/շաբ.	4. 15/30/0	

6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ քննության գնահատման
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ապլիկացիայի՝ որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ինքնատիպ տեսակի:	Դասընթացի խնդիրները: <ul style="list-style-type: none"> • տարբերակելու ապլիկացիայի տարբեր տեսակները, • ծանոթանալու ապլիկացիայի էսքիզավորման և գործնականում պատրաստման աշխատանքային փուլերին:
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝	ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. ծանաշելու տարբեր ապլիկացիայների կատարման տեխնոլոգիաները: ք. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կատարելու տիկնիկի ապլիկացիայի աշխատանքներ, 2. կատարված էսքիզների հիման վրա պատրաստելու ապլիկացիաներ:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.	Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկնիկազործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները
Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը	Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաները
Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:	Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները
11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.	1. խոսքային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.	Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ առավելագույնը 9 միավոր, որից <ul style="list-style-type: none"> ✓ 1-ին ընթացիկը գնահատվում է առավելագույնը 4 միավոր, ✓ 2-րդը առավելագույնը 5 միավոր, ✓ ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար՝ առավելագույնը 8 միավոր, ✓ մասնակցության համար՝ առավելագույնը 3 միավոր
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.	Թեմա 1. Ապլիկացիան որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ինքնատիպ դրսուրում: Թեմա 2. Ապլիկացիայի դրսուրումները տարբեր ազգային տարագներում: Թեմա 3. Ապլիկացիայի տեսակները Թեմա 4. Հայկական տարագներում կիրառվող ապլիկացիաներ:
14. Հիմնական գրականության ցանկ.	1. Թամար Հայրապետյան, Չխոսկանության սովորույթի վերապրուկները «Համբերության տիկնիկ» հերիաթախմբում, աղյուրը http://hbj.asj-oa.am/6205/1/91.pdf 2. Ս. Ս. Եսայան, Հին Հայաստանի մարդակերպ արձանիկները 3. Տիկնիկների պատկերասրահի գործունեության ծրագիր 4. История зарубежного театра, под редакцией проф. Г. Н. Бояджиева и проф. А. Г. Образцовой, М. 1981. 5. Обрядовые куклы. Куклы – обереги, Р. М. Головачёва. 6. Флерина Е. А., Игра и игрушка. М., 1973. 7. https://www.azg.am/AM/culture/2017032402 8. http://asbarez.com/arm/97582 /նոր-զիրքեր՝ հայկական-ծիսական-տիկնիկներ/

1. 0404/ B50	2. ԴԿԱ պատմություն	3. 5 ECTS կրեդիտ
4. 3 Ժամ/շաբ.	4. 30/0/15	

6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ քննության գնահատման
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել դեկորատիվ-կիրառական արվեստի և արհեստների աշխարհի բազմազանությանը, դրանց ծագմանը և զարգացման պատմությանը՝ Դասընթացի խնդիրները.	
1. դեկորատիվ-կիրառական արվեստի փուլային զարգացման ուսումնասիրություն,	
2. ԴԿԱ արվեստների աշխարհաբառական տարբերություններ,	
3. ժամանակակից դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման միտումների ուսումնասիրություն:	
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝	
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.	
1. ծանաչելու տարբեր երկրների և ժամանակաշրջանների դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ստեղծագործությունները,	
2. ծանաչելու տարբեր երկրների արվեստներում օգտագործվող զարդամուտիվները՝	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	
1. ստեղծագործական աշխատանքներում օգտագործելու տարբեր երկրների դեկորատիվ-կիրառական արվեստում կիրառվող զարդամուտիվները,	
2. ծանաչելու ավանդական հայկական ԴԿԱ ձևերը և ստեղծագործական աշխատանքներում արտահայտելու դրանքը	
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.	
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները	
Ա2. Հանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի	
Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը	
Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաները	
Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:	
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները	
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.	
1. խոսքային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները	
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.	
Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ առավելագույնը 9 միավոր, որից	
✓ 1-ին ընթացիկը գնահատվում է առավելագույնը 4 միավոր, ✓ 2-րդը առավելագույնը 5 միավոր, ✓ ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար՝ առավելագույնը 8 միավոր, ✓ մասնակցության համար՝ առավելագույնը 3 միավոր	
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.	
Ներածություն Թեմա 1. Հին աշխարհի դեկորատիվ-կիրառական արվեստ Թեմա 2. Անտիկ աշխարհի դեկորատիվ-կիրառական արվեստը Թեմա 3. Հին արևելյան երկրների դեկորատիվ-կիրառական արվեստ: Թեմա 4. Հին Ռուսաստանի դեկորատիվ-կիրառական արվեստ: Թեմա 5. Արևմտաեվրոպական միջնադարի դեկորատիվ և կիրառական արվեստ: Թեմա 6. Վերածննդյան ժամանակաշրջանի դեկորատիվ և կիրառական արվեստ: Թեմա 7. Հին Հայաստանի դեկորատիվ և կիրառական արվեստ:	
14. Հիմնական գրականության ցանկ.	
1. Молотова В. Н., Декоративно-прикладное искусство: Учебное пособие / В.Н. Молотова. - 2-е изд., испр. и доп. - М.: Форум, 2013.	
2. Смирнов А. В., Логико-смысловые основания арабо-мусульманской культуры: Семиотика и	

изобразительное искусство/Ин-т философии РАН.- М., 2005.		
3. Фокина Л. В., История декоративно-прикладного искусства. Учебное пособие. Ростов на Дону, еникс, 2009.		
4. История декоративно-прикладного искусства Анри Де Моран, Моран А. Москва, 1982.		
1. 0201/B50	2. Թանգարանային գործ և ցուցահանդեսային տեխնոլոգիաներ	3. 5 ECTS կրեդիտ
4. 3 ժամ/շաբ.	5. 30/15/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ քննության գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին հաղորդել անհրաժեշտ գիտելիքների, գործածելի հիմնական հասակացությունների և թանգարանային գործի վերաբերյալ: Ուսանողներին անհրաժեշտ գիտելիքների հաղորդել ցուցահանդեսային-տոնավաճառային գործունեության տեխնոլոգիաների վերաբերյալ, ինչպես նաև տեսականից զատ գործնական հմտություններ ձևավորել ու մեթոդական խորհուրդներ տրամադրել ժամանակակից պայմաններում տարատեսակ ու տարաքնույթ ցուցադրություններ կազմակերպելու համար:		
Դասընթացի խնդիրները.		
<ul style="list-style-type: none"> • ծանոթացնել թանգարանային գործի տեսությանն ու պատմությանը, • ծանոթացնել թանգարանային դասակարգումներին և կառավարմանը, • ծանոթացնել թանգարանային աշխատակազմի մասնագիտական վարքագծի կանոններին, • ծանոթացնել թանգարանային ֆոնդերի, հավաքածուների համարման և պահպանման եղանակներին, ցուցադրությանն ու ցուցահանդեսներին, • նոր ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների կիրառմանը թանգարաններում: 		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ներկայացնելու թանգարանային գործի պատմությունը, ժամանակակից թանգարանները, 2. Մեկնարանելու թանգարանների գործունեությունը մշակութային արժեքների հավաքման, պահպանման, հասարակությանը հաղորդակից դարձնելու և սերունդներին փոխանցելու գործում, 3. Ներկայացնելու թանգարանային գործում կիրառվող հասկացությունները, 4. Մեկնարանելու թանգարանային գործի կազմակերպումը, 5. Ներկայացնելու ցուցահանդեսային գործունեության հիմնական տեխնոլոգիաներն ու մեթոդները, 6. Սահմանելու ցուցահանդեսի կառուցվածքային բաղադրիչները՝ սկսած նախապատրաստությունից ու թեմատիկ նախագծի կազմումից մինչև ցուցադրության իրականցում, այցելուների հոսքերի կարգավորում և մշակութային ծրագրերը 		
բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Կողմանորոշվելու թանգարանային բազմազանության մեջ, 2. կիրառելու թանգարանային աշխատանքի գործնական հմտություններ, 3. մասանագիտական գործունեության մեջ կիրառելու նորագույն տեխնոլոգիաներ ու մեթոդներ, 4. կողմանորոշվելու ցուցահանդեսային գործունեության մերօրյա պայմաններում, 5. ձևավորելու ցուցահանդեսի կրնցեցիան, նպատակն ու ցուցահանդեսային նախագծի խնդիրները, 6. հարաբերվելու ցուցահանդեսի աշխատանքը լուսաբանող լրագրողների հետև գլուխանրական/փոխանցելի կարողություններ. 		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ձևավորելու մշակութային և պատմական հիշողություն, 2. աշխատելու տեղեկատվական աղյուրների հետ, 3. աշխատելու միջդիմացիալինար թիմում, ըմբռնելու ժամանակակից գեղարվեստական պրոցեսի ներքին համակարգային փոխարարելությունները: 		
9. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարյունքները.		
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:		
Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի		
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները		
Ա4. Նկարագրելու թանգարանային աշխատանքը և բացատրելու ցուցահանդեսների կազմակերպման		

տեխնորոգիաները:

Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները

Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմի աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար՝ պահպանելով էրիկայի նորմերը:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոշում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները

Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական մարվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողությունը

10. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Դասախոսություններ՝ դիդակտիկ նյութերի ցուցադրմամբ,
2. սեմինարներ,
3. տեսանյութերի դիտում,
4. տվյալների հավաքագրում և վերլուծություն,
5. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում,
6. տեսասահիկների ստեղծում,
7. փոքր խմբային նախազիծ

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ առավելագույնը 9 միավոր, որից

- ✓ 1-ին ընթացիկը գնահատվում է առավելագույնը 4 միավոր,
- ✓ 2-րդը՝ առավելագույնը 5 միավոր,
- ✓ ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար՝ առավելագույնը 8 միավոր,
- ✓ մասնակցության համար՝ առավելագույնը 3 միավոր

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Թանգարանային գործի տեսություն: Թեմա 2. Թանգարանային գործի պատմություն: Թեմա 3. Թանգարանների դասակարգում: Թեմա 4. Թանգարանների կառավարում: Թեմա 5. Թանգարանի աշխատակազմը և նրանց մասնագիտական վարքագիծը: Թեմա 6. Թանգարանային ֆոնդեր, թանգարանային հավաքածուների համալրում և պահպանում: Թեմա 7. Ցուցադրություն և ցուցահանդես: Թեմա 8. Թանգարանների շուկայավարություն (մարքեթինգ): Թեմա 9. Նոր ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների կիրառությունը թանգարաններում: Թեմա 10. Ցուցահանդեսը որպես սոցիալ-մշակութային գործունեության ձև: Դրա առաջացման պատմական նախադրյալները և ցուցահանդեսային գործունեության արդի ուղղությունները: Թեմա 11. Ցուցահանդեսային գործունեության կազմակերպումը և կառուցվածքը: Թեմա 12. Ցուցահանդեսների և տոննավաճառների դասակարգումը, դրանց կազմակերպական առանձնահատկությունները: Թեմա 13. Ցուցահանդեսային գործունեության մարքեթինգ և մենեջմենթ: Թեմա 14. Ցուցահանդեսի կառուցվածքային բաղադրիչները: Թեմա 15. Ցուցադրությունը (էքսպոզիցիա) որպես տեղեկատվականադրակցական համակարգ: Թեմա 16. Ցուցահանդեսների գովազդը ԶԼՄ-ներում: Թեմա 17. Ցուցահանդեսային գործի կազմավորումն ու զարգացումը Հայաստանում:

14. Հիմնական գրականության ցանկը.

1. Արիտովս Գ., Ցուցահանդեսային գործունեության տեխնոլոգիա (ռուս.), Ալմայի., 2016:
2. Անդրեսա Ի., Ցուցահանդեսային գործունեության տեխնոլոգիա (ռուս.), Չել., 2018:
3. Բերդիշև Ս., Ցուցահանդեսային գործունեության կազմակերպում (ռուս.), Ս., 2016:
4. Շպակով Վ., Համաշխարհային ցուցահանդեսների պատմություն (ռուս.), Ս., 2016:
5. Պետելինա Վ., Ցուցահանդեսային գործունեության մենեջմենթի հիմունքներ (ռուս.), Ս., 2015:
6. Պիկիցյան Հ., Հարոյան Մ., Գրիգորյան Ա., Թանգարանային մենեջմենթ և մարքեթինգ, Էդիտպրինտ, Եր. 2007]
7. Ստրովսկի Լ., Ցուցահանդեսային-տոննավաճառային գործունեության հիմունքներ (ռուս.), Ս., 2015:
7. «Ժառանգություն» հասարակական կազմակերպություն, ԻԿՕՄ-ի մասնագիտական վարքագծի

կանոնագիրք, Եր. 2003		
8.	Шляхтина Л. М., Основы музеиного дела: теория и практика. (Учебное пособие для студ.вузов), Высшая школа М. 2009.	
9.	Ред. Шулепова Э. А., Основы музееведения., Учебное пособие, Эдиториал УРСС М. 2005. Сотникова С.	
10.	И., Музеология, Пособие для ВУЗов, Дрофа М. 2007.	
11.	Юренева Т. Ю., Музееведение: Учебник для студентов гуманитарных вузов Академический проект, М. 2004, Еլեկտրոնային գրադարան	

1. 0404/ B50	2. Տիկնիկագործություն	3. 5 ECTS կրեդիտ
4. 3 ժամ/շաբ.	5. 15/30/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ քննության գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել տիկնիկագործությանը՝ որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ինքնատիպ տեսակի:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• տարբերակելու տարրեր ազգերի և նշանակության տիկիկները,		
• ծանոթանալու տիկնիկի էսքիզավորման և գործնականում պատրաստման աշխատանքային փուլերին:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
2. Ճանաչելու տարրեր ազգերի և նշանակության տիկիկներ:		
թ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
3. կատարելու տիկնիկի էսքիզավորման աշխատանքներ,		
4. կատարված էսքիզների հիման վրա պատրաստելու հայկական ազգային տիկնիկներ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունները.		
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները		
Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնարաններու դրանց իմաստային նշանակությունը		
Բ6. Պատճեններու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաները		
Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:		
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները		
11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. խոսքային մեթոդները, 2. գննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ առավելագույնը 9 միավոր, որից		
✓ 1-ին ընթացիկը գնահատվում է առավելագույնը 4 միավոր,		
✓ 2-րդը ընթացիկը առավելագույնը 5 միավոր,		
✓ ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար՝ 0-8 միավոր,		
✓ մասնակցության համար՝ 0-3 միավոր ։		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Տիկնիկագործությունը որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ինքնատիպ դրսերում:		
Թեմա 2. Տիկնիկագործության պատմությունը: Թեմա 3. Տիկնիկների տեսակները Թեմա 4. Տարբեր ազգերի տիկնիկները Թեմա 5. Հայկական տիկնիկներ:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Թամար Հայրապետյան, Չխոսկանության սովորությի վերապրուկները «Համբերության տիկնիկ» հերիարախմբում, աղյուրը http://hpj.asj-oa.am/6205/1/91.pdf		
2. Ս. Ա. Եսայան, Հին Հայաստանի մարդակերպ արձանիկները		

3. Տիկնիկների պատկերասրահի գործունեության ծրագիր՝
 4. История зарубежного театра, под редакцией проф. Г. Н. Бояджиева и проф. А. Г. Образцовой, М. 1981.
 5. Обрядовые куклы. Куклы – обереги, Р. М. Головачёва.
 6. Флерина Е. А., Игра и игрушка. М., 1973.
 7. https://www_azg.am/AM/culture/2017032402
 8. <http://asbarez.com/arm/97582> /սոր-գիրքեր հայկական-ծիսական-տիկնիկներ/

1. 0404/ B50	2. Տարազի պատմություն	3. 5 ECTS կրեդիտ
4. 3 ժամ/շաբ.	5. 30/0/15	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ քննության գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել կանացի և տղամարդկանց հայկական ավանդական տարագին, դրանց գործվածքներին և զարդարվեստին, ասեղնագործության տեսակներին՝ Դասընթացի խնդիրները.		
	<ul style="list-style-type: none"> • տարբերակել տարագում օգտագործված զարդամոտիվների տարրերը և դրանց իմաստային նշանակությունը, • իմանալ կանաց և տղամարդկանց տարբեր տարածաշրջանների զգեստներում կիրառվող զարդերը, գոտիները և կրկնորինակել դրանք, • հայկական ավանդական զգեստում կիրառվող կարատեսակները և ասեղնագործության տեսակները՝ 	
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ճանաչելու տարբեր տարածաշրջանների կանացի և տղամարդկանց ավանդական զգեստներում օգտագործվող ասեղնագործության և կարպետագործության տեսակները, 2. Ճանաչելու և թվելու տարբեր տարածաշրջանների կանացի և տղամարդկանց ավանդական զգեստների բաղադրիչները, 3. Ճանաչելու տարագում օգտագործվող զարդամոտիվները, 4. Ճանաչելու տարագում օգտագործվող զարդերը և արսեսուարները 	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. արտանկարելու և նկարելու տարագում օգտագործվող զարդամոտիվները, 2. կրկնօրինակելու տարբեր տարածաշրջանների կանացի և տղամարդկանց ավանդական զգեստների ասեղնագործությունները, 3. ստեղծագործական աշխատանքներում օգտագործելու ավանդական հայկական տարագում կիրառվող կարատեսակները, զարդերը, 4. ստեղծագործական աշխատանքներում արտահայտելու ավանդական հայկական տարագի ավանդույթները և մոտիվները՝ 	
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի		
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի, մետաղի, փայտի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագի, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները		
Բ3. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը		
Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաները		
Բ7. Հիմնելվող ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:		
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեխնատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. խոսքային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ զնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով առավելագույնը 9 միավոր, որից		

- ✓ 1-ին ընթացիկը գնահատվում է առավելագույնը 4 միավոր,
- ✓ 2-րդը՝ ընթացիկը գնահատվում է առավելագույնը 5 միավոր,
- ✓ ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար՝ առավելագույնը 8 միավոր,
- ✓ մասնակցության համար՝ 3 միավոր և

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ներածություն Գործվածքներ և նրանց զարդարվեստը Թեմա 2. Կանացի զգեստները Թեմա 3. Տղամարդկանց զգեստները Թեմա 4. Կանանց և տղամարդկանց զվարդի հարդարանքները Թեմա 5. Կանանց և տղամարդկանց գուլպաներ և ոտնամանները

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Պատրիկ Ա., Հայկական տարագ. հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը, Երևան, 1967:
2. Ն. Ավագյան, Հայկական ժողովրդական տարազը XIX-XX դդ. Սկզբին
3. Գ. Հյուսիսյան, Շապին Գարահիսարի և շրջանի ազգագրական նյութեր, ՀՊԹ
4. Ե. Լալայան, Տնայնագործությունը Վասպուրականում, Թիֆլիս, 1914⁴
5. Հայկական տարագ XVIII – XIX դդ., Ալբում-կատալոգ Երևան, Հայաստանի պատմության թանգարան, 2014⁵